პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კომუნისტური პარტიის
ცენტრალური და თბილისის
კომიტეტების
— და —
სრულიად საქართველოს
მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა
და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების
ცაკის ორგანო

რედაქცია
თბილისი, კალოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე
გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან დღის 12 საათამდე.
ტელეფ.) რედაქტორის 14—76
) მდივნის 10—68

მთავარი კანტორა თბილისი რუსთაველის პროსპ., № 34, ტელეფონი № 8—81.
ხელისმოწერის ფასი
მუშა-მოსამსახურეთათვის, გლეხების წითელარმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის—1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან., 30 კ.
საქართველოს ფარგლებში: ნონპარელის სტრიქონი ტექსტის ბოლოში—80 კაპ., ტექსტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.; საქართველოს გარეთ: ტექსტის ბოლოს ნონპარელის სტრიქ.—1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მან.; განცხადებული, გარდა განცხადების ფასისა, იხდის 10 % საქალაქო გადასახადს. თუ განცხადება იბეჭდება ხუთჯერ ტექსტის შეუცვლელად—შეღავათი შეთანხმებით. მთავარ კანტორაში განცხადებები მიიღება 9-დან 3½ საათამდე. შემდეგ განცხადება ძვირდება 20%-ით მეტი. სამგლოვიარო განცხადებები—15, 20 და 25 მან. „კომუნისტი"-ს ექსპედიცია მოთავსებულია კალოს ქ. № 68, ტელ. 5—43

დ ღ ი უ რ ი

— სისხლისმღვრელი შეტაკებები პირველ მაისს ლიონში (საფრანგეთი).
— კანადის პრემიერი კანადა— საბჭოთა კავშირის ვაჭრობის შესახებ.
— ფეიქართა გაფიცვა ბომბეიში გრძელდება, გაფიცულია 150.000 კაცი.
— ანტიგერმანული დემონსტრაცია ციეში პოლონეთში.
— ლიტვის სოციალ-დემოკრატიული პარტია გამოცხადდა არალეგალურად.
— რუმინეთის უნიტარულ პრ. კავშირების დაპატიმრებულ წევრების შიმშილობა.
— გემ „საქართველო"-ს შეხვედრა ფოთში.

კვირა, 5 მაისი 1929 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 5 კაპ. № 100 (2446)

ამიერ-კავკასიის საბჭოთა V ყრილობა
გაიხსნება
6 მაისს, საღამოს 6 საათზე სახ. ოპერის თეატრში

ამიერ/კავკასიის საბჭოთა მეხუთე ყრილობის კომფრაქციის სხდომა შესდგება სახ. ოპერის შენობაში 6 მაისს, საღამოს 5 საათზე.

ა/კ. ცაკის მდივანი ა. შავერდოვი.

ყრილობის დელეგატების საყურადღებოდ

ყრილობის დელეგატებს სთხოვენ მანდატების მისაღებათ მიმართონ ა/კ. ცაკში (სასახლე, ოთახი № 5) დილის 9½ საათიდან ნაშუადღევის 3½ საათამდე და საღ. 6 საათიდან 9 საათამდე.

ყოველგვარი ცნობების მიღება შეიძლება სადარბაზო ოთახებში.

მიღწევები და მორიგი ამოცანები

ხუთი მაისი საბჭოთა ბეჭდვითი სიტყვის დღეა. სრულიად სამართლიანად აქვს მას ცალკე დღე მიძღვნილი. იგი მშრომელთა ერთ-ერთი მასიური ორგანიზატორია იმ ამოცანების გარშემო, რომლებსაც პარტია და ხელისუფლება ისახავენ, ბასრი იარაღია იმ ნაკლოვანებებთან ბრძოლაში, რომელნიც ჯერ კიდევ ბლომად ახლავს ჩვენს მშენებლობას. ამიტომ, უეჭველად დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვაზე მასების ყურადღების საგანგებოდ შეჩერებას.

უდავოა, რომ საბჭოთა ბეჭდვითი სიტყვას ჩვენში, ისე როგორც დანარჩენ საბჭოთა რესპუბლიკებში, თვალსაჩინო მიღწევები აქვს. საკმარისია აღვნიშნოთ, რომ სხვადასხვა გამოცემათა ტირაჟი შეუდარებლად გაიზარდა. საბჭოთა წყობილებამ უფართოესი გასაქანი მისცა მასების კულტურულ გათვითცნობიერებას და მის პოლიტიკურ შეგნების ამაღლებას. ისინი მძლავრად დაეწაფენ გაზეთ-ჟურნალებს და წიგნებს. თვით ბეჭდვითი სიტყვამ თავის მხრივ დიდად შეუწყო ხელი მუშათა და გლეხთა კულტურულ-პოლიტიკურ ზრდას და მათკენ გზა გაიკვლია; ის შეიქმნა მნიშვნელოვან ფაქტორად მშრომელთა საზოგადოებრივ აქტივობის გაშლაში. ამ მხრივ აქ პირველ ყოვლისა აღსანიშნავთ მუშ-გლეხკორთა მოძრაობას, რომელმაც ფართო ხასიათი მიიღო. გაზეთების გარშემო შემოკრებილი მუშგლეხკორთა არმია ცხოველ მონაწილეობას ღებულობს სოციალისტურ მშენებლობაში და მის გაჯანსაღებაში. ამ აქტივობის მაჩვენებელია აგრეთვე კედლის გაზეთების, ბეჭდვითი სიტყვის ამ ახალ ფორმის, გამრავლება საწარმოებში და სოფლებშიაც კი.

საბჭოთა ბეჭდვითი სიტყვის პროდუქცია მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ხარისხობრივადაც. მასში სულ მეტ გამოხატულებას ჰპოულობენ სადღეისო საჭირ-ბოროტო საკითხები; იგი თავისი შინაარსით და ფორმით უფრო მისაწვდომი ხდება მასიური და ჩამორჩენილი მკითხველისათვის.

მაგრამ, რა თქმა უნდა, არსებული მიღწევებით ოდნავადაც არ შეიძლება დავკმაყოფილდეთ. ჩვენს ბეჭდვითი სიტყვას ჯერ კიდევ მრავალი არსებითი დეფექტი აქვს. ის კიდევ ვერ ართმევს თავს იმ უდიდეს ამოცანებს, რომელნიც ამჟამად ჩვენს წინაშე დგანან. ქვეყნის ინდუსტრიალიზაცია, სოფლის სოციალისტური გარდაქმნა, კულტურული რევოლიუცია— ასეთია ძირითადი ხაზები, რომლებითაც ვითარდება და უნდა წავიდეს ჩვენი ცხოვრება. ამ ამოცანების წარმატებით გადაჭრაში ბეჭდვითი სიტყვამ უდიდესი როლი უნდა შეასრულოს.

აშკარად უნდა ითქვას, რომ ამ მხრივ, მიუხედავად ზოგიერთ მიღწევებისა, ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვა საგრძნობლად მოიკოჭლებს. ვერ არის ჯეროვნად დაყენებული გამოსაცემ ლიტერატურის შერჩევის საქმე. აქ ჩვენ არ მოგვეპოვება მთლიანი და მტკიცე გეგმა, შეფარდებული ჩვენს ეხლანდელ სამეურნეო და კულტურულ მშენებლობასთან. ბლომად იცემა შემთხვევითი ხასიათის წიგნები. ამავე დროს შედარებით ნაკლებად მოგვეპოვება ისეთი საერთო და სპეციალური შინაარსის წიგნები, რომელნიც ზედმიწევნით შეეფერებოდნენ ეხლანდელ პერიოდის საჭიროებებს და მასების მოთხოვნილებებს. უნდა მოხდეს არსებითი გარდატეხა, რომ ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვა უფრო მჭიდროდ დაუახლოვდეს პარტიის და ხელისუფლების მიერ ამჟამად დასახულ ამოცანებს.

თავის თავად ცხადია, უნაკლო არ არიან ყოველდღიური გამოცემანი, გაზეთები. აქ, უეჭველია, კიდევ არ ხდება თანამედროვე აქტუალურ საკითხების სისტემატიურად გაშუქება; ამ საქმეში მასებიც არ არიან საჭირო მასშტაბით ჩაბმული. მოისუსტებს მუშაობა მუშ-გლეხკორთა შორის. ჯერ ვერ მოხერხდა მათთან მჭიდრო კავშირის გაბმა და მათზე საჭირო ხელმძღვანელობის განხორციელება. თვითკრიტიკის ტალღის გაშლა კიდევ არ მიმდინარეობს საჭირო მასშტაბით. ვერ შესძელით მასების ყურადღების ჯეროვნად მობილიზაცია ჩვენი მშენებლობის მთავარ ნაკლოვანებებსა და ტკივილებზე.

ცუდადაა დაყენებული ბეჭდვითი სიტყვის გავრცელება. ბევრი წიგნი გამომცემლობათა საწყობებში აწყვია,და ეს არა იმიტომ, რომ ამ წიგნებზე მოთხოვნილება არ იყოს, არამედ იმიტომ, რომ ვერ ვღებულობთ საჭირო ზომებს მასებისათვის მათი მიწოდებისათვის. მოიკოჭლებს გაზეთების გავრცელების საქმეც.

ყოველივე აქედან ცხადია ის ამოცანები, რომლებიც ჩვენს წინაშე წამოჭრილი არიან ბეჭდვითი სიტყვის დარგში. ბეჭდვითი სიტყვა სავსებით და მთლიანად უნდა გადაიქცეს სოციალისტური მშენებლობის უფრო მძლავრ იარაღად და მან ახალი ნაბიჯები უნდა გადადგას ამ მშენებლობის გარშემო მასების შემდგომი ორგანიზაციისათვის. უნდა გავაუმჯობესოთ მისი პროდუქცია. მშრომელთა ახალ-ახალი ფენები უნდა ჩავაბათ ჩვენი აპარატის და მშენებლობის ნაკლოვანებებთან ბრძოლაში გაშლილი თვითკრიტიკის საფუძველზე. უნდა გავაფართოვოთ მუშ-გლეხკორთა ქსელი, დავრაზმოთ ისინი და გავაძლიეროთ მათზე ხელმძღვანელობა. ბეჭდვითი სიტყვა მშრომელთა შორის, თვით მივარდნილ კუთხეებშიაც კი, ფართოდ უნდა გავავრცელოთ.

ამ ამოცანების გადაჭრა მიღწეულ შედეგების ნიადაგზე შესაძლებელია. მხოლოდ საჭიროა მთელი პარტიის ენერგიული დახმარება და თვით მუშათა და გლეხთა მასების ცოცხალი გამოხმაურება. ბეჭდვითი სიტყვის დღემ ამ მხრივ უნდა მოგვცეს ახალი სტიმული მუშაობის გასაძლიერებლად.

ბეჭდვითი სიტყვის დღე

ამ დღეს (5 მაისს) პარტია და საბჭოთა საზოგადოებრიობა ამოწმებს თავის მიღწევებს საგაზეთო, საჟურნალო და წიგნების გამომცემლობის საქმეში.

თუ ჯამს გაუკეთებთ მიღწევებს ბეჭდვითი სიტყვის დარგში, შეიძლება აღვნიშნოთ, რომ დიდი მუშაობა არის შესრულებული მასების განვითარების მხრივ.

ბეჭდვითი სიტყვა, როგორც მასების კოლექტიური ორგანიზატორი, რომელიც რაზმავს ახალი ათეული და ასეული ათასი მუშების აქტიობას სოციალისტური მშენებლობის ძირითადი ამოცანების გადასაწყვეტად, ხდება პროგრესის უდიდეს ფაქტორად საბჭოთა კავშირის სოციალისტურ მშენებლობაში.

„საჭიროა,—როგორც ამბობს საკავშირო კომპარტიის (ბ) მე-13 ყრილობის რეზოლიუცია,— გაძლიერდეს კავშირი მასებთან, დაუახლოვოთ ბეჭდვითი სიტყვა მასებს და ძალ-ღონე მოვახმაროთ მუშებისა და გლეხების ცხოვრებისა და ყოფის ძირითადი საკითხების გადაწყვეტას. ამით უნდა განისაზღვროს პარტიული, მუშათა, საგლეხო გაზეთების და წიგნების შინაარსი და ამოცანები".

ეს ძირითადი ლოზუნგი მჭიდროდ უნდა დავუკავშიროთ იმ კონკრეტულ ამოცანებს, რომლებიც ამჟამად დგანან პროლეტარიატისა და მისი პარტიის წინაშე. სახელდობრ: გადამჭრელი ბრძოლა უნდა ვაწარმოოთ პარტიის გენერალური ხაზისათვის—ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციისა და სოფლის მეურნეობის სოციალისტური გარდაქმნისათვის. საბჭოთა ბეჭდვითი სიტყვის ამოცანას შეადგენს—მასების ყურადღება მიაქციოს სოციალიზმის მშენებლობის მთავარ მორიგ ამოცანებს და ჩააბას მასები ამ ამოცანების უშუალოდ გადაწყვეტის საქმეში.

საბჭოთა პრესის ძირითად თავისებურებას წარმოადგენს მუშგლეხკორთა მოძრაობის განუწყვეტელი ზრდა. ჩვენმა ბეჭდვითი სიტყვამ თავისი რიგებიდან დააწინაურა კალმის ბევრი გმირი. იგი ლაპარაკობს ოქტომბრის რევოლიუციის ენით და ამიტომ იზიდავს მშრომელთა ფართო მასების და მთელი მსოფლიოს ჩაგრულთა ყურადღებას.

მასებთან კავშირის განმტკიცება, მუშათა ახალი კადრების დარაზმვა ჩვენი გაზეთის, მთელი ჩვენი პრესის ირგვლივ,—ასეთია ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვის ყოველდღიური ამოცანა.

ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვა—ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის ერთგული და მუდმივი საყვირია; ასეთად უნდა დარჩეს იგი მომავალში.

კომპარტიის ორგანიზაციასთან ერთად მან უნდა დაამუშაოს სამეურნეო-ეკონომიური და სხვა ხასიათის ახალი პრობლემები მსოფლიო კომუნიზმის რევოლიუციონურ- მარქსისტულ- ლენინური იდეოლოგიის დარგში. ჩვენი ბეჭდვითი სიტყვა უფრო და უფრო ახლოს უნდა მიუდგეს ჩვენი სახელმწიფო კოოპერატიული სოციალისტური მშენებლობის ყოველდღიური პრაქტიკის საკითხებს.

გაუმარჯოს ჩვენს ბეჭდვითი სიტყვას— მუდამ საბჭოთა, მუდამ რევოლიუციონურ- მარქსისტულ- კომუნისტურ და ლენინურ ბეჭდვითი სიტყვას, რომელიც სასტიკად აკრიტიკებს ყველა გადახრას, ყველა მერყეობას და მასთან შემარიგებლობას!

მიხა ცხაკაია.

პირველი მაისი კაპიტალისტურ ქვეყნებში

ორ მაისს ბერლინში გრძელდებოდა ბრძოლა ბარიკადებზე

პოლიცია მოქმედობდა ჯავშნიანი ავტომობილებით, ბომბებით და ტყვიამფრქვევებით

საალყო წესები მუშათა უბნებში.—პოლიცია ჰკლავს ყველას, ვინც გადმოიხედავს ფანჯრიდან

ბურჟუაზიული პრესაც კი აღნიშნავს მენშევიკების და პოლიციის მხეცობას

ბერლინის ქუჩებში ბრძოლა გრძელდება

ბერლინი, 3 მაისი. ვოლფის სააგენტოს ცნობით, იმ შეტაკებებში, რომლებიც გუშინ ღამით მოხდა, მოკლული აღმოჩნდა ერთი კაცი, ხოლო დაჭრილი—12. მოდის დაწვრილებითი ცნობები იმ ბრძოლის შესახებ, რომელიც გაიმართა მუშებსა და პოლიციას შორის ნეიკელნეში (ბერლინის გარე უბანი). 2 მაისს საღამოთი მთავარ ქუჩაზე, გერმანშტრასეზე, აგრეთვე მეზობელ ქუჩებში დაიწყეს ბარიკადების შენება მოჭრილი ხეებისა, მორებისა, ფიცრებისა, წაქცეულ ავტობუსებისაგან და სხვ. პოლიციის ცდა — აეღო ბარიკადები მრავალი საათის განმავლობაში უშედეგო აღმოჩნდა. სამხედრო მოქმედების ასპარეზი სრული წყვდიადით იყო მოცული. მოვიდა ჯავშნოსანი ავტომობილი, რომელსაც უკან მოჰყვებოდა 300 პოლიციელი საბარგო ავტომობილებზე. ჯავშნიანმა ავტომობილმა ბარიკადებს და ხალხს ტყვია-მფრქვეველი დაუშინა. შემდეგ ავტომობილიც და პოლიციაც წავიდა და გერმანშტრასეს გაწმენდა დილამდის გადასდო. (ადს)

პოლიცია დაუნდობლად მოქმედებს

ბერლინი, 3 მაისი. როგორც ბურჟუაზიული გაზეთი „ცველფურ ბლატ"-ი იუწყება, პოლიციის დამხმარე რაზმები, რომელნიც შეიარაღებულნი არიან თოფებითა და ნაწილობრივ ხელით სასროლი გრანატებით, დაუნდობლად მოქმედებენ: ესვრიან ყველას, ვინც ფანჯრიდან გადმოიხედავს. (ადს)

მუშათა მასების მობილიზაცია

ბერლინი, 3 მაისი. ქარხნების წარმომადგენელთა კრებამ, რომელიც ჩაშალა საპირველმაისო კომიტეტმა, დაადგინა—გამართოს ბერლინის ყველა ქარხანაში მუშათა საერთო კრებები. ზოგიერთ საწარმოში 2 მაისსვე აღარ მუშაობდნენ. მუშათა მასების მობილიზაცია ხდება ლოზუნგით: ძირს საალყო წესები, პოლიციის რაზმების გაყვანა მუშათა უბნებიდან, პატიმართა განთავისუფლება, პირველ მაისს მოკლულთა თავისუფალი დაკრძალვა, ძირს ცერგიბელი. (ადს)

რეფორმისტები კომპარტიას სდებენ ბრალს

ბერლინი. 3 მაისი. პროფკავშირების სოციალ-დემოკრატ და რეფორმისტ ბელადებმა გამოუშვეს მოწოდება, რომელშიაც ცდილობენ 1 მაისს მომხდარი სისხლის ღვრის პასუხისმგებლობა დააკისრონ კომპარტიას. მოწოდება ურჩევს მუშებს—არ გაჰყვენ კომუნისტების ლოზუნგს მასიური პოლიტიკური გაფიცვის შესახებ. (ადს).

„პოლიციის მუშაობა არ დამთავრებულა"

ბერლინი, 3 მაისი. ცერგიბელმა განაცხადა, რომ 3 მაისს დილით ჯერ არ იყო დამთავრებული „პოლიციის მიერ წარმოებული გამწმენდი მუშაობა".

პოლიცეი - პრეზიდენტის მიერ გამოქვეყნებულ ცნობაში ნათქვამია: „იმ რაიონებში, სადაც არეულობა მოხდა, სწარმოებს სისტემატიური ჩხრეკა. ამ ჩხრეკის დროს ვედინგში პოლიციამ აღმოაჩინა დიდძალი იარაღი. დაპატიმრებულია 28 კაცი. ნეიკელნში დაპატიმრებულია 34 კაცი. ჩხრეკა და დაპატიმრება გრძელდება". (ადს).

სტიქიური გაფიცვები

ბერლინი, 3 მაისი. ბერლინის ზოგიერთ საწარმოში დაიწყო სტიქიური გაფიცვა. გაიფიცა პაპიროსის ფაბრიკების 3.000 მუშა. გაიფიცნენ აგრეთვე იმ რკინის გზის მუშები, რომელიც მიწის ქვეშ გაჰყავთ, და ლეიზერის ფირმის ფეხსაცმელის ფაბრიკის მუშები.

წყალსადენის მუშაკთა მთელი რიგი ორგანიზაციების სადელეგატო კრებებმა დაადგინეს—შეწყვიტონ მუშაობა ყველა საწარმოში. ბერლინის სატრანსპორტო საზოგადოების (რომელსაც ეკუთვნის ავტობუსების უმრავლესობა) მუშებს შორის დიდი მღელვარებაა იმის გამო, რომ გადააყენეს საფაბრიკო-საქარხნო საბჭოს თავმჯდომარე, რომელიც პროფკავშირების რევოლიუციონურ ფრთას ემხრობა. პროვინციიდან მოდის ცნობები, რომ საწარმოებში და მაღაროებში ეწყობა გაფიცვები სოლიდარობის ნიშნად. გალის საწარმოთა წარმომადგენლების კონფერენციაზე მიღებულ იქნა დადგენილება, რომლის თანახმადაც შაბათს უნდა მოეწყოს 24 საათის გაფიცვა. რურის ოლქში ბევრ მაღაროში ადგილი აქვს ნაწილობრივ გაფიცვებს. (ადს).

მასიური საპროტესტო მიტინგები

ბერლინი, 3 მაისი. ბევრ ქალაქში, მათ შორის ჰამბურგსა და ლეიპციგში, გაიმართა სტიქიური მასიური საპროტესტო მიტინგები და დემონსტრაციები ბერლინში მომხდარი სისხლის ღვრის წინააღმდეგ. ზოგიერთ ადგილას მოხდა შეტაკებაც.

ხემნიცში მიტინგზე გამოვიდა მაქს ჰელცი, რის შემდეგაც გაიმართა დემონსტრაცია, რომელიც დამთავრდა პოლიციასთან შეტაკებით და დაპატიმრებით. ლეიპციგში მოხდა შეტაკება ფაშისტებთან. (ადს).

რეაქციები „როტე ფანე"-ს წინააღმდეგ

ბერლინი, 3 მაისი. ვოლფის სააგენტო იუწყება:

„პოლიცეი- პრეზიდენტმა, რესპუბლიკის დაცვის კანონის თანახმად, 23 მაისამდე დახურა გაზეთი „როტე ფანე". (ადს).

მდგომარეობა ნეიკელნში

ბერლინი, 3 მაისი. ვოლფის სააგენტო ნეიკელნში შექმნილი მდგომარეობის შესახებ იუწყება:

„მიწის ქვეშა რკ. გზის გაყვანაზე მომუშავეებმა კოლექტიურად შესწყვიტეს მუშაობა და განაცხადეს, რომ მათ არ სურთ იმუშაონ პოლიციის ზედამხედველობით. ნეიკელნში ბევრი ბავშვი არ გამოცხადდა სკოლაში. იმ ზომებმა, რომლებიც მიღებულ იქნა ქალაქისათვის ალყის შემოსარტყმელად, დიდი უკმაყოფილება გამოიწვია მოსახლეობაში. ბევრ განაპირა ქუჩაში ჯგუფ-ჯგუფად დადიან მუშები, რომელნიც არ მიდიან სამუშაოდ, რადგან გაფიცულია მრავალი საწარმო. (ადს).

„პოლიციის საალყო ზომები"

ბერლინი, 3 მაისი. ვოლფის სააგენტომ გამოაქვეყნა პოლიცია - პრეზიდენტის განკარგულება სათაურით „საალყო წესები ვედინგში და ნეიკელნში" და შემდეგ სათაური გადაასწორა ასე: „პოლიციის საალყო ზომები ვედინგისა და ნეიკელნისათვის". განკარგულებაში ჩამოთვლილია მთელი რიგი ზომები, რომლებითაც აკრძალულია მოძრაობა, კრებები ქუჩებში, სინათლე სახლებში და სხვა. (ადს).

ქუჩების „გაწმენდა"

ბერლინი, 3 მაისი. 3 მაისს დღისით ნეიკელნში, გერმანშტრასეს რაიონში, პოლიცია ქუჩების „გაწმენდის" დროს თავს დაესხა ჯგუფებს, რომელნიც, მიუხედავად აკრძალვისა, გროვდებოდნენ ქუჩებში. პოლიციამ ფართოდ გამოიყენა სასროლი იარაღი. მოკლულია 2 ქალი, რომელნიც აივანზე გამოვიდნენ. ბევრია მძიმედ დაჭრილი.

მოძრაობა შესწყდა. პოლიცია შეიარაღებულია ტყვია-მფრქვეველებით და ჯავშნიანი ავტომობილებით. ნეიკელნსა და ვედინგში მომხდარი ჩხრეკა თითქმის უნაყოფოდ დამთავრდა. ამით გაბათილდა ის ხმა, თითქოს „მუშები შეიარაღებულნი იყვნენ და თოფის სროლით აიძულეს პოლიცია მიემართა იარაღისათვის". (ადს).

ცერგიბელი ხელისუფლების „პრესტიჟის" სადარაჯოზე

ბერლინი, 3 მაისი. ცერგიბელმა „ბერლინერ ტაგებლატ"-ში დაბეჭდა წერილი, რომელშიაც ცდილობს განმარტოს, თუ რატომ არ გააუქმა დემონსტრაციის აკრძალვა. სოციალ-დემოკრატ პოლიცეი-პრეზიდენტს სამი მოსაზრება მოჰყავს: მთავრობის კრიზისი, კომუნისტური პროპაგანდა ლოზუნგით „დემონსტრაციების თავისუფლება", რომლის წინაშეც არ უნდოდა უკან დაეხია ხელისუფლების პრესტიჟის ინტერესების გამო, შარშანდელი პირველი მაისის ამბები, როდესაც კომუნისტებმა თითქოს გადასწყვიტეს თავიანთი დემონსტრაციები დაეპირისპირებინათ სოციალ-დემოკრატიული პროფკავშირების დემონსტრაციებისათვის.

უკანასკნელი საბუთი ადასტურებს იმ კომუნისტების მტკიცების სისწორეს, რომლებიც აცხადებენ, რომ დემონსტრაციის აკრძალვას ცდილობდნენ რეფორმისტები, რადგან წელს უფრო ნათლად უნდა გამომჟღავნებულიყო, ვიდრე შარშან, კომპარტიის გავლენის ძლიერება ბერლინის მუშათა მასებში. საერთოდ, ცერგიბელის საბუთები კრიტიკას ვერ უძლებენ, ვინაიდან გაუგებარი რჩება, თუ რატომ შეიძლებოდა ნებართვის მიცემა ჰამბურგში და ზოგიერთ სხვა დიდ ქალაქში 1-ლი მაისის დემონსტრაციების გასამართავად.

„ფორვერტ"-სი და ბურჟუაზიული გაზეთები ცდილობენ დაჰფარონ თავიანთი აბნეულობა გაძლიერებული გალაშქრებით საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. ამავე დროს ბურჟუაზიული გაზეთებიც კი იძულებულნი არიან აღიარონ, რომ პოლიცია არაჩვეულებრივი სიმკაცრით მოექცა დემონსტრანტებს. „ბერლინერ ტაგებლატ"-ი და „ფრანკფურტერ ცეიტუნგ"-ი მკაცრად აკრიტიკებენ პოლიციის ძალადობას, რომელიც მან იხმარა არა მარტო დემონსტრანტებისა, არამედ გზად გამვლელების მიმართაც. „ბერლინერ ტაგებლატ"-მა დაბეჭდა ნაამბობი თავისი რეპორტიორისა, რომელიც პოლიციამ შეიპყრო, შეჰკრა და სცემა. ასეთივე ბედი ხვდათ სხვა ბურჟუაზიულ ჟურნალისტებს, რომლებიც სცდილობდნენ გადაეღოთ პოლიციის ძალადობის სურათი. (ადს).

ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის ც. კ.-ის მისალმება

პრაღა, 3 მაისი. ჩეხო-სლოვაკიის კომპარტიის ც. კ.-მა გერმანიის კომპარტიას მისალმება გაუგზავნა ბერლინის პროლეტარიატის გმირული ბრძოლის გამო. ამავე დროს ც. კ.-მა მოუწოდა ჩეხო-სლოვაკიის მშრომელ მასებს—პროტესტი განუცხადონ სოციალ-დემოკრატებს, რომლებიც ბურჟუაზიას შეუერთდნენ მუშების დასახოცად.

ს ა ფ რ ა ნ გ ე თ ი

საპირველმაისო გაფიცვები

პარიზი, 3 მაისი. პროვინციაში 1 მაისი ყველგან იდღესასწაულეს. მარსელში გაიმართა დიდი მანიფესტაცია, რომელმაც ქალაქის მთავარი ქუჩები გაიარა გაშლილი დროშებითა და პლაკატებით. 1 მაისის ღამეს ტაძრის თავზე აღმართეს ორი წითელი დროშა, რომლებიც პოლიციამ მხოლოდ საღამოთი მოხსნა. ლილში გაიმართა მანიფესტაცია, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღო 4.000 კაცმა. პოლიცია ეცადა დემონსტრაციის გაფანტვას. დაშავდა რამდენიმე მუშა. დააპატიმრეს 7 კაცი. ლანსში მუშათა მანიფესტაცია ქალაქის ცენტრში შეიჭრა. პოლიციასთან ერთი საათის ბრძოლის შემდეგ დაიჭრა რამდენიმე მუშა და ჟანდარმი. ამავე ქალაქში რამდენიმე კაცი დააპატიმრეს, სხვათა შორის, ადგილობრივი უნიტარული ფედერაციის მდივანი.

სხვა ქალაქებში გაიმართა დიდი მანიფესტაციები და მიტინგები. მიღებული ცნობების თანახმად, მუშები თითქმის მთლიანად გაიფიცნენ ტულუზაში, მარსელში, დიუნკირხენში, პა-დე-კალეს ნახშირის რაიონში და სხვა ადგილებში (ადს).

სისხლისმღვრელი შეტაკებანი

პარიზი, 3 მაისი. საპირველმაისო დემონსტრაციები გაიმართა ლიონში, სადაც დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 8.000 კაცმა, დუეში—6.000 კაცმა, რეიმსში, ბორდოში, ჰავრში და სხვა ქალაქებში. დამატებითი ცნობით, ლილში მომხდარი შეტაკების დროს დასჭრეს 50 მუშა. პოლიციის მოქმედებას ხელმძღვანელობდა ქალაქის თავი სოციალისტი სალანგრო. (ადს)

„სოციალისტების" შეკითხვა

პარიზი, 3 მაისი. 15 მუშას, რომლებიც დაპატიმრებულ იქნენ 1 მაისს, ბრალდებად წარუდგინეს „შრომის თავისუფლების დარღვევა" და პოლიციის აგენტების შეურაცხყოფა. დეპუტატებმა დეპუტატთა პალატაში შეიტანეს შეკითხვა პოლიციის მიერ 1 მაისს მიღებული „გამაფრთხილებელი" ზომების გამო.

„პოპიულერ"-ი და მემარცხენე ბურჟუაზიული „ვოლონტე" გმობენ ამ ზომებს.

„ლიუმანიტე"-მ, თავის პასუხში გაიხსენა ის, რომ სოციალისტებმა პარიზის მუნიციპალიტეტში ხმა მისცეს პოლიციის პრეფექტისათვის ნდობის გამოცხადებას, ხოლო დეპუტატთა პალატაში ხმა მისცეს პოლიციის მიზნებისათვის დასახარჯ საიდუმლო ფონდებს, აგრეთვე ახალ სამხედრო კანონს, რომელიც მთავრობას საშუალებას აძლევს შექმნას პოლიციის უდიდესი ძალები. გაზეთი ხაზს უსვამს, რომ გერმანიის სოციალ-დემოკრატები ბერლინის ქუჩებში ხვრეტავენ მუშებს.

პ ო ლ ო ნ ე თ ი

დაწვრილებითი ცნობები საპირველმაისო ამბების შესახებ ვილნოში

ვარშავა, 3 მაისი. მოვიდა დაწვრილებითი ცნობები საპირველმაისო ამბების შესახებ ვილნოში. პოლონეთის სოც. პარტიამ და ბუნდმა ვილნოში ერთად გამართეს დემონსტრაცია. პოლონეთის სოც. პარტიის მემარცხენე ფრთამ და ბელორუსიის მუშურ-გლეხურ დეპუტატთა კლუბმა ცალ-ცალკე გამართეს დემონსტრაცია. მსვლელობის დროს მეორე დემონსტრაციის რიგებში აფრიალდა დასავლეთ ბელორუსიის კომპარტიის დროშები. პოლიციელს, რომელიც სცდილობდა დროშის წართმევას, სცემეს დემონსტრანტებმა. ამავე დროს გაისმა სროლა. ერთი დემონსტრანტი მძიმედ დაჭრილი დაეცა. პოლიციელებსა და დემონსტრანტებს შორის მოხდა დიდი შეტაკება. დემონსტრანტები პოლიციელებს ჯოხებით იგერიებდნენ. პოლიციის თავდასხმის შემდეგ დემონსტრანტები გაემართნენ წინ. დემონსტრაციაზე გამოვიდა ბელორუსიის მუშურ-გლეხური ფრაქციის დეპუტატი დვორჩანინი.

მოხდა ახალი სისხლისმღვრელი შეტაკება. შეტაკებაში მონაწილეობას იღებდა ქვეითი და ცხენოსანი პოლიცია. დაჭრილია 30 დემონსტრანტი. და 4 პოლიციელი. ძალიან სცემეს დეპუტატ დვორჩანინს. (ადს).

რ უ მ ი ნ ე თ ი

ვენა, 4 მაისი. ბუქარესტიდან მიღებული ცნობით, პირველი მაისის წინა დღეს რუმინეთის ზოგიერთ ქალაქში, გამოაკრეს მოწოდებები, რომლებიც წინადადებას აძლევდნენ მუშებს — მოეწყოთ დემონსტრაციები ქუჩებში, მიუხედავად პოლიციის აკრძალვისა. ამასთან დაკავშირებით, დააპატიმრეს მუშები ბუქარესტში, კიშინიოვში და იასში.

ბუქარესტში პოლიციამ კონფისკაცია უყო უნიტარულ პროფკავშირთა, რევოლიუციონური ახალგაზრდობისა და მუშათა სოციალისტური პარტიის გაზეთების საპირველმაისო ნომრებს. კლაუზენბურგში სამხედრო ხელისუფლებამ აუკრძალა ჯარისკაცებს მონაწილეობის მიღება საპირველმაისო დღესასწაულში. მიუხედავად ამისა, ბევრმა სამოქალაქო ტანსაცმელში გადაცმულმა ჯარისკაცმა მიიღო მონაწილეობა დღესასწაულში. ჟანდარმებმა სცადეს მათი დაპატიმრება. მოხდა შეტაკება, რომლის დროსაც ერთმა ჯარისკაცმა მოჰკლა ჟანდარმთა რაზმის უფროსი.

აკრძალვის მიუხედავად

ვენა, 3 მაისი. რუმინეთში 1 მაისს საწარმოები არ მუშაობდნენ. ქალაქებში აკრძალული იყო ყოველგვარი მანიფესტაციები. წესრიგს იცავდნენ პოლიცია და ჯარი, რომლებსაც სოციალ-დემოკრატები ეხმარებოდნენ. (ადს).

დემონსტრანტებისა და შტრეიკბრეხერების შეტაკება

ვენა, 3 მაისი. გაზეთების ცნობით, 1 მაისს ბუდაპეშტში საწარმოთა უმრავლესობა არ მუშაობდა.

ქალაქის სხვადასხვა ნაწილში გაფიცულებმა ქუჩები გაიარეს და მოუწოდეს სხვა მუშებსაც—მუშაობისათვის თავი დაენებებინათ. ზოგიერთ ადგილას შეტაკება მოხდა დემონსტრანტებსა და შტრეიკბრეხერებს შორის. პოლიციამ რამდენიმე კაცი დააპატიმრა. (ადს).

ლ ა ტ ვ ი ა

სპორტსმენები ეხმარებიან პოლიციას

რიგა, 3 მაისი. მიუხედავად აკრძალვისა, მემარცხენე მუშები რიგაში, დვინსკში, ლიბავაში და ლატვიის სხვა ქალაქებში შეეცადნენ საპირველმაისო დემონსტრაციების გამართვას. მუშათა დემონსტრაციების გარეკვაში პოლიციას ხელს უწყობდნენ სოციალ-დემოკრატი სპორტსმენები სეიმის დეპუტატ სოციალ-დემოკრატ ბრუნო კალნინის მეთაურობით. რიგაში სპორტსმენები პოლიციას ეჯიბრებოდნენ დაპატიმრებული მუშების ცემაში რეზინის ჯოხებით.

სოციალ-დემოკრატიულ მიტინგზე რიგაში (მიტინგი ნებადართული იყო ლატვიის ხელისუფლების მიერ) სპორტსმენებმა სცემეს 28 მუშას, რომელნიც უკმაყოფილონი იყვნენ ოფიციალური სოციალ-დემოკრატი ორატორების გამოსვლით და რომელნიც შეეცადნენ სიტყვის წარმოთქმას. რიგაში სოციალ-დემოკრატების მონაწილეობით დააპატიმრეს 80 მუშა. მრავალი მუშა დააპატიმრეს სხვა ქალაქებშიაც. (ადს)

შ ვ ე ი ც ა რ ი ა

კომუნისტ ორატორებს აღფრთოვანებით ეგებებოდნენ

ბერლინი, 3 მაისი. შვეიცარიაში პირველი მაისის დემონსტრაციები ყველგან მრავალრიცხოვანი იყო. ბევრ ადგილას რევოლიუციონურმა პროფკავშირებმა და კომუნისტებმა დიდი მანიფესტაცია გამართეს. კომუნისტი ორატორების სიტყვებს აღფრთოვანებით ხვდებოდნენ. ცენტრალურ ლოზუნგს წარმოადგენდა ბრძოლა ფაშიზმის წინააღმდეგ.

პირველი მაისი მონღოლეთში

საპირველმაისო ზეიმი ულან-ბატორში

ულან-ბატორი, 3 მაისი. საპირველმაისო ზეიმმა მონღოლეთის დედა-ქალაქ ულან-ბატორში მეტად დარაზმულად და დიდის ენტუზიაზმით ჩაიარა. სამხედრო აღლუმის შემდეგ გაიმართა მიტინგი. მიტინგში მონაწილეობას იღებდნენ პოლიტიკური, სამეურნეო და საზოგადო ორგანიზაციები, სულ 12.000 დემონსტრანტი. ორატორები თავიანთ სიტყვებში ხაზს უსვამდნენ მონღოლეთის და საბჭოთა ქვეყნის მჭიდრო კავშირს მსოფლიო რევოლიუციონურ მოძრაობასთან. მიტინგის შემდეგ სამხედრო ნაწილებმა და დემონსტრანტების კოლონებმა გაიარეს მონღოლეთის მთავრობის და მონღოლეთის პოლიტიკური ორგანიზაციების წინ. (ადს).

იმპერიალისტები ცდილობენ ბოლო მოუღონ

ყოველგვარ მოლაპარაკებას განიარაღების შესახებ

კეშენდენი წინააღმდეგია

ჟენევა, 3 მაისი. განიარაღების კონფერენციის მოსამზადებელი კომისიის სხდომაზე ლიტვინოვმა შეიტანა შეკითხვა ეხლანდელი სესიის ხანგრძლივობისა და სესიის შემდგომი პროგრამის შესახებ. თავმჯდომარემ პოლიტისმა უპასუხა, რომ სამხედრო მასალების საკითხის განხილვის შემდეგ განზრახულია ყველა დანარჩენი საკითხი გადადებულ იქნას შემდგომ სესიამდე, რომელიც უნდა შესდგეს „ყოველ შემთხვევაში, ერთა ლიგის სექტემბრის სესიის წინ".

პოლიტისის განცხადების შემდეგ ლორდმა კეშენდენმა გადაჭრით გაილაშქრა შემდგომი სესიის „მოწვევის ვადის წინასწარ განსაზღვრის" წინააღმდეგ და აღნიშნა, რომ ინგლისის მთავრობა არ დასთანხმდება კომისიის სესიის მოწვევას ერთა ლიგის სექტემბრის სესიამდე.

გიბსონის ახალი „საჩუქარი"

მოსამზადებელ კომისიაში დამთავრდა არმიის, საზღვაო ფლოტის და საჰაერო ფლოტის პირადი შემადგენლობის საკითხის განხილვა. ამ განხილვის ერთად ერთი პრაქტიკული შედეგია ის დადგენილებები, რომლებიც საშუალებას აძლევენ იმპერიალისტურ სახელმწიფოებს გააძლიერონ არმიის შევსება მოსამსახურეებით.

შემდეგ კომისიამ განიხილა საკითხი ქვეითი არმიების სამხედრო მასალის შესახებ. გიბსონმა კომისიის ხელმძღვანელებს უძღვნა ახალი საჩუქარი: მან განაცხადა, რომ შეერთებული შტატების მთავრობა თანახმაა გამორიცხოს კონვენციის მოქმედებიდან სათადარიგო მასალა, ესე იგი სამობილიზაციო მარაგი.

საბჭოთა წინადადების განხილვა

ამის შემდეგ, კომისიამ განიხილა საბჭოთა წინადადება ქვეითი ჯარის ყველა სახის სამხედრო მასალის გარკვეული რიცხვობრივი და თვისებრივი სპეციფიკაციის შესახებ. წინადადების დასასაბუთებლად გამოვიდა ლიტვინოვი, რომელმაც განაცხადა, რომ საბჭოთა დელეგაციას განზრახული აქვს წარუდგინოს გენერალურ კონფერენციას წინადადება შეტევითი ომის საშუალებათა მთლად მოსპობის შესახებ. ვინაიდან მოსამზადებელი კომისია ფიქრობს, რომ მას უფლება არა აქვს მიიღოს გადაწყვეტილება შეიარაღების სრულიად მოსპობის შესახებ ან დაწესოს შეიარაღების შემცირების ძირითადი პრინციპები, ამიტომ საბჭოთა დელეგაცია წინადადებას იძლევა მიღებულ იქნას ეხლა მხოლოდ სათანადო სამხედრო მასალის გარკვეული სია.

ლიტვინოვის შემდეგ გამოვიდა ბერნსტორფი, რომელმაც განაცხადა, რომ უერთდება საბჭოთა წინადადებას. საბჭოთა წინადადების წინააღმდეგ გაილაშქრეს იაპონიის, სამხრეთ - სლავიის, იტალიის და ჩეხოსლოვაკიის დელეგაციების წარმომადგენლებმა.

კვლავ გამოვიდა ბერნსტორფი, რომელმაც სავსებით გააბათილა საბჭ. წინადადების წინააღმდეგ წამოყენებული არგუმენტები. ბერნსტორფმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სამხედრო მასალის შემცირების პირდაპირი მეთოდის განხორციელება შესაძლებელია, რაც დაამტკიცა გერმანიის განიარაღების მაგალითმა. ამ თვალსაზრისს მოულოდნელად მხარი დაუჭირა გიბსონმა, რაც არ ესიამოვნა კომისიის უმრავლესობას. გიბსონმა განაცხადა: შეერთებული შტატების მთავრობა მხარს უჭერს სამხედრო მასალის შემცირების პირდაპირ მეთოდს და საჭიროდ სთვლის მის სწორი სპეციფიკაციის დაწესებას. ასეთივე განცხადებით გამოვიდა ჰოლანდიის დელეგაციის წარმომადგენელი.

ლიტვინოვის სიტყვა

ამის შემდეგ გამოვიდა ლიტვინოვი, რომელმაც ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ცალკე სახელმწიფოების განცხადებას იმის შესახებ, რომ მათ უკვე გაატარეს სამხედრო ძალთა პირადი შემადგენლობის შემცირება, არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს, სანამ ეს სახელმწიფოები არ გამოაქვეყნებენ ცნობებს სამხედრო მასალის ნამდვილი რაოდენობის შესახებ. ისინი ამცირებენ პირად შემადგენლობას, მაგრამ ამავე დროს ადიდებენ სამხედრო მასალას, რაც სრულიადაც არ ამცირებს მათ ბრძოლის უნარს და არ ასუსტებს მათ ხამარ მომზადებას. გზა, რომლითაც მიდის კომისია, არავითარ შედეგს არ მისცემს მას. კომისია არ ცდილობს დასძლიოს მის წინაშე წამოჭრილი სიძნელენი, ის პირდაპირ სპობს იმ მუხლებს, რომლებიც უთანხმოებას იწვევენ, ესე იგი პრაქტიკულად ცდილობს საერთოდ შესწყვიტოს ყოველგვარი ლაპარაკი განიარაღების შესახებ. კონვენციის პროექტი უქმდება და მის ადგილზე არაფერი რჩება. ერთსულოვნება, რომელიც მიღწეულ იქნა ყველა სადაო საკითხის უბრალო მოხსნით, გადაიქცევა ერთსულოვნებად მხოლოდ და მხოლოდ კონვენციის სახელწოდების საკითხში.

მე ვიცი, —ამბობს ლიტვინოვი,— რომ ჩემი გამოსვლები თქვენს წინაშე განიარაღების სასარგებლოდ დარჩება ხმად - მღაღადებლისა უდაბნოსა შინა, მაგრამ თორმეტ საათზე მე უკანასკნელად კვლავ ვიმეორებ ჩემს მოწოდებას. თუ უარყოფთ საბჭოთა კავშირის და გერმანიის წინადადებას სამხედრო მასალის შესახებ, კონვენციის პროექტი არ ეღირება იმ მელნის ფასადაც კი, რომლითაც ის არის დაწერილი.

კამათის გაგრძელება გადაიდო პარასკევისათვის. (ადს).

კოოპერატიული ალიანსის აღმასკომის სესია

პარიზი, 3 მაისი. ალიანსის აღმასკომის სესიაზე საბჭოთა კოოპერაციის წარმომადგენელმა კისინმა წინადადება შეიტანა იმის შესახებ, რომ სხდომა საერთაშორისო პროლეტარიატთან სოლიდარობის ნიშნად, პირველი მაისის ნაცვლად, მოეწყოს 2 მაისს. წინადადება უარყოფილ იქნა.

აღმასკომს პასუხი უნდა გაეცა მეორე ინტერნაციონალის წინადადებაზე საერთო გამოსვლის შესახებ მშვიდობიანობის საკითხში. კისინმა ამხილა მეორე ინტერნაციონალის პაციფისტური ბუნება და მოითხოვა წინადადების უარყოფა. აღმასკომმა დაადგინა—არ განიხილოს საკითხი არსებითად.

აღმასკომში წარდგენილი მოწოდების პროექტი წმინდა პაციფისტური ხასიათის იყო. კისინი მოითხოვდა,—მოწოდებაში შეეტანათ ლოზუნგები ომის საფრთხის წინააღმდეგ, საბჭოთა კავშირის გარემოცვის წინააღმდეგ, პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის შესახებ და სხვ. ამ წინადადების უარყოფის შემდეგ კისინმა მოხსნა საბჭოთა დელეგაციის ხელმოწერა მოწოდებაზე. (ადს).

გერმანიის კომპარტიის ყრილობა გადაიდო

ბერლინი, 3 მაისი. გერმანიის კომპარტიის ყრილობა, რომელიც დანიშნული იყო 5—10 მაისისათვის (დრეზდენში) განუსაზღვრელი დროისათვის გადაიდო. (ადს)

გემ „საქართველო"-ს შეხვედრა ფოთში

ფოთი, 4 მაისი. დღის 3 საათზე ნავთსადგურში აუარებელმა ხალხმა მოიყარა თავი. თბომავალ „საქართველო"-ს ზღვაში შეხვდა კატერი „წითელი აჭარისტანი". თბომავლის შემოსვლა ნავთსადგურში ზარბაზნების სროლით აღინიშნა.

მიტინგი გახსნა პარტკომის მდივანმა ამხ. იმედაძემ. ამხ. თოდრიამ თბომავალს გადასცა დროშა საქართველოს მთავრობის სახელით.

მთელი რიგი ორატორების მისალმების შემდეგ შავი ზღვის ფლოტის სახელით სიტყვა წარმოსთქვა ამხ. ვარენიკინმა, რომელმაც საქართველოს მთავრობას გადასცა თბომავლის სურათი. (ადს)

ჩვენ შევასრულებთ 5 წლ. გეგმას

დავსძლევთ სოციალისტური მშენებლობის სიძნელეს

საკ. კომპ. (ბ) XVI პარტკონფერენციის მოწოდება

მოსკოვი, 4 მაისი. საკავშირო კომპარტიის (ბ) მე-16 საკავშირო კონფერენციის მოწოდებაში საბჭოთა კავშირის ყველა მუშისა და მშრომელი გლეხისადმი ნათქვამია:

„ამხანაგებო! ისტორიამ უდიდესი ამოცანები დასვა ჩვენი ქვეყნის მშრომელთა წინაშე. შედარებით მოკლე ისტორიული ხნის განმავლობაში ჩვენ უნდა დავეწიოთ და გავუსწროთ ტეხნიკურ-ეკონომიურად მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს და განვახორციელოთ მთელი სახალხო მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქცია. უნდა უზრუნველვყოთ ინდუსტრიის სწრაფი ტემპი და მასთან ერთად სოფლის მეურნეობის განვითარება, უფრო და უფრო გავაფართოვოთ მსხვილი განსაზოგადოებული მეურნეობა სოფლად (საბჭოთა მეურნეობანი და კოლმეურნეობანი) უმაღლესი სამანქანო ტეხნიკის ნიადაგზე. უნდა გავაფართოვოთ მასების ფართო მოძრაობა კულტურისათვის და სახელმწიფო აპარატიდან აღმოვფხვრათ ფუფუნების, მფლანგველობის, უყაირათობის, საქმის გაჭიანურების და ბიუროკრატიზმის ყოველგვარი ელემენტი. ჩვენ უნდა განვავითაროთ შემდგომი შეტევა კაპიტალისტურ ელემენტებზე. უნდა დავძლიოთ და განვდევნოთ კაპიტალისტური ელემენტები არა მარტო ქალაქიდან, არამედ სოფლიდანაც. გადაუხრელად უნდა განვამტკიცოთ საბჭოთა კავშირის თავდაცვის უნარიანობა. ყველა ამ ამოცანის გადაწყვეტა უნდა ემყარებოდეს მუშათა და მშრომელ გლეხთა მტკიცე კავშირს მუშათა კლასის ხელმძღვანელობით.

ამ ამოცანების შესასრულებლად პარტიამ დაამტკიცა სამეურნეო მშენებლობის ხუთწლიანი გეგმა, რომელიც შეადგენს პარტიის პროგრამას ჩვენი ქვეყნის სამეურნეო და კულტურული ჩამორჩენილობის ლიკვიდაციის გზაზე, სოციალიზმის მშენებლობის გზაზე, საერთაშორისო პროლეტარული რევოლიუციის ძლევამოსილად გაშლა-გაფართოვების გზაზე. ფაბრიკების, ქარხნების, ელექტრო-სადგურების, რკინის გზების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების და სკოლების მშენებლობაში ხუთი წლის განმავლობაში დაბანდებული იქნება 64 მილიარდი მანეთი. ყველა ფაბრიკა, ქარხანა და მაღარო გადაყვანილი იქნება შვიდი საათის სამუშაო დღეზე.

ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის სწრაფი ტემპი და სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქცია ქალაქად და სოფლად კაპიტალისტურ ელემენტებზე პროლეტარიატის გაძლიერებული შეტევის დროს იწვევს კლასობრივი მტრების გააფთრებულ წინააღმდეგობას. კულაკი და ნეპმანი უბრძოლველად არ დასთმობენ თავიანთ პოზიციებს. კულაკები წინააღმდეგობას უწევენ საბჭოთა პოლიტიკას პურის დამზადების საქმეში, კოლმეურნეობების და საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის საქმეში, ისინი სცდილობენ ტერორით დააშინონ ახალი სოფლის მშენებელნი. კულაკს და ნეპმანს მხარს უჭერენ მრეწველობის კონტრ-რევოლიუციონური მავნებლები. მათ ხელს უწყობენ ბიუროკრატები ჩვენს დაწესებულებებში. მათ ასულდგმულებენ და ყოველგვარი საშუალებებით ხელს უწყობენ უცხოელი კაპიტალისტები.

ჩვენდამი მტრულად განწყობილი კლასების ზეგავლენამ გამოიწვია მერყეობა და ქანაობა მუშათა კლასის და გლეხობის ცალკე ფენებს შორის და წარმოშვა ოპორტუნისტული გადახრა კომპარტიის რიგებში, მხოლოდ მერყეობის და ქანაობის დაძლევით საკუთარ რიგებში, მხოლოდ მემარჯვენე გადახრის საბოლოო დამარცხებით შესძლებენ პარტია და პროლეტარიატი დასძლიონ კლასობრივი მტრების წინააღმდეგობა და განახორციელონ სოციალიზმის მშენებლობის ხუთწლიანი გეგმა.

მშენებლობის სხვადასხვა ეტაპზე ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასის წინაშე აღმართული იყო მრავალი დაბრკოლება და სიძნელე. მათ დაძლევაში უდიდესი მნიშვნელობა ჰქონდა მუშათა კლასის მასიური ინიციატივის გაშლა-განვითარებას. 1919 წელს, როცა ჩვენს ქვეყანას, მომწყვდეულს თეთრი ბანდიტებისა და ინტერვენტების რკალში, სული ეხუთებოდა სამეურნეო ნგრევით და შიმშილით, როცა ფრონტებზე ასი ათასობით იხოცებოდა საუკეთესო პროლეტარი და გლეხი, შიმშილით დასუსტებულმა მუშებმა, ნგრევის პირობებში, საკუთარი ინიციატივით მოაწყვეს ზურგში კომუნისტური შაბათობანი შრომის ნაყოფიერების ასამაღლებლად და იმისათვის, რომ ზედმეტი ასი და ორასი ფუთი ქვა-ნახშირი, პური და სათბობი დაემზადებათ ცეცხლის შესანარჩუნებლად პროლეტარული სახელმწიფოს კერაზე. ლენინმა მაშინ შაბათობას უწოდა „დიადი თაოსნობა", მუშათა გმირობა ზურგში.

1920 წელს პარტიის მე-9 ყრილობაზე მიღებულ იქნა დადგენილება შრომითი შეჯიბრების შესახებ, რომლის იდეას ლენინი განუყრელად უკავშირებდა სოციალიზმის მშენებლობის საქმეს. „ყოველ სოციალურ წყობილებას (მონურს, ბატონ-ყმურს, კაპიტალისტურს),— ნათქვამია რეზოლიუციაში,—ჰქონდა შრომითი იძულების, შრომითი აღზრდის საკუთარი მეთოდები და საშუალებანი, რომლებიც მყვლეფელთა ზედაფენების ინტერესებს ემსახურებოდნენ. საბჭოთა წყობილების წინაშე სრული მოცულობით სდგას შემდეგი ამოცანა: მან უნდა განავითაროს ზეგავლენის საკუთარი მეთოდები, იმ მიზნით, რომ გაადიდოს შრომის ინტენსიობა და მიზანშეწონილება განსაზოგადოებული მეურნეობის ნიადაგზე მთელი ხალხის ინტერესების სასარგებლოდ. ამ მხრივ საჭიროა სააგიტაციო-იდეური ზეგავლენა მშრომელ მასებზე და რეპრესიები აშკარა უსაქმურების, პარაზიტების და დეზორგანიზატორების წინააღმდეგ, მაგრამ ამასთან ერთად უძლიერეს ძალას შრომის ნაყოფიერების ასაწევად წარმოადგენს შეჯიბრება. შეჯიბრებას კაპიტალისტურ საზოგადოებაში კონკურენციის ხასიათი ჰქონდა და იწვევდა ადამიანის ყვლეფას ადამიანის მიერ. იმ საზოგადოებაში, სადაც მოხდა საწარმოო საშუალებათა ნაციონალიზაცია, შეჯიბრებამ შრომაში, შეჯიბრებამ, რომელიც არ არღვევს სოლიდარობას, უნდა გაადიდოს შრომის პროდუქტების საერთო რაოდენობა. შეჯიბრება ქარხნებს, რაიონებს, ცეხებს, სახელოსნოებს და ცალკე მუშებს შორის საუკეთესოდ უნდა მოაწყონ და დაკვირვებით უნდა შეისწავლონ პროფესიონალურმა კავშირებმა და სამეურნეო ორგანოებმა". პარტიის მე-9 ყრილობის ეს გადაწყვეტილება ეხლაც სავსებით დროული და პრაქტიკულია.

ამხანაგო მუშებო და მშრომელო გლეხებო! სოციალისტური მშენებლობის სიძნელეთა გადასალახავად და ქალაქისა და სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტებზე შემდგომი შეტევის გასაშლელად, ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად მოაწყვეთ შეჯიბრება მშენებლობის ყოველ დარგში, მოაწყვეთ ქარხნების, ფაბრიკების, მაღაროების, რკინის გზების, საბჭოთა მეურნეობების, კოლმეურნეობების, საბჭოთა დაწესებულებების, სკოლების, სავადმყოფოების შეჯიბრება, მოაწყვეთ შეჯიბრება თვითღირებულების შემცირებაზე, შრომის ნაყოფიერების გადიდებაზე, შრომის დისციპლინის განმტკიცებაზე, ნათესი სივრცის გაფართოვებაზე, მოსავლიანობის გადიდებაზე, კოლმეურნეობებსა და კოოპერაციაში გლეხობის ჩაბმაზე, სახელმწიფო აპარატის გამარტივებაზე, მასებთან მისი კავშირის განმტკიცებაზე, კულტურულ-ყოფაცხოვრების იმ დაწესებულებათა მუშაობის გაუმჯობესებაზე, რომლებიც მშრომელ მასებს ემსახურებიან.

სოციალისტური შეჯიბრება, რომელიც დაიწყო წელს ლენინის კომკავშირის და პრესის თაოსნობით, უფრო და უფრო ხდება მძლავრ მასიურ მოძრაობად. შეჯიბრების პირველი შედეგები ასეთია: დონბასის მემაღაროეებმა (ლუგანსკი, შახტი) საწარმოო პროგრამა მარტში ქვა-ნახშირის ამოღების დარგში გადამეტებით შეასრულეს, ივანოვო-ვოზნესენსკის, ტვერის და მოსკოვის ფეიქრებმა ურთიერთთან დასდეს სამეურნეო-პოლიტიკური ხელშეკრულება მიმდინარე სამეურნეო წლის სამრეწველო-საფინანსო გეგმების შესრულების შესახებ, ურალის, ლენინგრადის, დნეპრო-პეტროვსკის, მოსკოვის და როსტოვის მუშებმა ასობით შექმნეს დამკვრელი ბრიგადები და შემცვლელნი, მუშათა ახალი და ახალი რაზმები დღითი-დღე ებმებიან შეჯიბრებაში, უკვე ეჯიბრებიან ერთმანეთს უკრაინის კოლმეურნეობანი და საბჭოთა მეურნეობანი და მათთან ერთად მოსავლიანობისა და კოლექტივიზაციის ლაშქრობაში ჩაებმნენ ციმბირი, ჩრდილოეთი კავკასია, ვოლგის ქვემო და შუა რაიონები. მშრომელთა გმირობა და თავგანწირულება შრომის ასპარეზზე გამოიხატება აგრეთვე იმაში, რომ ნებაყოფლობით ადიდებენ გამომუშავების ნორმებს, მუშაობენ უქმე დღეებში, იზრდება საწარმოო თათბირების წინადადებანი, ბოიკოტს უცხადებენ ზარმაცებს და სამუშაოს გამცდენებს, იბრძვიან შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად. „კომუნიზმი იწყება იქ, სადაც თავს იჩენს მორიგი მუშების თავგანწირული, მძიმე შრომის დამძლევი ზრუნვა შრომის ნაყოფიერების გასადიდებლად" (ლენინი). შეჯიბრება, რომელიც იწვევს მასების შემოქმედებითი ენერგიისა და ინიციატივის ამოძრავებას, უნდა გადაიქცეს მუდმივ მეთოდად მშრომელთა ჩასაბმელად სოციალისტურ მშენებლობაში. შეჯიბრება, პროლეტარული რიგების შიგნით თვითკრიტიკასთან ერთად, უნდა გახდეს მუშათა კლასის, განსაკუთრებით სოფლებიდან გამოსული ახალი მუშების და ქალაქის წვრილ ბურჟუაზიული ფენების სოციალისტური აღზრდის იარაღად. შეჯიბრებამ უნდა გამოიწვიოს ჩვენი საზოგადო და სახელმწიფო ორგანიზაციების, პირველ რიგში—პროფკავშირების და სამეურნეო ორგანოების მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების შეცვლა, ხელი უნდა შეუწყოს მასების ფართოდ ჩაბმას მეურნეობის და მთელი სახელმწიფოს მართვა-გამგეობის საქმეში. პროფკავშირებმა და სამეურნეო ორგანოებმა ფართოდ უნდა გამოიყენონ შეჯიბრების მონაწილეთა წახალისების სისტემა. საუკეთესო მუშების, სპეციალისტების, სამეურნეო მუშაკების და აგრონომების სახელები, საუკეთესო ქარხნების, მაღაროების, საბჭოთა მეურნეობების და კოლმეურნეობების სახელწოდებანი ცნობილი უნდა გახდეს მთელი ჩვენი ქვეყნისათვის. საჭიროა, „რომ მეურნეობის საქმიანი შედეგების შედარება ცალკე კომუნებისათვის გადაიქცეს საერთო ინტერესისა და შესწავლის საგნად, რომ კარგად მოწყობილი კომუნები დაუყოვნებლივ დაჯილდოებულ იქნენ (სამუშაო დღის შემცირებით განსაზღვრული დროის განმავლობაში, ხელფასის გადიდებით, კულტურულ და ესტეტიურ დარგში ხელის შეწყობით) და სხვ." (ლენინი). პრესამ მასების მსჯელობის საგნად უნდა გახადოს შეჯიბრებულ საწარმოთა საქმიანი შედეგები, სისტემატიურად უნდა გააშუქოს შეჯიბრების მსვლელობა და გამოიწვიოს ფართო ინტერესი მისდამი. ჩვენი ქვეყნის მუშათა კლასმა შეინარჩუნა და გაამრავლა წარსული წლების გმირული ტრადიციები. ლენინის იდეა—შეჯიბრების მოწყობა სოციალისტურ საფუძველზე", სულ უფრო და უფრო ხორციელდება პრაქტიკულად. შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების პრინციპები უფრო და უფრო იკიდებენ ფეხს წარმოებაში. დამკვრელი ბრიგადები, რომლებიც ფეხს იკიდებენ წარმოებებსა და დაწესებულებებში, კომუნისტური შაბათობის საუკეთესო ტრადიციების გამგრძელებელნი არიან. საწარმოო შემოწმებებს, გამოწვევებს, კონკურსებს და სხვებს, საწარმოო თათბირებისა და კონფერენციების მუშაობის უაღრესად გაფართოებასთან ერთად, უდიდესი მნიშვნელობა ეძლევათ სოციალიზმის მშენებლობის მთელი საქმისათვის. საბჭოთა ფაბრიკებსა და ქარხნებში იზრდება სოციალისტური მუშის ახალი ტიპი. იზრდება მშრომელთა მასების როლი და მონაწილეობა სახელმწიფოს მართვა-გამგეობაში. სოციალისტური შეჯიბრება, რომელიც უფრო და უფრო ფართოვდება, წარმოადგენს იმის ერთ-ერთ საუკეთესო გარანტიას, რომ შესრულდეს ხუთწლიანი სამეურნეო გეგმა პარტიის გენერალური ხაზის ნიადაგზე. იმედ დაკარგულთა და პანიკიორთა ოპორტუნისტული მერყეობის მიუხედავად, მიუხედავად კლასობრივი მტრების გააფთრებული წინააღმდეგობისა, მუშათა კლასი, სოფლის მშრომელ მასებთან ერთად, წავა წინ ძლევა-მოსილად სოციალისტური საზოგადოების აგების გზით.

ხუთწლიანი გეგმა არის გეგმა მუშათა კლასის ბრძოლისა კაპიტალისტური ელემენტების დასაძლევად, მასების სოციალისტურად აღზრდისა და სოციალისტური მშენებლობისათვის საძირკველის შექმნის გეგმა. სოციალისტური შეჯიბრება მძლავრი იარაღია მასების ინიციატივის ასამოძრავებლად ხუთწლიანი გეგმის შესრულებისათვის, იგი ამავე დროს არის მძლავრი იარაღი ქვევიდან თვითკრიტიკის განვითარებისათვის. შეჯიბრება და ხუთწლიანი გეგმა განუყრელად არიან დაკავშირებულნი ერთმანეთთან. ამ ამოცანების შესრულების ნიშნით საბჭოთა კავშირის პროლეტარიატი მიდის წინ პროლეტარული დიქტატურის კლ
სობრივ მტრებზე შემდგომი შეტევისათ

პარტია მოუწოდებს ყველა პროლეტარ
ქალაქისა და სოფლის ყველა მშრომელ
რო მეტის ენერგიით, საკავშირო კომპ
(ბ) ლენინური დროშით, განავითარ აცი
ლა საბჭოთა კავშირის ინდუსტრ
ისათვის, სოციალიზმისათვის. ბრებას!

გაუმარჯოს სოციალისტურ
გაუმარჯოს კომუნიზმს!

საკავშირო კომპარტ ა.-16 კონ-
ფერენცია.

1929 წ. 29 აპრილი.

ხვალ, 6 მაისს „კომუნისტი"
გამოვა როგორც ჩვეულებრივ
ხელისმომწერლებს
და დაურიგდება
„კომუნისტი"-ს კანტორა (რუსთ. პრ. 34), დღეს ღია იქნება

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბეჭდვითი სიტყვის დღისათვის

„ინსპექციის ფურცელი"

ხშირად, როცა ამა თუ იმ მუშაობის შეფასება სწარმოებს, ჩვეულებად არის მიღებული უმთავრესად უარყოფითი მხარეების აღნიშვნა. ამ შემთხვევაშიაც ჩვენ არ დავარღვევთ ასეთ წესს ეს მით უფრო, რომ „ინსპექციის ფურცელი" შედარებით ახალი საქმეა, მას ჯერ კიდევ მრავალი დეფექტები ახლავს და ამ დეფექტებზე მითითებას გაცილებით მეტი პრაქტიკული მნიშვნელობა ექნება, ვიდრე უმთავრესად მიღწევებზე შეჩერებას.

თვითკრიტიკის ლოზუნგი, რასაც ასეთი განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა, თავის ერთ-ერთ მთავარ გამოხატულებას პრესაში პოულობს. „ინსპექციის ფურცელი" კი სპეციალურად იმისათვის არის მოწოდებული, რომ მან გააშუქოს ჩვენი მიმდინარე მუშაობის ყველაზე უფრო საგულისხმო მტკივნეული მხარეები, ყველაზე უფრო დამახასიათებელი დეფექტები, რომელნიც საზოგადო სენის ხასიათს ატარებენ და რომელთა განკურნებაც განსაკუთრებით საშურ საქმეს წარმოადგენს. რამდენად ასრულებს ჩვენი ფურცელი ამ ამოცანას? სანამ ამ კითხვაზე პასუხს გავცემთ, უნდა აღინიშნოს, რომ „ინსპექციის ფურცლის" მუშაობას ჩვენში უმეტეს შემთხვევაში იგივე ნაკლი ახლავს, რაც, საზოგადოდ, ახასიათებს თვითკრიტიკის ლოზუნგის განხორციელების საქმეს ჩვენი საზოგადოებრივი ცხოვრების ყოველ დარგში.

ყველაზე უფრო საგულისხმო ნაკლად ამ შემთხვევაში უნდა ჩაითვალოს შესრულების შემოწმება, ე. ი. იმის კონტროლი, თუ რამდენად ტარდება ცხოვრებაში ის მითითებანი და ღონისძიებები, რომელთაც ჩვენ ვსახავთ ამა თუ იმ დეფექტების აღმოჩენასთან დაკავშირებით. მიუხედავად იმისა, რომ თვითკრიტიკის ლოზუნგი უკანასკნელი წლის განმავლობაში მეტად პოპულიარული გახდა, მიუხედავად იმისა, რომ მის გარშემო დაირაზმა მშრომელთა ახალი ფენები,ჩვენ მაინც არ ვკმაყოფილდებით ამ მიღწევებით და ყოველთვის, როცა ამას საჭიროება მოითხოვს, გავიძახით, თვითკრიტიკის კიდევ უფრო გაშლა-გაღრმავებაზე. და სწორედ იმისათვის, რომ ეს ასეც მოხდეს, განსაკუთრებული ყურადღების მიქცევა გვმართებს შესრულების შემოწმებისათვის. არავითარი აზრი არა აქვს კრიტიკას, თუ გამომჟღავნებული ნაკლოვანებანი გამოუსწორებელი დარჩა, თუ მზის სინათლეზე ყურით გამოთრეული ბოროტების ჩამდენი დაუსჯელი დარჩა. ეს ჰკლავს მშრომელი მასების ყოველივე ინიციატივას თვითკრიტიკის დარგში, ეს მამხილებელ მუშაობას აქცევს კრიტიკათ კრიტიკისათვის და, რაც ყველაზე უფრო აღსანიშნავია, არავითარ სარგებლს მატებს საქმეს. ამიტომ გასაკვირი არ არის, თუ ჩვენ თავდაპირველად სწორედ ამ მომენტზე შევჩერდით „ინსპექციის ფურცლის" მუშაობის შეფასების დროს.

უნდა აშკარად ითქვას, რომ „შესრულების შემოწმება" ინსპექ. ფურცლის ერთ-ერთ მთავარ ნაკლს წარმოადგენს. კორესპონდენციების დიდი ნაწილი ბევრ შემთხვევაში უშედეგოდ რჩება.რატომ ხდება ეს? თქმა იმისა, რომ ამ შემთხვევაში დამნაშავენი არიან მარტო ის ორგანიზაციები, რომელთაც შეეხება ფურცელში დაბეჭდილი კორესპონდენცია, სამართლიანი არ იქნებოდა. ცხადია, რომ აქ ბრალი მიუძღვის თვით რედაქციასაც, რომელმაც ვერ შესძლო შესრულების შემოწმების მოწყობა. მართალია ეს უფრო ფინანსიური შესაძლებლობის საკითხია, (რადგან მოითხოვს სპეციალურ შტატს), ვიდრე რედაქციის კეთილი სურვილის, მაგრამ ფაქტი მაინც ფაქტად რჩება—არ არის მიღებული ზომები იმისათვის, რომ შესრულების შემოწმება სათანადო სიმაღლეზე იდგეს.

ამასთანავე ისიც უდაოა, რომ აქ დიდი დანაშაული მიუძღვის ჩვენს ცენტრალურ და ადგილობრივ ორგანიზაციებს. ნუ თუ ყველა მოწინავე საბჭოთა მოქალაქისათვის და პარტიის წევრთათვის ფიცხელი ზომების მისაღებად საკმაო არ უნდა იყვეს ის ფაქტი, რომ პრესაში გამოქვეყნდა მამხილებელი ან რაიმე პრაქტიკული ხასიათის კორესპონდენცია დაწესებულებაზე, რომელშიაც ის მუშაობს? ნუ თუ სპეციალური მიმართვაა საჭირო იმისათვის, რომ ზემოხსენებულ პირებს მოაგონო მათი ელემენტარული საზოგადოებრივი და ხშირად ადმინისტრატიული მოვალეობა? სინამდვილეში კი, სამწუხაროდ, ეს ასეა. ჩვენ უფრო მეტს ვხმაურობთ თვითკრიტიკის ლოზუნგზე, ვიდრე პრაქტიკულად ვმუშაობთ ამ მიმართულებით. სათანადო ორგანიზაციებმა თითქოს ყური შეაჩვიეს პრესის მამხილებელ მუშაობას და ხშირად თავს არ იტკივებენ გაზეთში მოთავსებულ საჭირბოროტო კორესპონდენციის გამო სათანადო ზომების მისაღებად. ამ მხრივ მოისუსტებენ ინსპექციის ორგანოებიც, პროკურატურაც, მილიციაც და ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციებიც. პრესაში გამოქვეყნებულ პრაქტიკულ და მამხილებელ წერილების უყურადღებოთ დატოვება—ესაა ერთ-ერთი იმ თვალსაჩინო მოვლენათაგანი, რომელშიაც გამოიხატება ბიუროკრატიზმის ბრძოლა პარტიისა და ხელისუფლების სასარგებლო ღონისძიებების წინააღმდეგ. ბიუროკრატიზმი და თვითკრიტიკა—ორი ერთმანეთის უარმყოფელი კატეგორიაა. და რათ უნდა გავიკვირვოთ, თუ ბიუროკრატიზმით დაავადებული აპარატი, ხშირად ვერ სდგას მოწოდების სიმაღლეზე, თუ ის ყოველნაირად წინააღმდეგობას უწევს თვითკრიტიკის გაღრმავების საქმეს.

ხშირად გაიგონებთ საყვედურს პრესის მიმართ, რომ პრესა უხალისოდ ბეჭდავს ან სრულიად არ ბეჭდავს საპასუხო წერილებს. ეს საყვედური არ არის მოკლებული ერთგვარ საფუძველს. ყველა საპასუხო წერილს ვერ დაბეჭდავ. გულნატკენი გაზეთზე ამ შემთხვევაში უმეტესად რჩება ის, ვისაც ყველაზე ნაკლები უფლება აქვს მოსთხოვოს გაზეთს საპასუხო წერილის მოთავსება. კორესპონდენციის უმრავლესობა კი სრულიად უყურადღებოდ რჩება. ამრიგად ეს დუმილი პრესაში გამოქვეყნებულ მითითებებზე, თვით ქმნის ისეთ მდგომარეობას, რომ მრავალ კორესპონდენციაზე საპასუხო წერილი არ იბეჭდება.

თვითკრიტიკის დარგში ჩვენი მორიგი მთავარი ამოცანაა შესრულების შემოწმების ორგანიზაცია. რათაც არ უნდა დაგვიჯდეს, ჩვენ უნდა შევძლოთ ბიუროკრატიზმის იმ კედლის გარღვევა, რომელიც აღმართულია ამ შემთხვევაში თვითკრიტიკის ლოზუნგის განხორციელების გზაზე. ეს ამოცანა უთუოდ იქნება გადაწყვეტილი, რაც უნდა განსაზღვრული არ იყვეს ჩვენი ფინანსიური შესაძლებლობანი, მაინც უნდა გამოიძებნოს სახსარი იმისათვის, რომ შესრულების შემოწმების საქმე მოგვარებულ იქნას.

აქვე არ შეიძლება არ შევჩერდეთ „ინსპექციის ფურცლის" მეორე ნაკლზე. ეს არის ის, რომ წვრილმანი ხასიათის მასალა ჯერ კიდევ მეტ ადგილს იჭერს ფურცელში. სუსტად არის დაყენებული დეფექტების საერთო მიზეზების გამომჟღავნების საქმე. „ინსპექციის ფურცელში" გასული მასალა ვერ არის სათანადოდ შერჩეული ძირითად მტკივნეულ საკითხების მიხედვით. ეს უმთავრესად იმას მიეწერება, რომ თვით ადგილობრივი კორესპონდენციები არ იძლევიან ან ვერ იძლევიან სათანადო მასალებს. მეტი ყურადღება ექცევა პიროვნებების გამომჟღავნებას, რაც უთუოდ დადებით მოვლენად უნდა ჩაითვალოს, მაგრამ ამავე დროს შესაფერი ყურადღება ვერ ეთმობა მთავარ საჭირ-ბოროტო საკითხებსაც. ამაში ჩვენ ერთხელ კიდევ დავრწმუნდებით, თუ თემების მიხედვით გადავავლებთ თვალს იმ მასალებს, რომელნიც ერთი წლის განმავლობაში გავიდა ინსპექციის ფურცელში:

1. სამეურნეო საკითხებზე დაიბეჭდა 66 წერილი და კორესპონდენცია;
2. ბიუროკრატიზმზე—126;
3. აპარატის რაციონალიზაციის შესახებ—65.
4. აპარატის შემადგენლობის გაუმჯობესებაზე—122.
5. თანამდებობრივი ბოროტმოქმედებაზე—150.
6 უმოქმედობაზე—86.
7. პროტექციონიზმზე—101.
8. მიწის ყიდვა-გაყიდვაზე—18.

ბიუროკრატიზმის, აპარატის შემადგენლობის გაუმჯობესების, თანამდებობრივ ბოროტმოქმედების და სხვა საკითხებთან შედარებით სამეურნეო საკითხებს მეტად მცირე ადგილი უჭირავს. ამავე დროს ვიცით, თუ რამდენი შეცდომები ხდება ჩვენს სამეურნეო მუშაობაში, ვიცით, თუ რა დიდ მნიშვნელობას ჰკუთვნებს პარტია რაციონალიზატორულ საქმიანობას. მართალია უკანასკნელი თვეების განმავლობაში „ინსპექციის ფურცელში" თან და თან ემჩნევა მასალების დალაგება თემის მიხედვით, მაგრამ ეს კიდევ ის არ არის, რაც უნდა იყვეს. ამ მიმართულებით, ჩვენ დიდი მუშაობის წარმოება დაგვჭირდება. კონკრეტულ ბოროტმოქმედ პირთა დაუზოგავი მხილება, მიუხედავად მათი თანამდებობრივ და საზოგადოებრივ მდგომარეობისა,— ამასთან ერთად ყურადღების გამახვილება სამეურნეო აღმშენებლობის პრაქტიკულ საკითხებზე და დეფექტების საერთო მიზეზების გამოაშკარავებაზე—ასეთია ჩვენი ამოცანა მამხილებელ მუშაობაში.

მიუხედავად აღნიშნულ დეფექტებისა, „ინსპექციის ფურცელმა" უკვე მოიპოვა თავისი ადგილი ჩვენს სინამდვილეში. „ინსპექციის ფურცელი" უკვე საკმაოდ პოპულიარული გახდა მკითხველ მშრომელ მასებში. ამას, სხვათა შორის, მოწმობს ის ფაქტიც, რომ ფურცელს ჰყავს საკუთარი კორესპონდენტები, სპეციალურად მის სახელზე მოდის მრავალი კორესპონდენცია.

ყოველივე ეს იმის საწინდარია, რომ „ინსპექციის ფურცელს" უთუოდ აქვს ყველა ობიექტიური პირობები იმისათვის, რომ ის გაიზარდოს და გაუმჯობესდეს. უახლოესი წელიწადი გვიჩვენებს, თუ რამდენად შესძლებენ მუშგლეხინი და ჩვენი გაზეთი ამ იმედების გამართლებას.

კვესი.

მუშ-გლეხკორთა შორის მუშაობის ნაკლოვანებები და პერსპექტივები

მუშ-გლეხკორთა მოძრაობა საქართველოში ფაქტიურად საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ წარმოიშვა. ეს მოძრაობა დღითი-დღე იზრდება რიცხვობრივად და უმჯობესდება ხარისხობრივად, მუშ-გლეხკორთა მოძრაობის ზრდას განსაკუთრებით შეუწყო ხელი პარტიის მიერ თვითკრიტიკის ლოზუნგის გადმოსროლამ.

„პარტია გაბედულად და გადაჭრით ააშკარავებდა—ნათქვამია ცეკას მიერ გამოცემულ მოწოდებაში,—მთელი ჩვენი ქვეყნის წინაშე ჩვენი სამეურნეო ორგანიზმის ყველა დეფექტს და წყლულს. პარტიამ მოუწოდა მშრომელთ სასტიკი თვითკრიტიკისაკენ, რათა ეს თვითკრიტიკა გახდეს იმ ბრძოლის ბერკეტად, რომელიც მიზნად ისახავს მთელი აპარატის ნამდვილად გაუმჯობესებას; თვითკრიტიკა უნდა წარმოადგენდეს ნამდვილ და არა ფორმალურ ბრძოლას ბიუროკრატიზმთან, მასიურ შეტევას ყველა ჩვენი მტრის წინააღმდეგ, დაწყებული კულაკიდან და დამზიანებლებიდან და გათავებული გახრწნილი ელემენტებით ჩვენს საკუთარ რიგებში".

პარტიის ასეთ მოწოდებას ფართოდ გამოეხმაურენ მშრომელი მასები. მუშ-გლეხკორთა რიგებში ჩადგნენ ასეული და ათასეული ახალი მებრძოლები. ამ მოძრაობამ მიიღო მასიური სახე და ის გადაიქცა პარტიის ერთ-ერთ მძლავრ იარაღად სოციალისტურ მშენებლობის წინაშე წამოჭრილი სიძნელეთა გადალახვის და ჩვენი კლასიური მტრების წინააღმდეგ ბრძოლის საქმეში.

თვითკრიტიკის ლოზუნგმა „პიროვნების განურჩევლად"—აშკარა გამოხატულება ჰპოვა მუშათა კლასისა და მშრომელი გლეხკაცობის რიგებში. უკანასკნელი წლების განმავლობაში მუშ-გლეხკორების მიერ არა ერთი და ორი დაუდევრობის, უყაირათობის, ყ[illegible]ბის, გაფლანგვის ფაქტები და სხვა მ[illegible] ნაკლოვანება იქნა მზის სინათლეზე გა[illegible]ტანილი. მაგრამ არსებული მიღწევებით დაკმაყოფილება ყოვლად შეუძლებელია. მუშ-გლეხკორთა მოძრაობის წინაშე დღესაც მთელი სიგრძე-სიგანით სდგას საკითხი გაასკეცე[illegible]ლი ენერგიით განაგრძოს ბრძოლა ყოველ[illegible] ნაკლოვანებების გამოსააშკარავებლად [illegible]ელი შეუწყოს ხელისუფლებას მის აღმო[illegible]ში.

[illegible]ედ ამ მიზნით მიიღო დადგენილება [illegible]კავშირო თათბირმა მუშ-გლეხკორთა მოძრაობის მასიურ მოძრაობად გარდაქმნის შესახებ. თათბირის დადგენილების მიხედვით, უახლოესი წლების განმავლობაში ამ მოძრაობაში უნდა ჩაბან მილიონიანი მასები. ამ ამოცანის განხორციელება პარტიისა და რედაქციებისაგან მოითხოვს უდიდესი ენერგიის გამოჩენას მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობის გაძლიერების სახით.

როგორი ხელმძღვანელობა იყო საქართველოში დღემდის მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე?

უაღრესად არადამაკმაყოფილებელი. კიდევ მეტი, შეიძლება ითქვას, რომ ასეთი ხელმძღვანელობა თითქმის სავსებით არ არსებობდა. ხელმძღვანელობის საქმეს ჩვენში უფრო შემთხვევითი ხასიათი ქონდა, ვინემ რეგულიარული. და ეს ფაქტი სამართლიანად არის აღნიშნული მე-4 საკავშირო თათბირის მიერ მიღებულ რეზოლუციაში, რომელშიაც, სხვათა შორის, ნათქვამია: „ხელმძღვანელობა მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ნაციონალურ რესპუბლიკებში (განსაკუთრებით განაპირა კუთხეებში) ძალზე სუსტია". ასეთივე აზრია გამოთქმული მუშ-გლეხკორთა სრ. საქართველოს პირველი თათბირის მიერ მიღებულ რეზოლუციაშიც.

მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობისათვის რომ დიდათ არავინ იწუხებდა თავს, ეს აქედანაც სჩანს, რომ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებიდან მხოლოდ მე-9 წელში ჩვენ ძლივს შევძელით მუშ-გლეხკორთა სრ. საქართველოს პირველი თათბირის მოწვევა. არ მოგვეპოვება სპეციალური ლიტერატურა მუშ-გლეხკორთა მოძრაობის შესახებ ნაციონალურ ენებზე, დღემდის არ გვქონდა მუშ-გლეხკორთა სპეციალური ჟურნალი, თითქმის არც ერთ რედაქციებთან არ არსებობდა და დღესაც არ არსებობს მუშ - გლეხკორთა განყოფილებები, არ სწარმოებდა მუშ - გლეხკორებისა და მათ მიერ რედაქციებისათვის მოწოდებული წერილების აღრიცხვა, მცირედი გამონაკლისის გარდა არ იწვევოდა მუშ-გლეხკორთა სამაზრო და სარაიონო თათბირები; დღემდის ჩვენ ისიც კი არ ვიცით, თუ რამდენი კედლის გაზეთი გამოდის საქართველოში, ხოლო ამ გაზეთებზე რედაქციების ძირ რეგულიარულ ხელმძღვანელობის გაწევაზე ხომ ზედმეტია ლაპარაკი.

ამხ. ქოიქაშვილმა მუშ-გლეხკორთა თათბირზე თავის მოხსენებაში აღნიშნა, რომ საქართველოში ამჟამად 7 ათასი მუშ-გლეხკორია აღრიცხული. მაგრამ სინამდვილეში ჩვენ რომ აღრიცხვის საქმე მოწესრიგებული გვქონდეს, გაცილებით მეტ რიცხვს მივიღებდით.

„კომუნისტი"-ს რედაქცია მხოლოდ მიმდინარე წლის პირველ აპრილიდან აწარმოებს მუშ-გლეხკორთა წერილების აღრიცხვას. ერთი თვის განმავლობაში აღრიცხვის მიხედვით რედაქციამ 1063 წერილი მიიღო მუშა და გლეხ-კორესპონდენტებისაგან, რაც ნათლად ადასტურებს, თუ როგორი სწრაფი ტემპით იზრდება ჩვენში მუშ-გლეხკორთა მოძრაობა. მაგრამ ხელმძღვანელობის უქონლობის გამო ამ მოძრაობას კიდევ არა აქვს ორგანიზაციულად ჩამოყალიბებული სახე. ჯერ კიდევ ხშირია შემთხვევა მუშკორის, ან გლეხკორის არჩევის, კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიების პარტიულ და პროფესიონალურ ორგანიზაციების მიერ დანიშვნის, წერილებზე წინასწარი ცენზურის დაწესების და სხვა. რედაქციას დღესაც ხშირად მოსდის პარტუჯრედის, ან ადგილკომის სხდომის ოქმიდან ამონაწერი ამა თუ იმ პიროვნების მუშკორად გამოყოფის შესახებ და ასეთი მდგომარეობა გრძელდება დღესაც, როდესაც როგორც საკავშირო, ისე საქართველოს მუშ-გლეხკორთა თათბირებმა მიიღეს დადგენილებები მუშ-გლეხკორთა ყოველგვარი არჩევისა და გამოყოფის წინააღმდეგ. ადგილობრივი პარტორგანიზაციები მუშ-გლეხკორთა და კედლის გაზეთებზე ხელმძღვანელობის საკითხს სხვათაშორისო საქმედ სთვლიან. მათ უმრავლესობას არა აქვთ შეთვისებული და შესწავლილი პარტიის დირექტივები და მუშ-გლეხკორთა თათბირების დადგენილებანი, თუ როგორი ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ ადგილებზე მუშ-გლეხკორთა მოძრაობას. ეს ორგანიზაციები მუშ-გლეხკორთა საქმიან შენიშვნებზე ზომების მიღებას არ აქცევენ ჯეროვან ყურადღებას.

დღეს ჩვენთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მუშ-გლეხკორთა რიგების სიწმინდის საკითხს. თვითკრიტიკის ლოზუნგის ფართოდ გაშლა შესაძლებლობას აძლევს საბჭოთა ხელისუფლების მტრებს თვითკრიტიკა თავიანთ ზრახვების განსახორციელებლად და სოციალისტური მშენებლობისათვის ზიანის მისაყენებლად გამოიყენონ. ჩვენ არა ერთი და ორი მაგალითი მოგვეპოვება. როდესაც ამა თუ იმ ანტისაბჭოთა ელემენტს შეცდომაში შეყავს რედაქციები, განზრახ სცხებენ ჩირქს როგორც სოციალისტურ აღმშენებლობას, ისე რომელიმე ენერგიულ და თავდადებულ მუშაკს. მუშ-გლეხკორთა რიგების სიწმინდის დაცვა შესაძლებელია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ მოძრაობას გაუწევთ სწორ ხელმძღვანელობას და სათანადო დონეზე დავაყენებთ აღრიცხვის საქმეს.

როგორც ზემოდ აღვნიშნეთ, მუშ-გლეხკორთა წინაშე მდგარი ამოცანების განხორციელება და ამ მოძრაობის მასიურად გარდაქმნა როგორც პარტორგანიზაციების, ისე რედაქციების მხრივ მოითხოვს განსაკუთრებულ ყურადღებას. პირველ ყოვლისა აუცილებელია, როგორც ამის შესახებ მიგვითითებს საკავშირო მე-4 თათბირის დადგენილება, ყველა რედაქციასთან ჩამოყალიბდეს მუშ-კლეხკორთა განყოფილებები; გადაიდგას ნაბიჯი უფასო ინსტრუქტაჟის შესაქმნელად მცოდნე და მომზადებული მუშ-გლეხკორებისაგან; დაწვრილებით იქნას შესწავლილი თათბირების მიერ მიღებული დადგენილებანი მათი ცხოვრებაში გატარების მიზნით; რეგულიარულად გამოიცეს ნაციონალურ ენებზე მუშ-გლეხკორთა ლიტერატურა; პერიოდულად იქნეს მოწვეული მუშ-გლეხკორთა სამაზრო და სარაიონო თათბირები; განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს მუშ-გლეხკორთა აღმზრდელობითი და აღრიცხვის საქმის მოწესრიგებას.

ამ მიმართულებით მუშ-გლეხკორთა სრ. საქართველოს პირველი თათბირის შემდეგ პარტიისა და რედაქციების მხრივ უკვე გადადგმულია პირველი ნაბიჯი. მუშ-გლეხკორთა ჟურნალი, რომლის სისტემატიური გამოცემა ამ დღეებში დაიწყება, უსათუოდ დიდი მიღწევაა მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობის გაძლიერების საქმეში. მიღებულია ზომები სათანადო ლიტერატურის გამოსაცემადაც, კერძოდ „კომუნისტი"-ს რედაქციამ უკვე შექმნა მუშ-გლეხკორთა განყოფილება, რაც საშუალებას გვაძლევს ამიერიდან უფრო მტკიცე და სისტემატიური ხელმძღვანელობა გაუწიოთ მუშ-გლეხკორთა მოძრაობას. მაგრამ ყველა ეს ღონისძიება მხოლოდ იმ შემთხვევაში გამოიღებს სათანადო ნაყოფს, თუ ადგილობრივი პარტიული და პროფესიონალური ორგანიზაციები აქტიურ დახმარებას გაუწევენ რედაქციას მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობის საქმეში.

ამასთან ერთად საჭიროა თვით მუშ-გლეხკორებმა და კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიებმაც გამოიჩინონ მეტი ინიციატივა და თვითმოქმედება. მუშ-გლეხკორები და სარედაქციო კოლეგიები უნდა ერკვეოდნენ პარტიის და ხელისუფლების დირექტივებში. დღეს ჩვენში სისტემატიურად სწარმოებს რომელიმე მნიშვნელოვანი კამპანია. ასეთი კამპანიების წარმატებით განხორციელებისათვის მუშ-გლეხკორები ყოველთვის პირველ რიგებში უნდა იდგნენ და მათ ხელი შეუწყონ ამ კამპანიების წარმატებას, როგორც ნაკლოვანებათა გამოაშკარავებით, ისე მიღწევების აღნიშვნითაც. კერძოდ ამჟამად, როგორც საბჭოთა კავშირის ყველა რესპუბლიკაში, ისე საქართველოშიაც ტარდება საგაზაფხულო თესვის კამპანია და სოციალისტური შეჯიბრება წარმოებაში შრომის დისციპლინის განსამტკიცებლად. ორივე ამ კამპანიას უაღრესად დიდი მნიშვნელობა აქვს სოციალისტური მშენებლობის წარმატებისათვის: მუშ-გლეხკორებმაც დღეს სწორედ ამ საკითხებზე უნდა შეაჩერონ მთავარი ყურადღება.

„განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ამოცანა ის არის, რომ ავამოძრაოთ შემოქმედებით თვითკრიტიკის მძლავრი ტალღა ქვედა ფენებიდან, რაც ნამდვილად გამოაცოცხლებს და განაახლებს ყველა ჩვენს პარტიულ, პროფესიონალურ, საბჭოთა და სხვა ორგანიზაციებს". თვითკრიტიკის ტალღის ამოქმედება ქვედა ფენებიდან—ასეთია პარტიის მიერ მოცემული დირექტივა. ეს ამოცანა მუშ-გლეხკორებმა უნდა განახორციელონ ამ მოძრაობაში მშრომელთა ფართო ფენების ჩაბმით, მუშ-გლეხკორთა მოძრაობის მასიურ მოძრაობად გარდაქმნით. ჩვენი მოვალეობაა გავაძლიეროთ მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობა და ამ გზით გავაადვილოთ მუშ-გლეხკორთა წინაშე მდგარი ამოცანების განხორციელება.

ხ. ე.

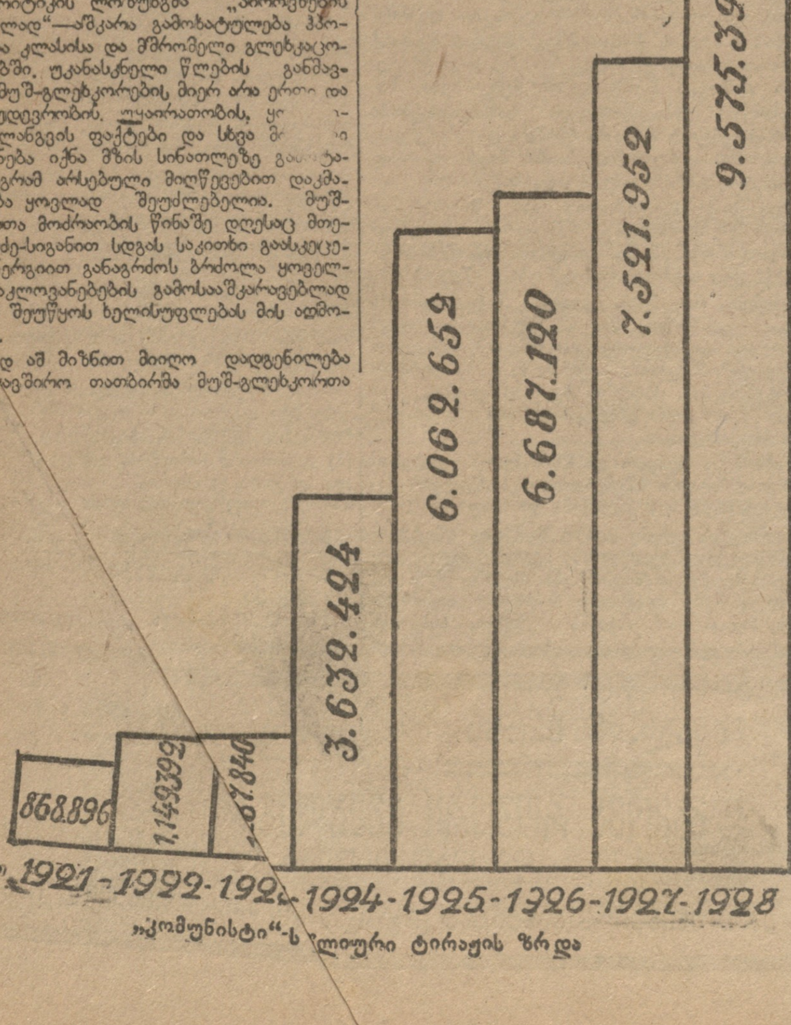

„კომუნისტი"-ს დღიური ტირაჟის ზრდა

მუშ-გლეხკორთა შორის მუშაობა

მუშ-გლეხკორთა შემადგენლობა

გაზ. „კომუნისტი"-ს გარშემო ამჟამად გაერთიანებულია 631 მუშა და გლეხი კორესპონდენტი. ამ რიცხვიდან თბილისში არის 129 მუშკორი, პროვინციის ფაბრიკა-ქარხნებში—81, დანარჩენ 421-ში შედიან საშუალო და ღარიბი გლეხები, ნაწილობრივად მოჯამაგირენი, სოფლის მასწავლებელნი, აგრონომები, მოსამსახურენი და ახალგაზრდობა. მუშ-გლეხკორთა სოციალური შემადგენლობა საერთოდ დამაკმაყოფილებლად უნდა ჩაითვალოს.

მუშ-გლეხკორთა შორის ქალთა რიცხვი ჯერ-ჯერობით მცირეა; აღრიცხვაზე აყვანილ ქალ-კორესპონდენტების რიცხვი უდრის 27-ს. ეს გარემოება ერთი მხრივ აიხსნება ქალთა მასების კულტურულ ჩამორჩენილობით მამაკაცებთან შედარებით, ხოლო მეორე მხრივ მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე სუსტი ხელმძღვანელობით როგორც პარტორგანიზაციების, ისე გაზეთების რედაქციების მხრივ.

მუშაობა თბილისის მუშკორთა შორის

თბილისის მუშკორთა შორის მუშაობა უმთავრესად წარმოებდა რედაქციის ბინაზე, სადაც ვიწვევდით მუშკორთა საერთო კრებებს. აქ პასუხისმგებელი ამხანაგები მოხსენებებს აკეთებდნენ საჭირბოროტო საკითხებზე, პარტიის და ხელისუფლების მიერ დასახულ ამოცანებზე და სხვ. ასეთი მოხსენებების შემდეგ მუშკორებს ეძლეოდათ დავალება, თუ რა საკითხებისათვის უნდა მიექციათ მათ მეტი ყურადღება.

ბოლო დროს მუშკორთა შორის მუშაობა და მათზე ხელმძღვანელობა გადადის ადგილებზედაც. ფაბრიკა-ქარხნებში ვაკეთებთ მოხსენებებს იმ საკითხებზე, რომლებიც დაკავშირებულია მუშკორთა მოძრაობასთან, და ყოველ საკითხის შესახებ ვაძლევთ მუშკორებს მითითებებს, თუ რაზე და როგორ უნდა სწერონ ბეჭდვითი ორგანოებში და კედლის გაზეთებში, ჩავატარეთ თბილისის წარმოება-დაწესებულებებში არსებული კედლის გაზეთების ნაწილობრივი აღრიცხვა და დროგამოშვებით უწევთ ხელმძღვანელობას ამ გაზეთების სარედაქციო კოლეგიებს.

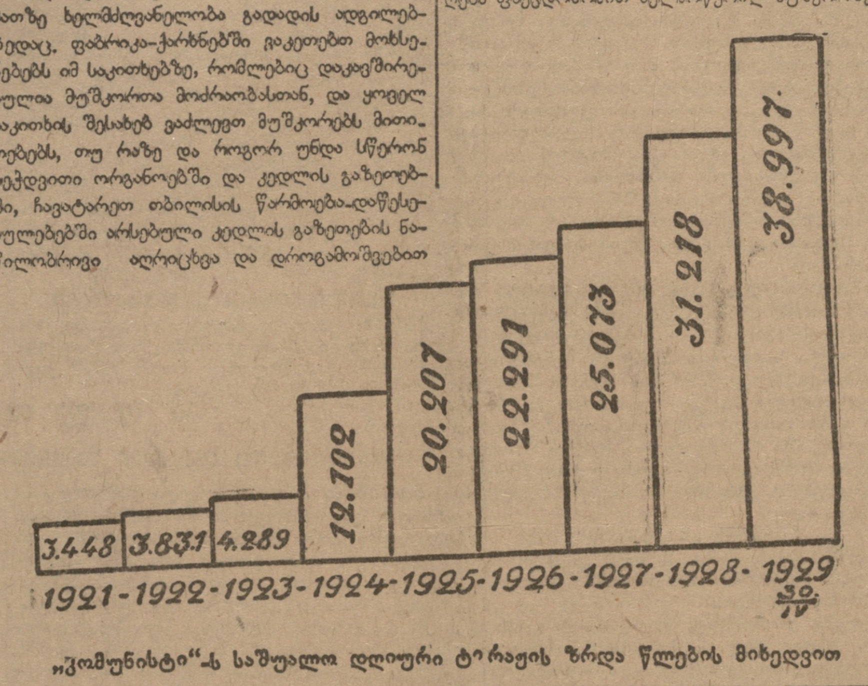

„კომუნისტი"-ს საშუალო დღიური ტირაჟის ზრდა წლების მიხედვით

რედაქცია ხელმძღვანელობს კედლის გაზეთების საკონკურსო გამოფენებს, აქ აძლევს დირექტივებს, აკეთებს საინსტრუქციო მოხსენებებს პროფესიონალურ ორგანიზაციებთან ერთად. ასეთი გამოფენები ხდება რესპუბლიკანური მასშტაბით: რედაქცია ხელმძღვანელობს აგრეთვე ადგილებზე კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიების გადარჩევას.

მუშაობა პროვინციებში

წინად პროვინციის მუშ-გლეხკორებსა და კედლის გაზეთებზე ხელმძღვანელობა ძალზე სუსტი იყო. რედაქცია კმაყოფილდებოდა პროვინციულ ცენტრებში დროგამოშვებით თანამშრომლის გაგზავნით მუშ-გლეხკორთა თათბირებზე. წინად რედაქციას არ ყავდა მუშგლეხთა შორის მომუშავე ინსტრუქტორი; ამჟამად კი ასეთი ინსტრუქტორი არის. ეხლა რამდენიმედ გაუმჯობესდა რედაქციის წერილობითი და ცოცხალი კავშირი მუშ-გლეხკორთა ადგილობრივ ორგანიზაციასთან და მათზე ხელმძღვანელობა შედარებით უკეთაა დაყენებული.

რათა შეცდომები არ იქნას დაშვებული, რედაქცია მნიშვნელოვან მუშაობას აწარმოებს ზოგიერთ კორესპონდენციის დაბეჭდვამდე შემოწმების დარგში. ეს მუშაობა ხდება როგორც თბილისში, ისე, შეძლებისდაგვარად, პროვინციებშიც. რედაქცია ამავე დროს ხშირად აგზავნის თავის წარმომადგენელს იმ კომისიაში, რომელსაც დაკისრებული აქვს გაზეთში მოთავსებულ წერილების შინაარსის შემოწმება. ამ გამოკვლევათა შედეგები ფრიად დამაკმაყოფილებელია: კორესპონდენციების სისწორე თითქმის 95 პროცენტით დასტურდება.

ბრძოლა მუშ-გლეხკორთა დევნასთან

მუშ-გლეხკორების დევნა უკანასკნელ ხანებში გაძლიერდა. თუ ერთი წლის წინად ის უმრავლეს შემთხვევაში ფარულად ხდებოდა, ახლა, ამ ერთი წლის განმავლობაში ჩვენ ვხედავთ მუშ-გლეხკორთა აშკარა დევნასაც. მოვიყვანოთ მაგალითები: 1) შავი-ზღვის რკინის გზის ადგილკომის ტეხ. თანამშრომელი „კომუნისტი"-ს მუშკორი ნიკოლოზ შეროზია მოხსნილი იქნა სამსახურიდან, როგორც მუშკორი. რედაქციამ მიიღო საჭირო ზომები და ხსენებული ამხანაგი აღადგინეს სამუშაოზე. 2) რაჭის მაზრის სოფ. ონჭოფოში კულაკებმა განიზრახეს მუშკორ გობეჩიშვილის გადასახლება და მის შესახებ „ოქმიც" შეადგინეს, მაგრამ ამ განზრახვის სისრულეში მოყვანა ვერ შესძლეს. შემდეგ იმავე სოფლის მცხოვრებმა შერაზადეშვილმა განიზრახა ხანჯლით მოეკლა იგივე გობეჩიშვილი, რომელიც შემთხვევით გადარჩა. რედაქციამ მიიღო სათანადო ზომები გლეხკორ გობეჩიშვილის დასაცავად; 3) საყულელი გლეხი ვ. სვანიძე არ დაუშვა სამსახურში — მუხიანის კოოპერატივის გამგეობის თავმჯდომარე ბოჭორიშვილმა, რადგან იგი იყო მუშკორი. რედაქცია აქაც გამოექომაგა მუშკორს; 4) ქნის აგურ-კრამიტის ქარხნიდან მოხსნეს გლეხკორი დავით მუნტური, რომელმაც საქმეში რედაქციის ჩარევის შემდეგ უკლებლივ მიიღო ვაცდენილი თვეების ხელფასი და იგი ადგილზედაც იქნა აღდგენილი; 5) მუშკორ ვარიეშვილზე იარაღით თავდასხმისათვის, რომელიც მოახდინეს ბრეგვაძემ და ბახტაძემ 28 წ. 30 დეკემბერს, თბილისის მუშკორთა მოთხოვნით და „კომუნისტი"-ს ხელმძღვანელობით მოწყობილ იქნა საჩვენებელი გასამართლება, სასამართლომ თავდამსხმელები სათანადოდ დასაჯა; 6) 2 მარტს 29 წ ბნელმა ძალებმა მოკლეს მუშკორი ამხ. აივაზოვი. აგრეთვე ჩვენ გვაქვს ცნობა ჭიათურის მაზრიდანაც მუშ-გლეხკორთა დევნის შესახებ.

მუშ-გლეხკორთა ყოველგვარ დევნის წინააღმდეგ რედაქცია იღებს გადამჭრელ ზომებს..

მუშკორთა დევნასთან ბრძოლაში დიდი დახმარების გაწევა შეუძლია პროკურატურას და სასამართლოს, ისინი ამ მოვალეობას საერთოდ ჯეროვნად ასრულებენ. მაგრამ არის შემთხვევები, როდესაც სასამართლო მუშკორთა მოძრაობას და მის დიდ როლს ვერ უღებს ალღოს. ზოგიერთ პირებს, რომელთა შესახებ შენიშვნაა დაწერილი მუშკორის მიერ, სასამართლოს ზოგიერთი ორგანო შეცდომაში შეყავთ და უკანასკნელნი იღებენ ისეთ საჩივრებს, რომლებიც არ უნდა არჩეოდეს სასამართლოში, როგორიც მაგ.: საჩივრის მიღება ფსევდონიმით ხელმოწერილ მუშკორზე. ამ გზით დაინტერესებულ პირთ სურს სასამართლოს საშუალებით მუშკორის ვინაობის გამოაშკარავება. სასამართლოს ასეთ შემთხვევაში შეუძლია მიმართოს გაზეთის რედაქციას, რომელიც პასუხისმგებელია მუშკორის შენიშვნის მოთავსებისათვის.

პარტიული ხელმძღვანელობა

მუშკორთა მოძრაობაზე ხელმძღვანელობა შედარებით კარგადაა დაყენებული ცენტრებში. მაგრამ რაც შეეხება პროვინციას, ეს საქმე იქ ძალზე მოისუსტებს: მუშკორებსა და კედლის გაზეთებზე ხელმძღვანელობას ადგილობრივი პარტორგანიზაციები სხვათაშორისო საკითხად სთვლიან.

ლიტერატურის საჭიროება

თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ქართულ ენაზე მუშკორთა მოძრაობის ლიტერატურის გამოცემას, ამაზე ლაპარაკი ზედმეტია. თუ საბჭოთა კავშირის სხვა დიდ ცენტრებში უფრო კარგად არის მუშ-გლეხკორთა მოძრაობა დაყენებული, ეს ნაწილობრივ უნდა მიეწეროს იმასაც, რომ შედარებით საკმაოდ იქ აქვთ ეს ლიტერატურა. სახელმძღვანელო ლიტერატურა ნაციონალურ ენებზე და კერძოდ ქართულ ენაზე ჯერ-ჯერობით თითქმის არ მოგვეპოვება, გარდა ამხ. ბუხარინის და სხვა ბროშურების თარგმანის, რომელნიც გამოიცა რამოდენიმე წლის წინად. მუშ-გლეხკორთა სახელმძღვანელო ლიტერატურაზე საქართველოში დიდი მოთხოვნილებაა, მაგრამ დღემდე მისი გამოშვების საკითხი უსახსრობის გამო მოუგვარებელია. „კომუნისტი"-ს რედაქციას აქვს შემუშავებული სათანადო გეგმა ლიტერატურის გამოსაცემად.

მუშ-გლეხკორთა წერილების მოთავსება

თუმცა მუშ-გლეხკორთა წერილებს დიდი ადგილი აქვს დათმობილი სხვადასხვა განყოფილებებში, როგორიც არის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის ფურცელი, მუშათა და პარტ. განყოფილებები, სხვადასხვა კამპანიები და სხვა, მაინც, შემოსულ წერილების სიმრავლის გამო, დაახლოებით 60 პროც. დაუბეჭდავი რჩება. მაგრამ დაუბეჭდავ წერილებს რედაქცია როდი სტოვებს უყურადღებოდ. მათ, თუ ისინი ცოტად თუ ბევრად საგულისხმონი არიან, გზავნის სათანადო დაწესებულებებში ზომების მისაღებად, წერილების გადაგზავნის სისტემა უსათუოდ აღწევს მიზანს.

რედაქციის კავშირი მუშ-გლეხინთან

რედაქციას მუდმივი კავშირი აქვს მუშათა და გლეხთა ინსპექციასთან და ყავს თავისი წარმომადგენელი საჩივართა ბიუროში, სხდომაზე დასასწრებლად და გამოკვლევებში მონაწილეობის მისაღებად.

ნიკო მქერვალი.

კედლის გაზეთების მდგომარეობა ჩვენში

კედლის გაზეთის როლი სოციალისტურ მშენებლობაში ფრიად დიდია, კედლის გაზეთის საშუალებით მუშათა ფართო მასა ებმება ჩვენი წარმოების გაუმჯობესება-გაჯანსაღების საქმეში და ხელს უწყობს წარმოებაში შრომის დისციპლინის განმტკიცებას, პროდუქციის თვითღირებულების გაიაფებას, საწარმოო თათბირების მუშაობის გაცხოველებას და მუშათა გათვითცნობიერებას. კედლის გაზეთების ირგვლივ დარაზმულია რამდენიმე ათასი მუშა-კორესპონდენტი, რომელიც წარმოადგენს წარმოებაში ჩაბმულ მუშათა მოწინავე ნაწილს. საერთოდ მუშკორთა მოძრაობა გასცილდა ვიწრო, კარჩაკეტილ ორგანიზაციულ ფორმებს. იგი გადაიქცა ნამდვილ მასიურ ორგანიზაციად. ამასთან დაკავშირებით სწრაფი ტემპით იზრდება საფაბრიკო-საქარხნო კედლის გაზეთების რიცხვიც.

ასევე გაუმჯობესდა და გაძლიერდა ადგილობრივი პარტუჯრედებისა და ნაბეჭდ გაზეთების ხელმძღვანელობაც კედლის გაზეთებზე. თვითკრიტიკის ლოზუნგთან დაკავშირებით, პარტიულმა ორგანოებმა და ნაბეჭდ გაზეთების რედაქციებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეს კედლის გაზეთებს. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ კედლის გაზეთებზე ხელმძღვანელობის დარგში ჩვენ ჯერ კიდევ საკმაოდ ბევრი ნაკლი გვაქვს, რომელიც ხელს უშლის და აფერხებს კედლის გაზეთების ნორმალურ მუშაობას და მუშკორთა მოძრაობის განვითარება-გაფართოებას.

ადგილობრივი პარტუჯრედები ჯერ კიდევ ვერ აფასებენ კედლის გაზეთის როლს სოციალისტურ მშენებლობაში, მუშათა გათვითცნობიერებაში და საერთოდ მასიურ მუშაობაში. ზოგიერთი უჯრედი კედლის გაზეთს არ უყურებს როგორც პარტიული ხაზის გამტარებელ ორგანოს. ხშირად მათი ხელმძღვანელობა კედლის გაზეთებზე უმთავრესად გამოიხატება: ადმინისტრატიულ ზეგავლენაში სარედაქციო კოლეგიებზე, წვრილ ოპეკაში, ცენზურის გაწევაში და სხვა ასეთ დაუშვებელ მოვლენებში. საერთო—სისტემატიურ პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას კედლის გაზეთებს ზოგიერთი პარტუჯრედი არ უწევს, ძალიან იშვიათად არჩევს საკითხებს კედლის გაზეთის შესახებ და სრულებით არ აძლევს დარიგებებს სარედაქციო კოლეგიებს ამა თუ იმ კამპანიის წარმატებით ჩასატარებლად.

ასევე სუსტ ხელმძღვანელობას უწევენ კედლის გაზეთებს ნაბეჭდ გაზეთების რედაქციებიც. რედაქციების მუშაობა კედლის გაზეთების ხელმძღვანელობის დარგში, ჯერ კიდევ ვერ გასცილებია ე. წ. „თავის" მუშკორთა წრეს: ისინი უფრო მეტ ყურადღებას აქცევენ იმ მუშა-კორესპონდენტებს, რომლებიც მათ გაზეთში სწერენ. მუშკორთა შორის მასიურ მუშაობას კი, კედლის გაზეთის ხაზით, ყურადღებას არ აქცევენ. რედაქციების ასეთი „მუშაობის" გამო, კედლის გაზეთების ირგვლივ დარაზმული მუშკორთა მრავალრიცხოვანი არმია მოკლებულია სწორ და მიზანშეწონილ ხელმძღვანელობას. ამ გარემოებას უნდა მიექცეს შესაფერი ყურადღება.

რაც შეეხება პროფორგანიზაციების მუშაობას კედლის გაზეთებზე ხელმძღვანელობის მხრივ, უნდა ითქვას, რომ იგი სავსებით სუსტია. 1927 წლის 5 ივლისს, საკავშირო პროფსაბჭო თავის სადირექტივო წერილში მოუწოდებდა ადგილობრივ პროფორგანოებს, რათა ყოველგვარი დახმარება გაეწიათ კედლის გაზეთებისათვის და წარმოება-დაწესებულებებში შეექმნათ ისეთი პირობები, რომელიც უზრუნველჰყოფდნენ თავისუფალ კრიტიკას კედლის გაზეთში. ეს დირექტივა არამც თუ გატარებულია ცხოვრებაში, არამედ ბევრ ადგილას პროფორგანოებმა არც კი იციან რამე ამ დირექტივის არსებობის შესახებ. ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ კედლის გაზეთების მუშაობა ადგილებზე ვერ არის სათანადო სიმაღლეზე დაყენებული. კედლის გაზეთებს არავითარი კავშირი, არც ადგილობრივ ადმინისტრაციასთან და არც ნაბეჭდ გაზეთების რედაქციასთან, არა აქვთ. ხშირად სარედაქციო კოლეგიების წევრები შეგნებულად გაურბიან ადმინისტრაციასთან კავშირს იმ მოსაზრებით, რომ ადმინისტრაცია სდევნის მუშკორებს და კედლის გაზეთებს. ადმინისტრაციაც თავის მხრივ მუშკორთა მუშაობას და კედლის გაზეთს სთვლის წარმოებისათვის მავნე მოვლენად. რასაკვირველია არც ერთი და არც მეორე შეხედულება არ არის სწორი.

კედლის გაზეთების მუშაობის გასაუმჯობესებლად და წარმოების გასაჯანსაღებლად აუცილებლად საჭიროა ნორმალური და საქმიანი ურთიერთობის დამყარება ადმინისტრაციასთან და ტეხნიკურ პერსონალთან. როგორც სარედაქციო კოლეგია, ისე ადმინისტრაცია, დარწმუნებული უნდა იყვნენ იმაში, რომ ისინი—ორივენი მოწოდებული არიან ერთი და იმავე საქმისათვის. მათ შორის მჭიდრო კავშირის გარეშე, შეუძლებელია წარმოებაში შრომის პირობების გაუმჯობესება, შრომის ნაყოფიერების ზრდა და საერთოდ წარმოების რაციონალიზაცია. კედლის გაზეთი ერთი მთავარი საშუალებათაგანია თვით ადმინისტრაციის და წარმოების მუშაობის გასაუმჯობესებლად. ადმინისტრაცია, არამც თუ მარტო პასუხებს უნდა აძლევდეს სარედაქციო კოლეგიას, კედლის გაზეთში მოთავსებულ ამა თუ იმ შენიშვნაზე, არამედ ის ერთი აქტიური თანამშრომელთაგანი უნდა იყოს კედლის გაზეთისა. უნდა აშუქებდეს კედლის გაზეთში წარმოების მტკივნეულ საკითხებს. ასეთი ურთიერთობა ადმინისტრაციისა და კედლის გაზეთებ შორის ჯერ-ჯერობით არ არსებობს. მომავალში ამას ყურადღება უნდა მიექცეს.

გარდა ამისა კედლის გაზეთების სარედაქციო კოლეგიები ერთობ კარჩაკეტილ მუშაობას აწარმოებენ. მათი მუშაობა ჯერ კიდევ არ არის მასიური. მუშათა და მუშკორთა ფართო მასები არ არიან ჩაბმული კედლის გაზეთის საქმიანობაში. კედლის გაზეთი ერთი მთავარი საშუალებათაგანია მუშათა ფართო მასების ჩასაბმელად სოციალისტურ მშენებლობაში და მუშათა კულტურის დონის ასამაღლებლად. მაგრამ კედლის გაზეთები ამ მნიშვნელობას ჯერ კიდევ სუსტად ასრულებენ; არ ეწყობა მკითხველთა და მუშკორთა გაერთიანებული კრებები, საგიტაციო-საჩვენებელი გასამართლებები, წარმოების დათვალიერება, კონკურსები საუკეთესო მწარმოებელზე და სხვ. ეს ერთის მხრივ აიხსნება იმითაც, რომ ზოგიერთი ძველი მუშკორები გაურბიან კედლის გაზეთებში მუშაობას. ისინი არავითარ მონაწილეობას კედლის გაზეთის საქმიანობაში არ ღებულობენ. ასეთ პირობებში, რასაკვირველია, შეუძლებელი იქნება მასიური მუშაობის ფართოდ გაშლა.

სუსტ მონაწილეობას ღებულობენ კედლის გაზეთის მუშაობაში მუშა-ქალები. ბევრ ადგილას არც ერთი ქალი სარედაქციო კოლეგიაში არ არის გაყვანილი. ისეთ წარმოებებშიაც კი, სადაც მუშათა უმრავლესობა ქალებისაგან შესდგება (თამბაქოს ტრესტის ფაბრიკები), სარედაქციო კოლეგიებში უმთავრესად მამაკაცები არიან.

ბეჭდვითი სიტყვის დღის, როდესაც ვათვალიერებთ ჩვენ განვლილ მუშაობას, ჯამი უნდა გავუკეთოთ შემჩნეულ ნაკლს და წარსულ მუშაობაში დაშვებულ შეცდომების გაკვეთილზე ავაგოთ მომავალი მუშაობა, გავაცხოველოთ კედლის გაზეთების საქმიანობა და ჩავაბათ მასში მუშათა ფართო მასები. მხოლოდ მუშათა ფართო მასების მონაწილეობით და სწორი პარტიული ხელმძღვანელობით შევძლებთ კედლის გაზეთი გადავაქციოთ პარტიისა და ხელისუფლების დადგენილებების გამტარებელ ორგანოთ და გავაჯანსაღოთ ჩვენი წარმოება.

შ. ნანუაშვილი.

გამომცემლობათა შესახებ

ჩვენი ქვეყნის საერთო აღორძინებისა და კულტურული განვითარების ერთ-ერთი საუკეთესო მაჩვენებელი — ბეჭდვითი სიტყვის პროდუქციაა, რომელიც იდეოლოგიური ბრძოლის ფრონტზე ფრიად მნიშვნელოვან ადგილს იჭერს. განსაკუთრებით დიდია მისი როლი დღევანდელ მომენტში, როცა მშრომელთა ფართო მასები აქტიურად ებმებიან კულტურული რევოლიუციის პროცესში და მათ შემოქმედებით ძალებს ფართო გასაქანი ეძლევა. ამიტომ ბეჭდვითი სიტყვის დღეს შევეხოთ მოკლეთ საგამომცემლო საქმის მდგომარეობას ჩვენში.

უდავოა ის ფაქტი, რომ საგამომცემლო საქმეს მკვიდრი საფუძველი მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში ჩაეყარა. თუ წინად, მენშევიკების ბატონობის დროს, ჩვენი ქვეყანა უდიდეს კულტურულ დაცემულობას განიცდიდა და კერძოთ გამომცემლობის საქმეც უაღრესად ანარქიულ და პრიმიტიულ მდგომარეობაში იმყოფებოდა, საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადების შემდეგ ფართო გზა გაეხსნა ჯანსაღ ნაციონალურ კულტურის განვითარებას; სწრაფად გაიზარდა ბეჭდვითი სიტყვის პროდუქცია, როგორც რაოდენობის, ისე ხარისხის მხრივ. მთავარი, რაც აღსანიშნავია, ეს არის ის, რომ მკაფიოდ გამოიკვეთა ბეჭდვითი სიტყვის პროდუქციის სოციალური დანიშნულება: მთელი ლიტერატურის ძირითადი მასა მუშა და გლეხ მკითხველზეა გათვალისწინებული, თანდათანობით იზრდება მასიური ლიტერატურისა და ნაციონალურ უმცირესობათა ენებზე წიგნების გამოცემა და საგამომცემლო საქმე გეგმიან და სისტემატიურ ხასიათს იღებს. ჩვენი გამომცემლობა უკვე მძლავრ ფაქტორს წარმოადგენს ქვეყნის სოციალისტურად გარდაქმნისა და მშრომელთა კულტურული დონის აწევის საქმეში. გამომცემლობათა შორის ყველაზე უფრო ძლიერი გამომცემლობა საქართველოში — სახელგამია, რომლის პროდუქცია დღითი დღე იზრდება. 1921 წლიდან დაწყებული 1928 წლამდე, სახელგამის მიერ სულ გამოცემულია 1,170 სახელწოდებაზე მეტი ლიტერატურა, დაახლოებით 6 მილიონ, ტირაჟით. ეს რაც შეეხება სახელგამის საერთო პროდუქციას.

სხვადასხვა სახეობათა ლიტერატურას შორის სახელგამის პროდუქციაში განსაკუთრებული ადგილი სახელმძღვანელოებს უჭირავს; ჩვენი საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლებისათვის სახელგამს მრავალი სახელმძღვანელო აქვს გამოცემული. მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ ხშირად ისეთი სახელმძღვანელოებიც კი იცემოდა, რომელთაც მხოლოდ მავნებლობა თუ შეეძლო მოეტანა ჩვენი სკოლებისათვის. რა თქმა უნდა ამაში ბრალი მიუძღვოდა განსახკომის მეთოდბიუროს, რომელიც მოწოდებულია ხელმძღვანელობა გაუწიოს და მოაწესრიგოს სახელმძღვანელოთა გამოცემის საქმე. მცირე ადგილი ეჭირა აგრეთვე სახელგამის პროდუქციაში მასიურ ლიტერატურისა და ნაციონალურ უმცირესობათა ენებზე სათანადო ლიტერატურის გამოცემას. მაგრამ, შეიძლება ითქვას, რომ უკანასკნელ ხანებში ეს ნაკლი გამოსწორებულია. ხელმძღვანელი ორგანოების დირექტივით, როგორც მასიურ, ისე ნაციონალურ უმცირესობისათვის შესაფერი ლიტერატურის გამოცემის პროცენტი 1929 წლის საგამომცემლო გეგმაში საკმაოთ გადიდებულია.

ჩვენ გამომცემლობათა გადაუდებელ ამოცანას შეადგენს პოპულიარული წიგნების მიწოდება მუშისა და გლეხისათვის, მისთვის ხელმისაწვდომ პირობებში. წიგნის ბაზარზე გადმოსროლილი უნდა იქნეს ისეთი ლიტერატურა, რომელიც მასიურად იქნება გამოყენებული, აწევს მშრომელი მასების მომზადების დონეს, გაურკვევს მათ მთელ რიგ რთულ პოლიტიკურ და ეკონომიურ საკითხებს და შეიყვანს კომპარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლების მიმდინარე პოლიტიკის კურსში. განსაკუთრებული მნიშვნელობა მთელ რიგ სპეციალურ დარგებში, როგორც მაგ. აგრონომია და სხვა ტეხნიკური ხასიათის ლიტერატურის გამოცემას ეძლევა.

დიდი მუშაობაა ჩატარებული სახელგამის მიერ მარქსისტული და პოლიტიკური ლიტერატურის გამოცემის მხრივ. მზადდება დასაბეჭდად კ. მარქსის „კაპიტალის" პირველი ტომი. ჩვენს სინამდვილეში ეს უეჭველად დიდი მოვლენაა. ჩვენს მკითხველს საშუალება ეძლევა გაეცნოს ქართულ ენაზე საერთაშორისო პროლეტარიატის უდიდესი თეორეტიკოსის გენიალურ ქმნილებას. სახელგამი სცემს ლენინის თხზულებათა სრულ კრებულს, რომლის პირველი ტომი ამ დღეებში გამოვა. ყოველივე ეს გაძლიერებული კულტურული მშენებლობის მაჩვენებელია.

ჩვენმა საგამომცემლო ორგანოებმა საკმაოთ დიდი როლი ითამაშეს კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლების ძირითადი ლოზუნგების პოპულიარიზაციის საქმეში, მიმდინარე პოლიტიკის საკითხებზე და კამპანიებზე სხვადასხვა ბროშიურებისა და წიგნაკების გამოცემით. ჩვენმა პრესამ წიგნებისა და ჟურნალების ხაზით, აქტიური მონაწილეობა მიიღო იმ ბრძოლაში, რომელსაც აწარმოებს კომუნისტური პარტია ყოველგვარი გადახრების წინააღმდეგ ლენინურ ხაზიდან. სულ ოპოზიციისა და მემარჯვენე გადახრის შესახებ გამოცემულია 19 სახელწ. წიგნი. რა თქმა უნდა ეს არ არის საკმარისი. საჭიროა ჩვენმა საგამომცემლო ორგანოებმა ამ მხრივ კიდევ უფრო გააძლიერონ თავიანთი მუშაობა და სათანადო ლიტერატურის გამოცემით ხელი შეუწყონ პარტიის ამოცანებისა და საბჭოთა ხელისუფლების განვითარების გენერალური ხაზის შეთვისებას მშრომელთა ფართო მასების მიერ. როგორც ჩვენი საგამომცემლო ორგანოების ძირითად დეფექტს, აღვნიშნავთ წიგნების სუსტ გავრცელებას. ეს საკითხი ჯერ კიდევ არ არის სათანადოდ მოგვარებული. ხშირად წიგნი ვერ მიდის მასიურ მკითხველთან. ერთის მხრივ ამის მიზეზია გამავრცელებელი ქსელის სისუსტე და მეორეს მხრივ, რაც მთავარია, კოოპერაციის უყურადღებობა და უმოქმედობა. დღემდე კოოპერაცია თითქმის არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობს წიგნების სოფლად გავრცელების საქმეში. მიუხედავათ იმისა, რომ არსებობს გარკვეული დირექტივა ამის შესახებ და სახელგამსა და ცეკავშირს შორის ხელშეკრულებაც კი არის დადებული, რეალურად ჯერ კიდევ არაფერი გაკეთებულა. წიგნის სოფლად გავრცელების მოგვარება, სწორედ ამ კოოპერატიული ქსელის მეოხებითაა შესაძლებელი. ამისათვის ვფიქრობთ, რომ დროა ცეკავშირი უფრო სერიოზულად მოეპყრას ამ მეტად მნიშვნელოვან საქმეს და დასძრას გაყინულ წერტილიდან სოფლად წიგნის გავრცელება.

გამომცემლობასთან დაკავშირებით კიდევ ერთი საკითხი გვინდა დავაყენოთ, ეს „კლასიკოსების" გამოცემის საკითხი. ჩვენ ვფიქრობთ, რომ „კლასიკოსების" გამოცემა მთლიანად უნდა გადავიდეს სახელმწიფო გამომცემლობის ხელში. ჩვენში „კლასიკოსებს" უმთავრესად გამომც. „ქართული წიგნი" სცემს. მათ გამოცემებს ზოგ შემთხვევაში არავითარი კომენტარიები არა აქვს წამძღვარებული, თვით მასალაც არ არის სათანადოდ შერჩეული. მაგრამ, თუ კი რაიმე წინასიტყვაობა რომელიმე „კლასიკოსის" გამოცემას თანდართული აქვს, იგი სრულიად ვერ იძლევა მის სწორ შეფასებას. ჩვენ კი, გვჭირდება „კლასიკოსების" ისეთი გამოცემა, რომელსაც თანდართული ექნება მათი შემოქმედების ანალიზი მარქსისტული თვალსაზრისით. ამიტომ დროა დავაყენოთ საკითხი „კლასიკოსების" გამოცემის მთლიანად გადაცემის შესახებ სახელმწიფო გამომცემლობისათვის.

მთავარი ხაზი მასიური ლიტერატურის გამოცემაზე, აყენებს წიგნების გაიაფების საკითხს. ჩვენ ჯერ კიდევ ვერ შევსძელით მიგვეღწია იმ დონემდე,რომ მასიური მკითხველისათვის მიგვეწოდებია იაფ-ფასიანი ლიტერატურა. მართალია სახელგამმა ამ მხრივ გადასდგა პირველი ნაბიჯი, გახსნა ახალი მაღაზია „საბჭოთა ბუკინისტი", სადაც დაკლებულ ფასებში იყიდება წიგნები, მაგრამ ეს სრულიად არ არის საკმარისი. საჭიროა ხანგრძლივი ბრძოლა იმისათვის, რომ ჩვენმა საგამომცემლო ორგანოებმა ისე ააწყონ თავიანთი მუშაობა, რომ წიგნი იაფი დაჯდეს და ამით მისცენ მშრომელთ მათ, შეძენის საშუალება.

დანარჩენ გამომცემლობათა შორის აუცილებლად საჭიროა აღინიშნოს პროფესიონალური გამომცემლობის „შრომა"-ს მუშაობა. გამომც. „შრომა" უმთავრესად პროფესიონალურ და ტეხნიკური ხასიათის ლიტერატურას სცემს. „შრომა"-ს მიერ 1926 წ. გამოცემულია 44 სახელწ. წიგნი — 103.500 ეკზ. 1927 წ. 52 სახელწ.—168.800 ეკზ. და 1928 წ. 30 სახელწ.—70.000 ეკზ. როგორც ამ ციფრებიდან სჩანს, გამომცემლობა „შრომა" საკმაო მასშტაბით ანვითარებს თავის მუშაობას. თავისი მოღვაწეობით „შრომა" დიდ დახმარებას უწევს პროფესიონალურ მასას, მით უმეტეს, რომ წმინდა ტეხნიკურ საკითხებზე ჩვენში ძლიერ მცირე ლიტერატურა არსებობს.

საგამომცემლო სისტემაში განსაკუთრებული ადგილი „ქართულ წიგნს" უჭირავს, რომელიც უმთავრესად „კლასიკოსებსა" და მხატვრულ ლიტერატურას სცემს. როგორც დასაწყისში აღვნიშნეთ, გამომცემლობას ჩვენში ფართო პერსპექტივები ეშლება. ქვეყნის საწარმოო ძალების ზრდასთან ერთად, იზრდება მასების კულტურული მოთხოვნილებანი. ამ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებას ჩვენი საგამომცემლო ორგანოები მხოლოდ მაშინ შესძლებენ, თუ მტკიცედ და ენერგიულად განახორციელებენ იმ ამოცანებს, რომელთაც მათ კომუნისტური პარტია და საბჭოთა ხელისუფლება უსახავს.

დ. დემეტრაძე.

მუშათა ბეჭდვითი სიტყვა

ის მუდამ გაბედულია,
ვით გასროლილი შურდული,
იგი სინათლის გულია,
ყველა სიბნელის ურდული!
არც ჩლუნგი და არც განხრილი,
ბასრი, მზის სხივზეც ცხოველი,
ვით ამოწვდილი მახვილი,
მუშათა სიმხნის მთოველი...
ვით დარტყმა მძიმე ჩაქუჩის
ან ვით ქვეშ — გრდემლის წკრიალი,
ძალთა ზღვად შემონაქუჩის,
შემოქმედ მკლავის ტრიალი..
ვით მისი ოფლის წვეთება,
ჟანგის და მურის ლესითა,
მტერზე უკმეხი კვეთება,
მისი თავ-პირქვე ქლესითა...
ბრძოლის ველს მწვევი საყვირი,
ზარ-მოძახილი დაფითა,
უდრეკი და გასაკვირი
წინ ტევით თუ სისწრაფითა!..
მძიმეც, ვით ჯავშნის გაწევა
თუ მისი რკალვა რგოლებათ,
შრომის მდელოზეც გაწვევა,
შემოქმედების ზოლებათ!..
ცის გადახევაც, ცის თაღის
აზრ-გრძნობის აშადრევნებათ,
ჩენა უსაზღვრო ხილაღის
თუ დასხმა სხივთა მტევნებათ,
და სივრცის აჩუქურთმება
ჯერედ უნახავ ხაზებათ,
თვით მზეც რომ დაიფუთნება,
სიცოცხლის გალამაზებათ!..
აი, მუშათა საქმის და
სიტყვის ერთობის ფერება,
იმ თავით გულს რომ გამიჯდა
და ვუევარ ანამღერება...
ვმღერი და გულშიც მზეხავთ
მატყვია მისი ბეჭედი!
მარგებს ის დედის რძეხავით,
თორემ თქვენც დაგაეჭვებდით...
და მოდის წლით წლივ ექსტაზი
ხუთიდან — ხუთსავ მაისსა!..
წელს იყვებ ლექსთა ეს „თასი",
დანარჩენს გეტყვით გაისსა!..

ნ. ზომლეთელი.

ცეკავშირი არ ჩქარობს

(წიგნის გავრცელების ორგანიზაციის გარშემო)

სადირექტივო ორგანოების დადგენილებით კოოპერაციას დაევალა სოფლად წიგნით ვაჭრობა - გავრცელების საქმის მოწესრიგება. „ცენტროსოიუზი"-ს დავალებით ა. ქ. კოოპერატივთა კავშირმა წინადადება მისცა სომხეთის, აზერბეიჯანის და საქართველოს კოოპერატივთა კავშირებს დასდონ სათანადო ხელშეკრულებები წიგნის გამომცემლობებთან და დაუყოვნებლივ შეუდგნენ პრაქტიკულ მუშაობას. ამ მიზნით მან დაგზავნა „ცენტროსოიუზი"-ს მიერ მიღებული ხელშეკრულების პროექტი. მიუხედავად ამისა პრაქტიკულად ჯერ კიდევ არაფერი გაკეთებულა. განსაკუთრებით გასაკვირია ამ მხრივ ცეკავშირის მოქმედება. მიუხედავად იმისა, რომ მას ყველაზე უფრო მეტი შესაძლებლობანი აქვს ამ საქმისათვის, ის ყველაზე უფრო გულგრილობას იჩენს და არ ჩქარობს დაამთავროს „საორგანიზაციო მუშაობა", თუმცა ამისთვის საკმაო დრომ განვლო. ამის დასამტკიცებლად საკმარისია მოვიყვანოთ შემდეგი ფაქტი: ცეკავშირსა და სახელგამს შორის მოლაპარაკება დაიწყო ჯერ კიდევ გასული წლის დეკემბერში. ეს მოლაპარაკება „სწარმოებდა" ა.-წლის მარტამდე. მარტში ცეკავშირმა მოაწერა ხელი ხელშეკრულებას სახელგამთან. მას შემდეგ გავიდა უკვე ორი-სამი თვე და ცეკავშირი მაინც სდუმს, არავითარი პრაქტიკული ნაბიჯები, თუნდაც უბრალო თაროს გახსნის სახით, მათ მიერ გადადგმული არაა. ნუ თუ ასე სრულდება ხელისუფლების დირექტივები?! საჭიროა ცეკავშირმა მოგვცეს პასუხი, როდის ფიქრობს ის ამ საქმის დაწყებას?

დ—ი.

სახელგამი ბეჭდვითი სიტყვის დღეებში

ბეჭდვითი სიტყვის დღეებში სახელგამის მთელი ყურადღება მიმართულია ლიტერატურის რაც შეიძლება ფართო მასისათვის მიწოდებისაკენ. ამ მიზნით მან ერთის მხრივ გაიაფა ლიტერატურა, ხოლო მეორეს მხრივ გააფართოვა თავისი სავაჭრო ქსელი, როგორც თბილისში, აგრეთვე პროვინციაში. დღეიდან პირველ ივნისამდე სახელგამის ყველა მაღაზიები აწარმოებს ვაჭრობას, როგორც მაღაზიებში, აგრეთვე მაღაზიის გარეთ—ქუჩებში. თბილისში სახელგამი აწყობს საგანგებო კიოსკებს ყოფ. სამხედრო სობოროს ეზოში, რკინის გზის მთავარ სახელოსნოში და სკოლებში. წიგნის გაიაფება-გავრცელების მიზნითვე მოაწყო სახელგამმა მომგებიანი ლატარეია და წიგნის ტირი. ტირი გაიმართება იმავე ყოფ. სამხედრო სობოროს ეზოში, მხოლოდ ლატარეია კი, ქალაქის სხვადასხვა ნაწილებში, პროვინციაში ახლო მდებარე სოფლებისათვის საგანგებოდ არის მოწყობილი საბარგო ავტომობილი სოფლისათვის საჭირო გაიაფებულ წიგნებით და ლატარეით. პროვინციის მაღაზიებს დავალებული აქვთ მოაწყონ ასეთივე მოძრავი კიოსკები ახლო მდებარე სოფლებში დასაგზავნად ურმებზე, აღნიშნულ სახელგამის მაღაზიებში და კიოსკებში, 10—50 პროც. ფასდაკლებით. გაიაფებულ წიგნების მაღაზიაში, — „საბჭოთა ბუკინისტ"-ში (სადაც წიგნები ფასდაკლებულია 20—80 პროც.-მდე) გადაფასებული წიგნები გაიყიდება 10 პროც. დამატებით ფასდაკლებით.

სახელგამს გადაწყვეტილი აქვს მომავალში (პირველ ივნისამდე) წიგნით ვაჭრობა კიდევ უფრო გააფერადოს სხვადასხვა დარგის ლიტერატურის კამპანიების ჩატარებით. ამ მიზნით მომავალ კვირისათვის მას გადაწყვეტილი აქვს მოაწყოს საბავშო წიგნის დღე სკოლების და პიონერ. ორგანიზაციების მონაწილეობით. გაიმართება ბავშთა დემონსტრაციები ლოზუნგებით წიგნის მნიშვნელობის და ანტირელიგიური პროპაგანდის შინაარსით. დემონსტრაციის დროს გადაღებული იქნება კინო - სურათები. სახელგამის ყველა მაღაზიები წიგნის ბაზრობის დღეებში იმუშავებენ კვირა-უქმე (5—6 და სხვა დღეებშიაც.) მაღაზიები ივაჭრებენ დილის 8 საათიდან საღამოს 4 საათამდე, კიოსკები კი—დილის 10—3 საათამდე და საღამოს 6—9 საათამდე.

სად რამდენი ვრცელდება „კომუნისტი"—საქართველოში

(1929 წლ. 30 აპრილის ტირაჟი)

ახალქალაქის მაზრაში 22 ცალი; სვანეთში 63; სამხრეთ - ოსეთში 79; ახალციხის მაზრაში 107; აფხაზეთში 241; რაჭა-ლეჩხუმში 320; ზუგდიდის მაზრაში 636; კახეთის მაზრაში 1.246; ოზურგეთის მაზრაში 1.561; სენაკის მაზრაში 1816; აჭარისტანში 1845; გორის მაზრაში 2,389; შორაპნის მაზრაში 3469; ქუთაისის მაზრაში 6.850; თბილისის მაზრაში — 17,220.

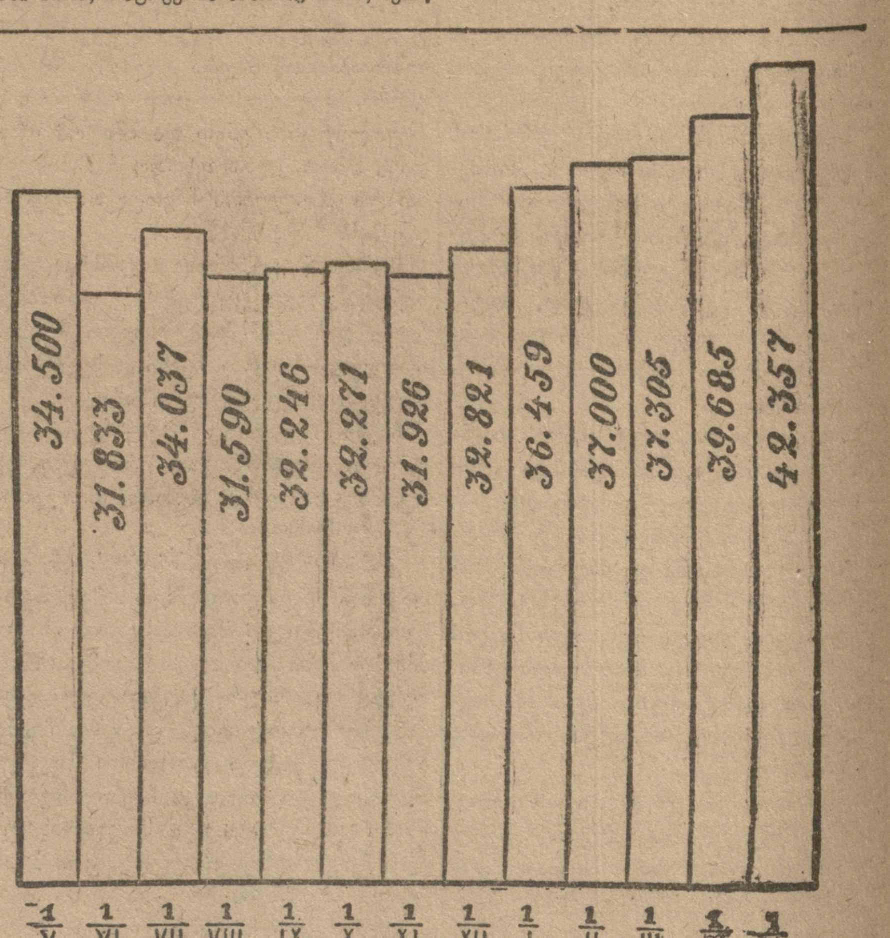

„კომუნისტი"-ს ტირაჟის ზრდა
უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში
(1928 წ. 1 მაისიდან 1929 წ. 1 მაისამდე)

ბეჭდვითი სიტყვის დღისათვის

„ნიშანსვეტი"-ს 5 წლის თავი

როგორ ვმუშაობდით

1924 წელს, როცა „ნიშანსვეტი" „ცეცხლის ალი"-ს სახელწოდებით გამოდიოდა, მასში მხოლოდ 5-6 მუშკორი ღებულობდა მონაწილეობას. გაზეთი შინაარსით და მხატვრობით სუსტი იყო. მოიკოჭლებდა მუშკორთა შორის მუშაობაც.

გავიდა დრო... მასებმა შეითვისეს კედლის გაზეთის მნიშვნელობა და „ნიშანსვეტი"-ს ირგვლივ შემოიკრიბა 100-მდე მუშკორი; რედკოლეგიამ ჩაატარა ახსნა-განმარტებითი მუშაობა მუშა-მოსამსახურეებში, დაუახლოვა მასები კედლის გაზეთს და ყოველ ორკვირაში დაიწყო გაზეთის გამოცემა.

გაძლიერდა მასიური მუშაობა, ეწყობოდა მუშკორთა და მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებები, მოეწყო მუშკორთა ექსკურსიები და ამ გვარად ფართოდ გაიშალა მუშკორთა შორის მუშაობა. არ ჩატარებულა ისეთი პოლიტიკური კამპანია, რომელშიაც ჩვენ გაზეთს არ მიეღოს აქტიური მონაწილეობა.

მუშკორთა საქმიან თვითკრიტიკის „მსხვერპლი" შეიქნა ადმინისტრატორი ნ. არაბიძე და კონტროლიორი ქიმერიძე. გაზეთმა გამოამჟღავნა „წვრილ-ფეხა" ბიუროკრატები, მუშების აბუჩად ამგდები; მუშკორებმა იერიში მიიტანეს აგრეთვე ლოთობის წინააღმდეგ. ამის შედეგათ მივიღეთ ის, რომ განმტკიცდა შრომის დისციპლინა და სავსებით მოისპო სამუშაო დღეების გაცდენის შემთხვევები.

იყო მუშკორის წინააღმდეგ აშკარა გალაშქრების შემთხვევა. ადგილი ჰქონდა მუქარებს ხანჯლით და რევოლვერით, მაგრამ ბასრი კალმის წინააღმდეგ, ფოლადის იარაღი უძლური აღმოჩნდა. ადგილობრივ ორგანიზაციებმა იდეოლოგიური ბრძოლით, მუშკორთა მდევნელები დაამშვიდა. მათ შეაგნებინეს, რომ მუშკორთა აშკარა და ფარული მდევნელი სასტიკად დაისჯებიან.

1927 წლიდან სამედიატორო სასამართლო მოეწყო 3-ჯერ, სადაც მუშკორებმა დაამტკიცეს ზოგიერთ პირების წინააღმდეგ წაყენებული ბრალდება. მაგრამ მუშაობის ასეთი ფორმა რედკოლეგიამ შესცვალა, რადგან ის მუშკორებზე ეჭვის მიტანას და დევნას უფრო იწვევდა, ვიდრე საქმიან მუშაობას.

პირველ ხანებში ადმინისტრაცია ყურადღებას არ აქცევდა გაზეთში მოთავსებულ შენიშვნებს. ამჟამად დეფექტები გამოსწორებულია. „ნიშანსვეტში" თავსდებოდა მოკლე და გასაგები ენით დაწერილი წერილები წარმოების საჭირბოროტო საკითხებზე.

1927 წლიდან დღემდე, „ნიშანსვეტ"-ში მოთავსდა 1336 კორესპონდენცია. აქედან: საერთო ხასიათის, რომელიც დაკავშირებული იყო წარმოებასთან — 44. წარმოების და მუშათა ყოფა-ცხოვრების საჭირბოროტო საკითხებზე — 381, წარმოების რაციონალიზაციის შესახებ — 51. ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ — 60. პარტიულ ცხოვრებიდან —67. დისციპლინის დარღვევის შესახებ — 74. პროფ. და კულტმუშაობის ირგვლივ — 33, ლოთობაზე —54, სხვადასხვა საკითხებზე — 379. გარდა ამისა გაზეთში მოთავსებული იყო 139 კარიკატურა. ეს ცნობები ნათლად მოწმობს, რომ ჩვენი მუშკორები ცხოვრების ყველა მახინჯ მოვლენებს ეხებიან და ხელს უწყობენ პარტიის და ხელისუფლების მიერ წამოყენებულ ლოზუნგების რეალიზაციას.

გაზეთის მუშაობას აქვს დეფექტები: საჭიროა მუშკორთა შორის მუშაობის გაცხოველება. გაზეთის მუშაობაში ფართო მასების ჩაბმა, პარტიული ცხოვრების განყოფილების გაფართოება, პარტუჯრედის მიერ ხელმძღვანელობის გაუმჯობესება, მკითხველთა და მუშკორთა კრებების მოწვევა და სხვა.

ჩვენი გაზეთი და მისი მუშკორები ამ ნაკლს გამოასწორებენ და შეასრულებენ იმ ამოცანებს, რომლებიც სდგას დღეს ჩვენს წინაშე.

„ნიშანსვეტი"-ს სარედაქციო კოლეგია.

„ნიშანსვეტი"-ს მუშკორთა ერთი ჯგუფი

ჩვენი მორიგი ამოცანა

5 წლის განმავლობაში ჩვენ თავს არ ვზოგავდით „ნიშანსვეტი"-ს გაუმჯობესებისათვის. „ნიშანსვეტი"-ს ირგვლივ შემოკრებილია ისეთი კადრი მუშკორებისა, რომლებიც რამდენიმე წლობით თანამშრომლობენ პერიოდულ პრესაში. ისინი კარგათ არიან გაცნობილი მუშკორთა მოძრაობის ყველა საკითხებს და სწორედ ამიტომაა, რომ ჩვენი გაზეთი მასისათვის საყვარელი და პოპულარული შეიქნა.

5 წლის მანძილზე ჩვენ ბევრი მიღწევები გვაქვს, მაგრამ ამჟამად, კულტურული რევოლუციის ხანაში, ეს აღარ გვაკმაყოფილებს. ჩვენი მუშაობა ფართო მასაში უნდა გადავიტანოთ, როგორც ეს საქართველოს მუშკორთა პირველ თათბირმა გვიკარნახა. უნდა გავაუმჯობესოთ გაზეთის შინაარსი. ამისათვის კი საჭიროა ხელის შეწყობის პირობები.

ჩვენი მომავალი მუშაობის მთავარ ამოცანად უნდა დავისახოთ, რათა „ნიშანსვეტი" გამოიცეს ნაბეჭდ გაზეთად. ამის მიღწევა არც ისე ძნელია, თუ უნარიანობას და ამ საქმისადმი ინტერესს გამოვიჩენთ.

„ნიშანსვეტი" ემსახურება ორი დარგის 1.700-მდე მუშა - მოსამსახურეს (სადგური და მოძრაობის დარგი). ორი დარგის საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს კი მისი გამოცემა არ გაუძნელდება მით უმეტეს, თუ ამ საქმეში საუბნო კომიტეტიც დაგვეხმარება. საზოგადოებრივი აზრი „ნიშანსვეტი"-ს ნაბეჭდ გაზეთზე გადასვლის სასარგებლოდ ლაპარაკობს. „ნიშანსვეტი"-ს მკითხველები აღფრთოვანებული იქნებიან, თუ ამ უდიდეს საქმის გაკეთებაში სათანადო ორგანიზაციები დაგვეხმარებიან. საამისოთ მომზადებული ძალები საკმაოა, მხოლოდ საჭიროა ინიციატივა, რომ ეს დიდი ამოცანა გადავჭრათ.

ჩვენ მოუწოდებთ ადგილობრივ ორგანიზაციებს და თბილისის საუბნო კომიტეტს, რომ ეს საკითხი შეისწავლონ და „ნიშანსვეტი"-ს 5 წლის ზეიმი კიდევ ერთი დიდი გამარჯვებით, გაზეთის ნაბეჭდ ორგანოთ გამოცემით — აღნიშნონ.

სიტყვა საუბკომს და ადგილობრივ ორგანიზაციებს ეკუთვნით.

ი. ჯავახიშვილი, გოგიბერიძე და ნაზარბეგოვი.

პოლიგრაფწარმოების მტკივნეული ადგილები

(წინადადების წესით)

დღეს ბეჭდვითი სიტყვის დღეა, და ღირს რამოდენიმე სიტყვის თქმა იმის შესახებ, თუ რა მდგომარეობაშია ჩვენში პოლიგრაფიული წარმოება: რა მიღწევები აქვს მას, ან რა ტკივილები აწუხებს, რომელთა განკურნება დღის წესრიგში სდგას ამ ახლო მომავლისათვის.

გავიხსენოთ 24—25 წლები. რას წარმოადგენდა მაშინ ჟურნალ-გაზეთების ბეჭდვითი ტეხნიკა ჩვენში? გაცვეთილი შრიფტი, ძველი მბეჭდავი მანქანები. გაზეთები ხშირად, განსაკუთრებით პროვინციაში, ხელის მომწერლებს მესამე - მეოთხე დღეს მისდიოდათ და ისიც ცუდად, ნახევრად გაუგებრად დაბეჭდილი. არ გვქონდა ქართული ამწყობი მანქანები (ლინოტიპები), არ გვქონდა მსწრაფლ - მბეჭდავი როტაციული მანქანები და მკითხველთა ცოტა რიცხვსაც ვერ ვაკმაყოფილებდით ხეირიანად.

ამ მხრით დღეს ჩვენში საქმე მოგვარებულია. ჩვენი მსწრაფლ - მბეჭდავი მანქანები და ლინოტიპები არა თუ სავსებით აკმაყოფილებენ დღევანდელ მოთხოვნილებას, პირიქით— ამ მანქანებს შეუძლიათ ორჯერ მეტი მოთხოვნილების შესრულება, ვინემ დღეს მათ აქვთ დაკისრებული.

მაგრამ ამ დადებით მოვლენასთან ერთად პოლიგრაფიულ წარმოებას აქვს დიდი ნაკლი, რომლის გამოსწორება აუცილებელია. ამ ნაკლთა შორის უნდა აღინიშნოს ცუდი პროდუქცია, სტამბებში უსისტემობა, უთავბოლოთ მუშაობა, არა-ჯანსაღი კონკურენცია ერთმანეთს შორის, პოლიგრაფტრესტის სტამბებთან ერთად არსებობა საუწყებო წვრილ სტამბებისა და სხვადასხვა.

საჭიროა კარგი პროდუქცია

არა ერთხელ დაწერილა იმის შესახებ, რომ ჩვენს სინამდვილეში ხშირად ძალიან ცუდი ღირსების ბეჭდვითი პროდუქციასთან გვაქვს საქმე; რომ საჭიროა ამ საქმეს მიექცეს სერიოზული ყურადღება მბეჭდავთა კავშირის, პოლიგრაფტრესტის და სახელგამის მიერ. იყო მითითებები პრაქტიკულ ღონისძიებებზე, რომელთა მიღება ნაწილობრივ მაინც გამოასწორებდა ამ საქმეს. მაგრამ მისი დაძვრა მკვდარ წერტილიდან არ მოხერხდა; არც არავინ იბერტყავს ამაზე ჯერჯერობით ყურს.

გამონაკლისს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს პროფტეხნიკურ კურსების დაარსება, რომელიც დიდის დაგვიანებით გაიხსნა თებერვლის შუა რიცხვებში და დამთავრდება მაისში. მაგრამ მისი დაარსებიდან დღემდე ამ კურსებს არ ექცევა სათანადო ყურადღება: ამ ხნის განმავლობაში არც მბეჭდავთა კავშირიდან, არც პოლიგრაფტრესტიდან და არც სახელგამიდან არავინ დაინტერესებულა კურსებზე მეცადინეობის მსვლელობით. პირიქით: კურსების პედაგოგიურმა პერსონალმა მსმენელების წარმომადგენლებთან ერთად დაადგინა: ეთხოვოს კავშირს და პოლიგრაფტრესტს მოიწვიონ ყველა სტამბების გამგეების და საერთოდ ტეხნიკურ პერსონალის თათბირი, რომელიც განიხილავდა ზომებს კურსებისა და წარმოებებს შორის მჭიდრო კავშირის დასამყარებლად. ეს იყო მარტის პირველ რიცხვებში და დღემდე არაფერი ისმის. ეს სამი დიდი დაწესებულება, რომელთაც ეკითხებათ პროდუქციის ღირსების გაუმჯობესების საქმე — მბეჭდავთა კავშირი, პოლიგრაფტრესტი და სახელგამი — დიდ უმოქმედობას იჩენენ ამ საქმეში.

საჭიროა კი მეტი ყურადღება ამ საქმისადმი. დღევანდელი მკითხველი თხოულობს უკეთეს ღირსების ბეჭდვით პროდუქციას და თუ აქამდე ვერ შევძელით მისი დაკმაყოფილება, დღეს ეს საქმე აუცილებლად უნდა მოვეგვაროთ. სიტყვა მბეჭდავთა კავშირზე, პოლიგრაფტრესტზე და სახელგამზე.

უსისტემობას და უთავბოლობას ბოლო უნდა მოეღოს

ყველა სტამბაში დღეს მუშაობის თავისი სისტემა აქვთ. ანუ უკეთ რომ ვთქვათ, არ არსებობს ერთი წესი მუშაობის, არ არის ერთი სისტემა. ეს გარემოება კი ჰქმნის მუშებში არევ-დარევას, მუშაობაში —უთავბოლობას. ავიღოთ მაგალითი: ზოგ სტამბაში არის ნარდი მუშაობა, ზოგან გადამუშავების სისტემა, ზოგან კიდევ დატვირთვის სისტემა და სხვა.

ყველა სტამბაში ერთნაირად არ სწარმოებს მუშაობის აღრიცხვა. თვით პოლიგრაფტრესტის სტამბებშიაც კი აქვს ადგილი ნამუშევარის სხვადასხვაგვარ შეფასებას. ზოგ სტამბაში მუშას კარგი ღირსების ნამუშევარს სთხოვენ, ზოგან ამას ყურადღებას არ აქცევენ. სტამბებში უფროსი ოსტატების შერჩევა ვერ არის დაყენებული სათანადო ნიადაგზე. ასევე ითქმის სტამბების გამგეებზე და მათ თანაშემწეებზე. ხშირად ამ უკანასკნელებს თვით არ ესმით რა არის კარგი და რა არის ცუდი პროდუქცია და მხოლოდ იმას სცდილობენ, როგორმე ცუდად შესრულებული საქმე დამკვეთს მიაჩეჩონ, რითაც უხეშად არღვევენ მკითხველის ინტერესებს.

არც პოლიგრაფტრესტს, არც სახელგამს არ ჰყავთ, ერთი-ორი გამონაკლისის გარდა, მომზადებულ, კვალიფიციურ კორექტორების კადრი, რაც უეჭველად უარყოფით როლს თამაშობს მკითხველისადმი კარგი ღირსების პროდუქციის მიწოდების საქმეში. კორექტურას, უმეტეს შემთხვევაში, კითხულობს შემთხვევითი, ლიტერატურის და პოლიტიკას მცირე მცოდნე, ბეჭდვის საქმესთან გაუცნობელი ელემენტები, რომლებიც ზემოთ ჩამოთვლილ არანორმალურ პირობებთან ერთად, ამთავრებენ იმ ცუდ სურათს, რომელსაც ეწოდება ბეჭდვითი ნაწარმოების ცუდი პროდუქცია.

არა - ჯანსაღი კონკურენცია

გასული წლის ოქტომბერში შემდგარ სრულიად საქართველოს მბეჭდავთა ყრილობაზე პოლიგრაფტრესტის დირექტორმა გააკეთა მოხსენება პოლიგრაფიულ წარმოების მდგომარეობისა და მისი მომავალი პერსპექტივების შესახებ. სხვათა შორის, ამ მოხსენებაში ხაზგასმით იყო აღნიშნული ის არანორმალური მდგომარეობა, რომელიც გამოწვეულია ე. წ. საუწყებო სტამბებსა და პოლიგრაფიულ ტრესტს შორის არა-ჯანსაღ კონკურენციის ნიადაგზე. იყო აღნიშნული ისეთი ფაქტი, როცა საუწყებო სტამბის წარმომადგენელმა კონკურენციის მიზნით აიღო საკმაო დიდი ღირებულების საქმე იმდენად იაფად, რომ აღებული ფასი არ ფარავდა ამ საქმისათვის საჭირო ქაღალდის ფასსაც-კი. მკითხველი დამეთანხმება, რომ ეს არა მარტო უთავბოლობა და დაუდევრობაა — ეს ბოროტმოქმედებას უდრის.

დღეს პოლიგრაფიულ წარმოებაში ქაღალდის ნაკლებობის გამო უმუშევრობაა, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ დამკვეთმა ორგანიზაციებმა ბოროტად ისარგებლონ ამ გარემოებით და ვთქვათ, 10 მანეთად ღირებული სამუშაო ხუთ მანეთად შეასრულებინონ უსაქმობისგან გაჭირვებულ რომელიმე სტამბას. ეს არ არის პროდუქციის გაიაფება. ეს არის ავადმყოფური მოვლენა ჩვენს სინამდვილეში და ამას უთუოდ უნდა ბოლო მოეღოს.

ამასთან დაკავშირებით არ შეიძლება კიდევ არ აღინიშნოს ერთი უარყოფითი მოვლენა. მე ვლაპარაკობ კომისიონერების არსებობაზე. უმუშევრობისაგან ისედაც დასუსტებულ პოლიგრაფიულ წარმოებას ზედმეტ ხორცად აქვს მიკრული ეს სხვადასხვა ტიპის ვაჟბატონები. ამ პწკარების დამწერი იცნობს ერთ ადამიანს, სტამბის საქმესთან გაცნობილს და ანგარიშით-წარმოების კარგათ მცოდნეს, რომელსაც თავის ხელობად გაუხდია დაწესებულებებში სიარული სასტამბო საქმეების საშოვნელად, რისთვისაც, რა თქმა უნდა, კარგ პროცენტსაც იღებს. ეს პროცენტები — კი, რასაკვირველია, საბოლოო ანგარიშით ემატება იმ აუცილებელ საორგანიზაციო ხარჯებს, რომლის შემცირებისთვისაც ჩვენ ამდენი ხანია თავს ვიმტვრევთ.

რად გვინდა ჩვენ შუამავლები ამ კომისიონერების სახით? ჩვენი სტამბის გამგეები, მათი თანაშემწეები და ადმინისტრატიული პერსონალი საჭიროების დროს მუდამ მზად უნდა იყვნენ დამკვეთების მისაღებად. ამ არამკითხე ვაჟბატონებმა კი უნდა მონახონ უფრო პატიოსანი საშუალება თავის სარჩენად.

სტამბების გაერთიანების საკითხი

ზემოთ აღნიშნულ არა-ჯანსაღ კონკურენციის მაგალითების დასაწყისი უნდა ვეძიოთ წვრილ და მსხვილ საუწყებათაშორისო სტამბების არსებობაში. ასეთი სტამბების რაოდენობა თბილისში კარგა მოზრდილ პროცენტს შეადგენს. ჩვენის აზრით, უმთავრესად ამ გარემოებას უნდა მიეწეროს ის უსისტემობა და უთავბოლობა მუშაობაში, რომელიც ზემოთ იყო აღნიშნული. ეგევე აძნელებს ბრძოლას პროდუქციის ღირსების გაუმჯობესებისათვის. ამასვე შეაქვს არევ-დარევა სასტამბო ინვენტარის და მანქანების შეძენის საქმეში.

ეს სტამბები რომ ერთი გამგებლობის ქვეშ ყოფილიყო, სამასი ათას მანეთს დაზოგავდა ჩვენი ღარიბი ხაზინა და მკითხველი დამეთანხმება, ასეთი შედარებით, პატარა დარგისათვის, დიდი საქმე იქნებოდა. საჭიროა, რომ პრაქტიკულად იქნეს დამუშავებული და გადაწყვეტილი ეს საკითხი. ყოველ შემთხვევაში საჭიროა მისი საბოლოოდ გამორკვევა.

საჭიროა სტამბების კონცენტრაცია

დიდ ნაკლად უნდა ჩაითვალოს აგრეთვე სტამბების პატარ-პატარა ერთეულებად დაქსაქსულობა და შეუფერებელი ადგილმდებარეობა. ეს განსაკუთრებით თვალსაჩინოა გაზეთებისათვის, რომელთა უმრავლესობა მოთავსებულია სრულიად შეუფერებელ ადგილას. გაზეთი ჩვენი ცხოვრების უდიდესი ფაქტორია და ის უნდა იყოს მოთავსებული უეჭველად ქალაქის ცენტრში. განსაკუთრებით მისახვედრია ეს თბილისისათვის, რომელსაც არაჩვეულებრივი ადგილმდებარეობა აქვს, და სადაც ყველა სახელმწიფო მნიშვნელოვანი დაწესებულება თითქმის ერთ კვადრატულ ვერსზეა მოთავსებული. აქ სცემს მთელი ქალაქის და, შეიძლება მთელი მხარისაც, მაჯა და გაზეთებიც სწორედ ამათ ახლო უნდა იბეჭდებოდეს.

საჭიროა პოლიგრაფტრესტმა იზრუნოს ერთი დიდი შენობის აგებისათვის ქალაქის ცენტრში და, სხვათა შორის, გაზეთების სტამბაც იქ მოთავსდეს.

ვათავებ რა ამ წერილს, საჭიროთ მიგვაჩნია ჯამი გავუკეთოთ მის უმთავრეს დებულებებს და ერთხელ კიდევ მოვაგონოთ ვისაც ეს ევალება, რომ:

1. საჭიროა ბეჭდვითი პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება და ამ მიზნით პროფტეხნიკურ კურსებისადმი მეტი ყურადღება. ყურადღება აგრეთვე კორექტორების მომზადებას.
2. საჭიროა შემოღებულ იქნას მუშაობის ერთი სისტემა ყველა სტამბებში და ამ მიზნით სტამბების ადმინისტრატიულ - ტეხნიკურ პერსონალის თათბირის მოწვევა ურთიერთ შორის მჭიდრო კავშირის გასაცხოველებლად.
3. საჭიროა არა - ჯანსაღ კონკურენციის და ამ ნიადაგზე შექმნილ კომისიონერების მუშაობის ძირიან - ფესვიანად აღმოფხვრა.
4. დამუშავებულ იქნას პრაქტიკულად საკითხი სტამბების გაერთიანების შესახებ ერთი მმართველობის ქვეშ, რათა ბოლო მოეღოს არა-ჯანსაღ კონკურენციას, რომელსაც დღეს აქვს ადგილი.
5. საჭიროა სტამბების კონცენტრაცია. ამისთვის საჭიროა ქალაქის ცენტრში ერთი დიდი შენობის აგება, სადაც უნდა მოთავსდეს, სხვათა შორის, გაზეთების სტამბაც.

დღეს 5 მაისია,— ბეჭდვითი სიტყვის დღე—და ვუსურვოთ ჩვენს ამხანაგებს, სამეურნეო ფრონტზე მომუშავეთ, რომ მომავალი წლის 5 მაისისათვის არ დაგვჭირვებოდეს მითითება ამავე ნაკლზე.

მაკარი გოგუაძე.

ნიშანსვეტი
ГОЛОС КА
წითელ
საპროფკავშირო

თბილისის წარმოება-დაწესებულებების მუშა-მოსამსახურეთა კედლის გაზეთები

ამხ. |

2 მაისს, სისტუმრო ცვალა ამხ. სერაფიონ (მეძმარიაშვილი).

ძველ რევოლუციო ერთი მებრძოლი შეუ ცნობილი იყო ჩვენი მაგრამ მისი სახელი იშვიათად ისმოდა. ეს ზინელი ავადმყოფობი ლოდ აბასთუმანის, სოხ რიუმებში შეხვდებოდი

პარტიამ ის გერმან საქმიოთ... 8 წლიწადი და გუბელი სენს, არაჩვე იცავდა საქმიო რეჟიმს თან ბრძოლას მან ველარ

ვინ იყო გუბელი? გუბ მაცეტი, საქმით რევოლ ვიკი იყო 1908 წლიდან. გულწრფელი და უანგარ

მიუხედავად ავადმყოფ შორდებოდა პარტიულ მ თავის დროზე ეუბნებოდნ მუშაობას, მაგრამ ის არ სავსებით ლოგინათ არ ჩა

ჩრდილოეთ-კავკასიაში, დროს, ის იყო პასუხისმგ სახალხო კომისართა საბჭო ქოში, ქუთაისში და ბათო საპასუხისმგებლო და ხში თვის მეტად სახიფათო მუ ამაში შველოდა ცოდნა, ძოლის დაუდგრომელი ბუნე

სერგო გუბელის მდგომარე ხებდა. ეს კაცი მეტად სა ტიისათვის. სერგო მუდამ გან გრძნობდა, რომ მას შვებს და თავისი წვლილი ბრძოლაში, რომელსაც კომ აწარმოებს. 1921 წლის შემ ერთი წელი შეძლო ემუშავ

მეგობარ

გარდაიცვალა ამხ. სერგო. ვოლუციონერი, მეფისა და დროის ფარული მომუშავე ამხ. გუბელს, იმავე კორძახ რიაშვილს და ბევრი სხვა გვარ განსვენებული თითქმის ყოველ რათა რამდენიმე მაინც უზრ ვისი უშიშროება კვალდაკვალ შუმებისა და ჟანდარმებისაგან მუდამ იგზავნებოდა ფარულ ლერესად ძნელსა და პასუხისმგ იგი ყოველთვის სისწორით ა ტიის ყოველ დავალებას, რომ იყო მისი სიცოცხლისათვის. მტკიცედ და უყოყმანოდ ა პარტიის ხაზს და თავის გარშე და რევოლუციის ინტერესე უფრო ერთგულ მუშებს. მან როგორ უნდა გაჰყოლოდნენ პარტიის ხაზს სამისოდ მუდამ აბრახებდა შევიკრი ლოზუნგების გამოტ ადი მაგალითით უჩვენებდა რამ უნდა ბრძოლა მუშათა ტერესებისათვის, საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვებისათვის.

აი უფრო თვალსაჩინო ფაქტები, რომლებიც ჩვენ დაგვახსოვდა:

— ეს იყო 1919 წელს. კავკასიის საოლქო ფარულმა პარტიულმა კომიტეტმა გადასწყვიტა მომზადოს აჯანყება და ძალაუფლების ხელში ჩაგდება ბათომში, რომელიც თეთრგვარდიელების, ბურჟუაზ [illegible]. საჭირო იყო მტკიცე, ენერგიული ამხანაგი, რომელიც კარგად გაერკვეოდა რთული პოლიტიკურ პირობებში და უყოყმანოდ შეასრულებდა პარტიული ცენტრის დირექტივებს. არჩევანი ხვდა ამხ. სერგოს. მან თავისი მუშაობის მოკლე ხნის განმავლობაში ყველაფერი გააკეთა, რაც საჭირო იყო ამ სახიფათო ოპერაციის წარმატებისათვის. მხოლოდ საოლქო კომიტეტის შემდგომმა დირექტივამ აჯანყების გადადების შესახებ საშუალება არ მისცა მას განეხორციელებინა საქმე.

1920 წლის დამდეგი იყო. ბათომის საკითხის გარშემო იმპერიალისტებს ვნებათა ღელვა აღეგზნათ. ინგლისელებს ოლქი თავიანთ ბრჭყალებში ეჭირათ. დაჟინებით ლაპარაკობდნენ იმის შესახებ, რომ ინგლისი, საფრანგეთი და იტალია ერთმანეთს შეუთანხმდნენ ოლქის საერთო ოკუპაციის შესახებ. დენიკინი მასზე თავის „ისტორიულ" უფლებებს აცხადებდა. მენშევიკები მუხლის ჩოქით ემუდარებოდნენ ინგლისელ ვენერლებს—დაებრუნებინათ ბათომი თავისი „ღვიძლი დედისათვის". ფრონტზე დამარცხებულ თურქეთს ძილში ესიზმრებოდა ბათომი თავის სამფლობელოთა შორის, ხოლო დიდმპყრობელური დაშნაკური სომხეთი ოცნებობდა „დიდი სომხეთისათვის", რომელშიაც შევიდოდნენ ტრაპიზონი და ბათომი,

ამიტომ გასაოცარი არ არის, რომ ამხ. გუბელს ბათომის მუშათა უდიდესი სიყვარული ჰქონდა მოხვეჭილი. ეს განსაკუთრებით მკაფიოდ გამოჩნდა 1920 წლის 1 მაისს. ამ დღეს 20 ათასმა პროლეტარმა თავი მოიყარა იმისათვის, რომ გამოემჟღავნებია თავისი მისწრაფება მუშათა კლასის განთავისუფლებისათვის ბრძოლისადმი. მათ მოსთხოვეს ინგლისელ ხელისუფალთ საყვარელი ხელმძღვანელისა და ტრიბუნის ამხ. სერგოს განთავისუფლება. თუმცა ინგლისელების განკარგულებაში იყო დრედნოუტები, ზარბაზნები და ყოველნაირი ფერის ჯარი, თუმცა განსაკუთრებით ამ დღეს ისინი თავით-ფეხებამდე იყვნენ შეიარაღებულნი, ხოლო ბათომი სამხედრო ბანაკად ჰქონდათ გადაქცეული, მაგრამ მაინც უნდა შეესრულებინათ, ვერც გაბედავდნენ არ შეესრულებინათ მასების მოთხოვნილება და ამხ. გუბელი „თაიგულებით" გადასცეს დემონსტრაციის დელეგაციას.

აი ასეთი იყო ჩვენი ძველი მეგობარი, რევოლუციის ერთგული ჯარისკაცი ამხ. სერგო.

ის ეხლა აღარ გვყავს. ხანგრძლივმა რევოლუციონურმა მუშაობამ, რვა წლის მძიმე ავადმყოფობამ თავისი გაიტანეს. მოგვწყდა კიდევ ერთი ურთგულესი მებრძოლი მუშათა კლასის ინტერესებისათვის, სოციალიზმისათვის.

განისვენე ამხ. სერგო და იცოდე, რომ რევოლუციის დროშას, რომელიც შენ თამამად და ამაყად გეჭირა ხელში, არასოდეს ძირს არ ჩამოუშვებთ! მას დანიშნულ მიზნამდე მიიტანს მუშათა კლასი, რომლის გამარჯვებისათვის იბრძოდი და მოკვდი.

ი. პევცოვი, მ. მარკმანი.

სამოქალაქო პანაშვიდი

საქართველოს კომ. პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი, თბილისის კომიტეტი, ქალაქის რაიონის კომიტეტი აუწყებენ თბილისის ორგანიზაციის წევრებს, რომ დღეს, 5 მაისს, დილის 10 საათზე, რესპუბლიკის მთავარ საავადმყოფოში დანიშნულია სამოქალაქო პანაშვიდი ამხ. სერგო გუბელის ხსოვნის აღსანიშნავად. ყველა პარტიული ამხანაგები და პროფკავშირთა წარმომადგენლები უნდა გამოცხადდენ დილის სრულ 10 საათზე.

ამხ. ს. გუბელის ხსოვნისათვის

გვირგვინის მაგიერ—შეგვაქვს რემედასში ათ-ათი მანეთი: ლ. სუხიშვილი, ნ. ხვანიძე, ბ. შოვერაძე, ნ. ბახტაძე, ი. პევცოვი, გ: პაისეცკი, კ. ბერძენიშვილი, მ. მარკმანი.

საბჭოთა აჭარისტანის პირველი რევკომის თავმჯდომარის ხსოვნისათვის შეგვაქვს რემედასში (გვირგვინის მაგიერ) ათ-ათი მანეთი. აჭარისტანის მუშაკები: მოდინ სურმანიძე, მემედ გოგიბერიძე, ზექერია ლორთქიფანიძე, ლევან გამყრელიძე, ალეკო ფანცხავა, იუსუფ ბოლქვაძე, ნესტორ კუნჭულია, სერგო ქინჩარაძე, გრიშა ბრეგაძე, სულეიმან ზაქარიაძე, იუსუფ მახარაძე, თოხტ ბრეგაძე, ავთანდილოვ.

რედაქცია
თბილისი, კამოს (ყოფ. დიდი მთავრის) ქ. № 68, მეორე სართული
რედაქციაში საქმეზე მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე
გარდა კვირა-უქმეებისა დილის 10 საათიდან და მის 12 საათამდე.
ტელეფ.) რედაქტორის 14—76
) მდივნის 10—58

მთავარი კანტორა
ხელისმოწერის ფასი
მუშა - მოსამსახურეთათვის, გლეხების წითელარმიელების, მოწაფეების და მასწავლებლებისათვის — 1 მან., დანარჩენებისათვის—1 მან., 30 კ.

საქართველოს ფარგლებ
სტრიქონი ტექსტის ბოლო
ტის შიგნით—1 მ. 60 კაპ.;
რეთ: ტექსტის ბოლოს ნონ
1 მ. 50 კაპ., ტექსტში—3 მ
ლი, გარდა განცხადების ფა
საქალაქო გადასახადს. თუ გ
ბა ხუთჯერ ტექსტის შეუ
ვათი შეთანხმებით. მთავარ
ცხადებები მიიღება 9-დან 3
მდეგ განცხადება ღირება 2
მგლოვიარე განცხადებები—
„კომუნისტი"-ს ექსპედიცია
კამოს ქ. № 68, ტელ. 5—43

ველდღიური გაზეთი

ბა მუშების შეტაკებები პოლის

ტეტი მოუწოდებს მუშებს მასიური საპროტესტო გა

ნიაში

ჩამტარებელმა ცეტეტმა მოიწვია ბე წარმომადგენლე რომელმაც ერთხ უწოდოს ბერლინის იურ საპროტესტო ინში მომხდარი სი მო. რეზოლიუციას ხუნა 30-მდე საწარმოს მუშათა მასებმა. (აღს)

ელების ხელახა ჰამბურგში

ჰამბურგის გემთ აბრიკო-საქარხნო არჩევნები, რა რეფორმისტულ გააუქმა პირვე ავშირთა რევო ბრწყინვალე გა ეორედ გადარჩე დევ უფრო დ ს და რევოლი დევ უფრო დი, ვიდრე პირ. რევოლიუციმისცა 4.110 ზე მიცემული სოციალ-დემო 2.670 ხმა. ს სანაპირო დარჩევის შე აშენის მუშე დემოკრატების

განიარაღების კომისიის სე

კომპრომისი ვერ გამოინახა

ჟენევა, 4 მაისი. მარცხით დამთავრ და საკომპრომისო ფორმულის გამონახვის ცდა. ამ საკომპრომისო ფორმულას უნდა შეერიგებია გერმანია-საბჭოთა თვალსაზრისი სამხედრო მასალის მარაგის პირდაპირი შემცირების შესახებ იმ მრავალ ერების აზრთან, რომელიც დაჯგუფებულია საფრანგეთის ხელმძღვანელობის ირგვლივ და რომელიც დასაშვებად სცნობს სამხედრო მასალის არაპირდაპირ შემცირებას სამხედრო ბიუჯეტის საშუალებით. საფრანგეთის დელეგატი მასილი უარჰყოფდა გერმანიის საბუთს, რომლის თანახმადაც სამხედრო მასალის შემცირების განხორციელების შესაძლებლობა დამტკიცებულია გერმანიის განიარაღების მაგალითით (ვერსალის ხელშეკრულების მიხედვით), და მოითხოვდა ამ საკითხის გადადებას.

მასილის საპასუხოდ ბერნსტორფმა განაცხადა:

„მასილს, რომელსაც არ მოსწონს განიარაღების ასეთი სისტემა, უნდა მოვაგონოთ, რომ იგი აღმოაჩინა არა გერმანიამ, არამედ ვერსალის სახელმწიფოებმა. ეჭვს გარეშეა ერთი რამ: განიარაღება რომ ყველა ქვეყანაში ისევე საფუძვლიანად მომხდარიყო, როგორც გერმანიაში მოხდა, მაშინ მოსამზადებელ კომისიას სამი წლის განმავლობაში უნაყოფოდ არ მოუხდებოდა ამ საკითხის განხილვაო".

კეშენდენმა განაცხადა: გერმანიის თვალსაზრისი არ არის დამაჯერებელი, რადგან გერმანიის განიარაღება აქტის ხელმძღვანელ სხვებით განსაკუთრე

სათვის მიუღებელია ლის მდგომარეობის

ლიტვინოვის

შემდეგ გამოვიდა ლ აკითხი: განზრახვა ხომ სიას—საერთოდ ხელი ლების პირობების განხი იგი ფიქრობს, რომ განი ტროლი განუხორციელე „თუ, როგორც ფიქრ დელეგატი, — სთქვა ლ კომისიის მუშაობას არა არ მოჰყვება, მაშინ ს არ მოისურვებენ ხელი ა სუვერენობაზე და დაუშ ლი იმ კონვენციის შესრ რომელიც მოკლებულია სერიოზულ მნიშვნელობა რაკი იქნება ნამდვილ გა რომელიც აგვაშორებს ომ მაშინ შეიძლება შევსწირ ლიუტური სუვერენობის ვ არ გავილაშქროთ განიარ მოწმების წინააღმდეგ".

პოლიტისის წინად

ლიტვინოვის შემდეგ იღ ძნეთის დელეგატმა პ რომელიც შეეცადა უთანხ მისის უმრავლესობაში მიეჩ ნაარსო რეზოლიუციით. ლ გადაჭრით გაილაშქრა ამ ციის წინააღმდეგ და აღნი უმჯობესია აშკარად იქნას ლი, რომ კომისიამ ვერ მიაღ ხმებას სამხედრო მასალის საკითხში, ვიდრე ისეთი რე ის წარდგენა, რომელიც არ უმატებს კომისიის მუშაობ იძულებული გა

რიალიზაციის მეორე სესხის მეორე ტირაჟი*)

(გაიმართა მოსკოვში 26—28 აპრილს)

მოგებათა ოფიციალური ცხრილ

უპროცენტო ობლიგაციები

თანრიგში მოიგეს შემდეგი სერიისა და ნომრის ობლიგაციებმა

	25	100	მან.
		100	„
		1.000	„
	25	100	„
		100	„
		1.000	„
	25	100	„
		100	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		1.000	„
		100	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		.000	„
		100	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
		„	„
41651			„
41760	«		„
42005	1—25	250	„
42141	„	100	„
42333	„	„	„
42580	„	„	„
42587	„	„	„
42842	„	„	„
42938	«	„	„
43213	„	„	„
43345	„	„	„
38438	„	250	„
38483	„	100	„
38745	„	„	„
43360	„	250	„
43373	„	100	„
43422	„	„	„
43529	„	„	„
43616	„	„	„
43969	„	250	„
44021	4	1.000	„
44021	1—3, 5—25	100	„
44031	1—25	„	„
44062	«	„	„
44139	„	„	„
44292	„	„	„
44336	„	„	„
44468	„	„	„
44761	4	1.000	„
44761	1—3, 5—25	100	„
44855	1—25	„	«
44878	21	1.000	„
44878	1—20, 22—25	100	„
45117	1—25	„	„
45183	„	„	„
45594	„	„	„
45687	„	„	„
45696	„	«	„
45981	„	„	„
46431	„	„	„
46453	1—25	100	„

46756	„	„	„
46788	„	„	«
47423	„	„	„
47694	4	5.000	„
47694	1—3, 5—25	100	„
47801	1—25	„	„
47933	„	„	„
48292	„	„	„
48461	«	„	„
48577	„	„	„
48590	„	„	„
48847	„	„	„
49216	„	„	„
49225	„	„	„
49231	«	„	„
49429	„	„	„
49485	„	„	„
49534	„	„	„
49710	„	„	„
49761	„	„	„
49796	«	„	„
49882	„	„	„
49884	„	„	„
50156	„	„	„
50276	20	1.000	„
50276	1—19, 21—25	100	„
50361	1—25	„	„
50533	1—25	„	„
50542	5	1.000	«
50542	1—4, 6—25	100	„
50625	4	1.000	„
50625	1—3, 5—25	100	„
50714	„	„	„
50773	17	1.000	„
50773	1—16, 18—25	100	„
50840	1—25	„	„
50849	„	„	„
51030	„	«	„
51149	„	„	„
51489	„	„	„
51555	„	„	„
51624	„	„	„
51952	„	„	«
52637	„	„	„
52648	2	1.000	„
52648	1, 3—25	100	„
53035	1—25	„	„
53267	„	„	„
53430	„	„	«
53511	„	„	„
53551	„	„	„
54034	„	„	„
54109	„	„	„
54181	20	1.000	„
54181	1—19, 21—25	100	«
54201	6	1.000	„
54201	1—5, 7—25	100	„
54354	1—25	„	„
54676	13	1.000	„
54676	1—12, 14—25	100	„
55605	1—25	„	„
54788	„	„	„
54987	„	„	„
55605	„	«	„
55623	„	„	„
56174	„	„	„
56340	„	„	„
56817	„	„	„
57389	„	„	«
57417	„	„	„
57543	„	„	„
57645	„	„	„
57655	„	„	„
57685	„	«	„
57753	„	„	„
58197	„	„	„
58198	„	„	„
58330	„	„	„
58443	„	„	«
58501	1—25	250	„
58542	„	100	„
58558	„	„	„
58623	„	„	„
58665	11	1.000	„
58665	1—10, 12—25	100	„
58923	1—25	„	„
59049	«	„	„
59275	„	„	„
59659	„	„	„
59776	„	„	„
59784	„	„	„
59901	„	„	„
59930	«	„	„
59988	„	„	„
60062	„	„	„
60190	„	„	„
61008	16	1.000	„
61008	1—15, 17—25	100	„
61263	1—25	„	„
61577	„	„	«
62090	„	„	„
62129	„	„	„
62480	„	„	„
62682	„	„	„
62794	„	«	„
62860	„	„	„
62880	1—25	100	„
63158	„	„	„
63180	„	„	„
63358	„	„	«
63452	„	„	„
63462	„	„	„
63553	„	„	„

63835	„	„	„
64053	„	«	«
64082	„	„	„
64271	„	„	„
64702	„	„	„
64719	„	„	„
64734	„	„	«
64923	6	1.000	„
64923	1—5, 7—25	100	„
65122	21	1.000	„
65122	1—20, 22—25	100	„
65155	1—25	„	„
65256	25	1.000	„
62256	1—24	100	„
65288	1—25	„	„
65346	„	„	„
65425	«	„	„
66082	„	„	„
66155	„	„	„
66226	„	„	„
66491	„	„	„
66895	„	„	„
66970	«	„	„
66975	14	1.000	„
66975	1—13, 15—25	100	„
67058	1—25	„	„
67068	„	„	„
67149	„	„	„
67309	„	„	„
67398	„	„	«
67837	21	1.000	„
67837	1—20, 22—25	100	„
67865	1—25	„	„
68337	„	„	„
68615	„	„	„
68761	„	„	„
68776	«	„	„
68805	„	„	„
68852	„	„	„
68873	„	„	„
68949	„	„	„
68948	«	„	„
69266	„	„	„
69300	„	„	„
69483	„	„	„
69449	„	„	„
69669	„	„	„
69770	«	„	„
69873	1—25	100	„
69976	„	„	„
70039	15	1.000	„
70039	1—14, 15—25	100	„
70050	1—25	„	„
70102	9	1.000	„
70102	1—8, 10—25	100	„
70120	1—25	„	„
70171	„	«	„
70594	„	„	„
70658	„	„	„
70870	„	„	„
71421	„	„	„
71425	„	„	«
71439	„	„	„
71489	„	„	„
71541	„	„	„
71636	„	„	„
71772	„	«	„
72181	„	„	„
72383	„	„	„
72483	„	„	„
72624	„	„	„
72864	„	„	«
73097	„	„	„
73299	„	„	„
73543	„	„	„
73873	„	„	„
74442	„	«	„
74482	16	1.000	„
74482	1—15, 17—25	100	„
74499	1—25	„	„
74513	„	„	„
74686	„	„	„
74969	„	„	„
75059	„	„	„
75121	„	„	„
75196	„	„	„
75275	„	„	«
75447	„	„	„
75815	„	„	„
75911	„	„	„
75992	„	„	„
76036	„	«	„
76745	„	„	„
76820	„	„	„
76831	„	„	„
76972	„	„	„
76997	„	„	«
77035	„	„	„
77119	„	„	„
77368	25	1.000	„
77368	1—24	100	„
77369	1—25	„	„
77561	„	„	„
77572	«	„	„
77591	„	„	„
77609	„	„	„
78000	„	„	„
78246	„	„	„
78400	„	„	„
78535	«	„	„
79036	2	1.000	„
79036	1, 8—25	100	„
79310	1—25	100	„
79678	„	„	„

---

*) დასასრული, იხ. „კომუნისტი" № 99. ვინაიდან გუშინ ამ.-კავკ. დეპ. საგენტოს მიერ გადმოცემულ ცხრილში გაიპარა შეცდომები, ობლიგაციების ნომრები 29.553-დან 53.430-დე ხელმეორეთ იბეჭდება.

შავი ზღვის საჰაერო ხაზის გახსნა

„უკრვოზდუხპუტის" თბილისის კანტორაში მიღებული ცნობებით, მოსკოვ-თბილის-ბაქოს შორის შავი ზღვის საჰაერო ხაზი სამგზავრო აეროპლანების რეგულიარული მიმოსვლა დაიწყება 12 მაისიდან ხაზზე სამგზავ. მიმოსვლა უნდა დაწყებულიყო 5 მაისიდან, მაგრამ ამის ხელი შეუშალა სოხუმში აეროდრომის თავის დროზე მოუწყობლობამ. ამჟამად სოხუმის აეროდრომის მოწყობა სასწრაფო წესით სწარმოებს და 10 მაისს აეროდრომი სავსებით მზად იქნება.

თბილისში უკვე დაწყებულია მუშაობა სამოქალაქო ავიაციის აეროდრომის ასაგებათ. აეროდრომისათვის საჭირო მიწის ნაკვეთი გამოყოფილია და აგრეთვე კანტორის ახალი შენობა, ბენზინის შესანახი საწყობი და სხვ. შენობები. აეროდრომი სავსებით მზადაა აგრეთვე ქუთაისში და ყველა იმ პუნქტებში, სადაც შეჩერდებიან სამგზავრო აეროპლანები.

აეროპლანებით მგზავრობის ნიხრი უკვე გამომუშავებულია. გადასაფრენი ნიხრის შესახებ მსურველებს ცნობებს აძლევს „უკრვოზდუხპუტ"-ის თბილისის კანტორა, რომელიც მოთავსებულია სამოქალაქო ავიაციის აეროდრომთან ნაძალადევში (ტელ. 2—07).

თბილისში ჩამოფრენილი აეროპლანები დღის დილით განაწილებული იქნებიან სხვადასხვა საავიაციო სადგურებს შორის. 3 აეროპლანი გაფრინდება თბილისიდან სოხუმისაკენ, 2 აეროპლანი თბილისიდან ბაქოსაკენ, ხოლო დანარჩენი აეროპლანები დარჩებიან თბილისში.

საბჭოთა კონსტრუქციის აეროპლანი „K 4"

ადგილობრივი მრეწველობის საკონტროლო ციფრები

1929—30 წლისათვის

ს. მ. უ. ს. ადგილობრივი მრეწველობის განყოფილებამ შეიმუშავა ადგილობრივი მრეწველობის დარგში შესასრულებელი საამშენებლო სამუშაოების საკონტროლო ციფრები 1929 წლისათვის. სულ ადგილობრივი მრეწველობის დარგში შესასრულებელი საამშენებლო სამუშაოებისათვის განზრახულია 4.078.000 მანეთის დახარჯვა. ამ თანხიდან 2.011.000 მანეთი გათვალისწინებულია მხოლოდ ისეთი წარმოებების ასაგებათ, რომლებიც ამზადებენ საამშენებლო მასალებს (აგური, კრამიტი, ყავარი, კირი ქვა, ცემენტი და სხვ.).

საკვები პროდუქტების დამამზადებელი წარმოებებისათვის გათვალისწინებულია — 1.547.000 მანეთის დახარჯვა. ამ თანხით დაწყებული იქნება შემდეგი ახალი ქარხნების აგება: საკონსერვო ქარხნების — ქუთაისში და მუხრანში (მუხრანის საკონსერვო ქარხანას ააგებს თბილისის აღმასკომი); ხილის სახმობი ქარხანა აგებული იქნება ცხინვალში და თევზის ქარხანა ფოთში. გარდა ახალი ქარხნების სამშენებლო სამუშაოთა დაწყებისა, მოხდება აგრეთვე არსებული ქარხნების რეკონსტრუქცია და კაპიტალური შეკეთება.

ადგილობრივი მნიშვნელობის ლითონის მრეწველობისათვის გათვალისწინებულია 283.000 მანეთის დახარჯვა. ამ თანხით, გარდა არსებული ქარხნების შეკეთებისა, დაწყებული იქნება დიდი მექანიკური სახელოსნოს აგება ცხინვალში.

ახალი საუტილიზაციო ქარხნების ასაგებათ გათვალისწინებულია 237.000 მანეთი. საუტილიზაციო ქარხნები გადაამუშავებენ მრეწველობის სხვა დარგებში დაგროვილ გამოუსადეგარ ნარჩენებს. ერთი ასეთი საუტილიზაციო ქარხანა აგებული იქნება სოხუმში და მეორე ცხინვალში.

ა. განჯისკარელის დაკრძალვა

დღეს, სოფ. ღრმა-ღელეში დაკრძალავენ სახალხო პოეტს ანტონ განჯისკარელს. დილის 11 საათზე ხელოვნების სასახლესთან შეიკრიბებიან განსვენებულის პატივისმცემლები სოფ ღრმა-ღელეში გასამგზავრებლად.

საზაფხულო ბანაკი

ქართულ დივიზიისათვის

დღემდე საქართველოს პროფკავშირების მიერ ქართული ტერიტორიალური დივიზიის საზაფხულო ბანაკის ასაგებად გადადებულია 17.519 მან., აქედან ს. პ. კ. ს. გადასდო 1000 მანეთი, განათლების მუშაკთა კავშირმა—500 მან. მბეჭდავთა—100, სამთა-მადნოს —500, სახ. კვების—75, მედსანშრომის—200, მკერავთა—100, ფეიქართა—360, საბჭოთა და სავაჭრო მუშაკთა—2425, სატრანსპორტო—100, მიწა-ტყის—500, ხის დამმუშავებელთა —365, ქიმიკოსთა—50, სურსათ-გემოვნების —330, კომ. მეურნეობის—100, ამშენებელთა —350, მეტყევეთა—100, მელითონეთა—200, რკინის გზელთა—250, ფოსტა-ტელეგრაფის —100, შავი ზღვის რკ. გზ. სამმ.—12, ამშენებელთა კავშირის ინჟ.-ტეხ.—16, ბორჯომის შუშის ქარხკომი—20, ა.-კ. რკ. გზ. სამმ. —25, დეპო—50, ქიმიკოსთა ქარხკ. № 1—10, ქიმიკოსთა ქარხკომი № 2—10.

მადლობა მილიციას

კავკასიის წითელ დროშოვან არმიის სარდლის ამხ. ავქსენტიევსკის ხელის მოწერით გამოქვეყნდა ბრძანება, რომელშიაც ნათქვამია, რომ 1928 წლის გაწვევის ახალგაზრდა წითელ არმიელთა მიერ წითელი ფიცის მიღება და მშრომელთა დემონსტრაცია — საერთაშორისო პროლეტარული დღესასწაულის 1 მაისის დღეს სამაგალითოდ ჩატარდა.

სთვლის რა, რომ ეს სამაგალითო წესრიგი არის შედეგი მუშათა და გლეხთა წითელი მილიციის მაღალი მომზადების და სიმტკიცესა, რაც მოწმობს, რომ მილიციას ზედმიწევნით აქვს დამუშავებული რევოლიუციონურ, წესრიგის დაცვის მეთოდები, ამხ. ავქსენტიევსკი მადლობას უცხადებს მილიციის უფროსს ამხ. ხმალაძეს და მილიციის მთელ შემადგენლობას.

ქრონიკა

6 მაისს მუშაობენ

საქართველოს სახელმწიფო პოლიტეხნიკური ინსტიტუტის სტუდენტთა და სამეცნიერო მუშაკთა საერთო კრების დადგენილებით, 6 მაისი ინსტიტუტში გამოცხადებულია სამუშაო დღეთ. მის ნაცვლათ დასასვენებელი დღე გადატანილია 13 მაისისათვის.

ინსტიტუტის სტუდენტთა საყურადღებოდ ცხადდება, რომ ლექციებზე და ლაბორატორიებში მუშაობა 6 მაისს იწარმოებს ჩვეულებრივი წესით.

6 მაისს მუშაობა იწარმოებს აგრეთვე სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოში.

გლეხთა სახლის არსებობის 4 წლის თავი

გლეხთა ცენტრალურ სახლის არსებობის 4 წლის თავის აღსანიშნავად ამავე სახლში სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენელთა და ჩამოსულ გლეხთა მონაწილეობით შესდგა საზეიმო კრება, რომელზედაც სახლის დაარსების მნიშვნელობისა და მისი მუშაობის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. კ. ხომერიკმა.

მოხსენების შემდეგ მისასალმებელი სიტყვები წარმოსთქვეს ამხ. ვ. ვაშაკიძემ, საყვარელიძემ და გლეხებმა.

დასასრულ სახლის მუშაობის შესახებ საანგარიშო მოხსენება გააკეთა ამხ. ვ. მედღლიშვილმა.

სოციალისტური შეჯიბრება კავკ. წითელდროშოვან არმიაში

კავკასიის წითელდროშოვან არმიის სამხედრო ნაწილებში გაიმართა სოციალისტური შეჯიბრება სამაგალითო კულტურული ბანაკის შექმნის მიზნით. შეჯიბრებაში მონაწილეობას იღებენ სამხედრო ნაწილების შეფებიც. შეჯიბრება დამთავრდება 15 მაისისათვის და შეფარდებული იქნება ნაწილების ბანაკათ გასვლის დღესთან. შეჯიბრების შედეგია ის, რომ ზოგ ნაწილებს უკვე აქვთ მშვენივრათ მოწყობილი ბანაკები.

სოციალისტური შეჯიბრების კომისია

საქართველოს სახ. კომისართა საბჭომ დაამტკიცა სოციალისტური შეჯიბრის კომისია. კომისიის თავმჯდომარედ არის ამხ. მაჩაიძე. კომისიაში შედის 13 პირი, მათ შორის გაზეთების „ახალგაზრდა კომუნისტისა" და „მოლოდოი ლენინეც"-ის წარმომადგენლები.

ჟურნალ „ტრიბუნა"-ს კვირეული

მაისის 5-დან 14-მდე „საქმემს"-ი (საქ. მშრომელ ებრაელთა მიწადმომწყობი საზ.-ბა) მთელს საქარ.-ში ატარებს ჟურნალ „ტრიბუნა"-ს კვირეულს. კვირეულის მიზანია ჟურნალის მკითხველთა რაოდენობის გადიდება და „მემმის" პოპულარიზაცია.

ჟურნალი გამოდის რუსულ ენაზე და მიზნათ ისახავს გააშუქოს საბჭოთა ხელისუფლების ეროვნული პოლიტიკა, ებრაელთა საწარმოო შრომაში ჩაბმის საკითხები, მშრომელ ებრაელთა მიწადმოწყობის საქმე, ანტისემიტიზმთან ბრძოლის მეთოდები, ებრაელთა ცხოვრება ს. ს. რ.-კ.-ში და საზღვარგარეთ.

ბამბის მეურნეობის გასაფართოვებლად

ამიერ-კავკასიაში ბამბის მეურნეობის გასაფართოვებლად და ბამბის უღარიბეს მეურნეთათვის შესაფერი დახმარების გასაწევად ამ.-კავ. მებამბეობის კომიტეტმა გადასდო 1 მილიონი მანეთი, რომელიც განაწილებული იქნა ამ.-კავკასიის რესპუბლიკებს შორის.

თბ. აღმასკომში

სტანდარტული ტიპის სახლი. თბ. აღმასკომის საგეგმო კომისიამ შეიმუშავა სტანდარტული ტიპის სახლის გეგმა. სტანდარტული წესითვე დამზადებული იქნება სახლისათვის საჭირო ხის მასალა და კარფანჯრები.

საქ. ცაკის წინაშე აღძრული იქნა შუამდგომლობა ბორჩალოს მაზრის თბ. მაზრასთან შემოერთების შესახებ.

მიწადმოქმ. სახ. კომისარიატში

ყარაყულის ჯიშის ცხვარის მოსაშენებლად მიწადმოქმ. სახ. კომისარიატმა საკავშირო ფონდიდან მიიღო 50.000 მან.

მეფრინველეობის კურსები. ზოოტეხნიკური განყოფილება ახლო ხანში თბილისში გახსნის მეფრინველეობის მოკლევადიან კურსებს.

ჯანსახკომში

ჩამორჩენილ სოფლებში საბავშო ბაგების მოსაწყობათ გადადებულია 27 ათასი მან.

აჭარისტანის სამკურნალო დაწესებულებებისათვის უცხოეთში შეძენილი იქნა 10.000 მან. რენტგენის კაბინეტები.

სანიტარული ინჟენერი. ჯანსახკომმა დაადგინა დაწესოს დიდ ქალაქებში სანიტარული ინჟენერის თანამდებობა.

ხელოვნების ქრონიკა

ლიტერატურული გაზეთი

5 მაისს გამოვა საქ. პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ერთდღიური ლიტერატურული გაზეთი „5 მაისი". გაზეთი გამოდის ბეჭდვითი სიტყვის დღის აღსანიშნავად. გაზეთში მოთავსებულია მასალები შემდეგ საკითხებზე: მეშჩანობა და ობივატელობა, ბოჰემა, დაცემულობა, შოვინიზმი, ყოფა-ცხოვრება და მწერლობა, ზედმეტი ადამიანები მწერლობაში, თანამგზავრობა, ხალტურა მწერლობაში, პროლეტარული მწერლობა დღეს, დრამატურგია, თანამედროვე მწერლობის შესწავლის საკითხი სკოლებში; მუშათა კლუბების კულტურული ცხოვრება, თეატრალური მუშაობა სოფლად, კინო, სახელგამი და წიგნი და სხვ. მხატვრული მწერლობა (პოეზია, პროზა). გაზეთს სცემს სახელგამი.

სატირის თეატრის წარმოდგენა. დღეს სახელმწიფო ოპერის თეატრში, თბილისის სატირის თეატრის მიერ წარმოდგენილი იქნება ვ. სიხარულიძის მუსიკ. სატირა 4 მოქმედებათ „ნილექი". პიესას სდგამს რეჟისორი ნ. კახიძე.

კომკავშირელ მწერალთა წრეში. დღეს, საღამოს 6 საათზე ხელოვანთა სასახლეში შესდგება კომკავშირელ მწერალთა წრის მორიგი ლიტერატურული კრება.

სასამართლო

ვინ გააჩინა ცეცხლი ფოთის მუშათა სასახლეში

ფოთის დამზღვევ სალაროს შესახებ ძალიან ცუდი ხმები დადიოდა. ლაპარაკობდნენ, რომ ყალბი ბიულეტენებით გააქვთ სალაროდან დიდძალი თანხები. ცნობები მიუვიდა პარტკომთან არსებულ მუშგლეხინის სამეულს, რომელმაც გადასწყვიტა მოეხდინა დამზღვევ სალაროს მოულოდნელი რევიზია.

მუშგლეხინის რწმუნებული ამხ. ახობაძე მოულოდნელად მიადგა კარს დამზღვევ სალაროს და შეუდგა საბუთების გასინჯვას. დიდძალი თანხა აღმოჩნდა გატანილი „ავადმყოფობის გამო" „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორის მუშა-მოსამსახურეების სახელზე. შთაბეჭდილება ისეთი შეიქმნა, თითქოს „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორაში და მის ხელქვეით ორგანიზაციებში მხოლოდ ავადმყოფები არიან თავმოყრილი.

მუშგლეხინის რწმუნებულმა ამოსწერა რამოდენიმე საეჭვო ბიულეტენი, ჩაიწერა იმ მუშების გვარები, რომელნიც ასე დაუსრულებლად „ავადმყოფობდნენ" და გადასწყვიტა გამოერკვია, რამდენად შეეფერებოდა სინამდვილეს მათი ავადმყოფობა. ამის გამოსარკვევად საჭირო იყო „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორაში ნამუშევართა ტაბელების გასინჯვა. თუ დამზღვევ სალაროზე გადარიცხულ მუშებს აღმოაჩნდებოდა ამ დღეების განმავლობაში ნამუშევარი, ცხადი გახდებოდა, რომ ან ბიულეტენი იყო ყალბი ან ტაბელი.

— აბა, ამხანაგო, არსად არაფერი წამოგცდეს, არავინ არ უნდა გაიგოს, რომ ჩვენ ვაპირებთ „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორის ტაბელების გადასინჯვას. დარწმუნებული ვართ, რომ თქვენც გაინტერესებს სინამდვილის გამორკვევა, — ეუბნება მუშგლეხინის რწმუნებული დამზღვევ სალაროს მოლარეს სევასტი ვასილისძე წულაიას.

— რა ლაპარაკი უნდა, ამხანაგო! ბავში ხომ არა ვარ! დაცული იქნება სრული საიდუმლოება,—უპასუხებს მოლარე.

გასული წლის 23 მარტს ცეცხლი ჩნდება ფოთის მუშათა სასახლეში, რომელშიაც მოთავსებული იყო „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორა. ცეცხლი სწრაფად განვითარდა, მოედო მთელს კანტორას. ხელისუფლება ფეხზე დადგა, გამოვიდნენ მეხანძრეები, მუშები და შეერთებული ძალღონით მუშათა სასახლე დაწვას გადაარჩინეს. დაიწვა მხოლოდ „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორის მთელი ინვენტარი, საკანცელარიო საბუთები, ტაბელები და სხვ.

ეს მოხდა დამზღვევ სალაროს რევიზიიდან რამდენიმე დღის გასვლის შემდეგ. ასე რომ, მუშგლეხინის რწმუნებულმა ვეღარ მოასწრო ტაბელების გასინჯვა.

ცეცხლის გაჩენის მიზეზების გამორკვევას ხელი მოჰკიდა პოლიტსამმართველომ. აშკარა გახდა, რომ ცეცხლი განზრახ იყო გაჩენილი.

ეჭვით დაპატიმრებულ იქნა „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორის საქმეთა მმართველი ბესარიონ პეტრესძე დუნდუა და მალე აღმოჩენილ იქნა მთელი ორგანიზაცია, რომელსაც მეთაურობდა თვითონ დუნდუა და რომელიც უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ეწეოდა ბნელ საქმიანობას.

დამზღვევ სალაროს მოლარე სევასტი წულაია, რომელსაც, როგორც პარტიის წევრს, მუშგლეხინის რწმუნებულმა დაავალა საიდუმლოების შენახვა, თვითონ აღმოჩნდა კომბინატორი და ყალბი საბუთების მკეთებელთა ორგანიზაციის აქტიური მონაწილე.

როგორც კი მოუშორებია თავიდან მუშგლეხინის რწმუნებული, წულაია გაქცეულა დუნდუასთან და გაუფრთხილებია მოსალოდნელ რევიზიის შესახებ.

დუნდუას თავის ორგანიზაციაში ჩათრეული ჰყოლია 15-მდე მუშა- მოსამსახურე, რომელთაც აძლევდა მომზადებულ ყალბ ბიულეტენებს და ავალებდა დამზღვევ სალაროდან ფულების გამოტანას. დღეს ერთ მუშას „გახდიდა ავად" საქმეთა - მმართველი, ხვალ მეორეს; გაგზავნიდა სალაროში შევსებული ბიულეტენით. მიღებული ფული საერთო იყო.

ამ ორგანიზაციის აქტიური წევრი გახლდათ აგრეთვე ფოთის საავადმყოფოს ფერშალი და საქმეთა - მმართველი კლიმენტი მურზაყანისძე დგებუაძე, რომელიც თვითონ „სვამდა დიაგნოზს" და ბიულეტენზე ხელს აწერინებდა საავადმყოფოს მთავარ ექიმს.

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ეს კომბინატორები აცალიერებდნენ დამზღვევ სალაროს.

დაახლოვებითი ანგარიშით, იმ შედარებით, მცირე საბუთების მიხედვით, რომელთა აღმოჩენა შესძლო საგამომძიებლო ორგანომ, სალაროდან ყალბი დოკუმენტებით გატანილია 26.000 მანეთამდე.

და როცა საქმე წახდა, ამ ორგანიზაციის აქტიურ წევრებს დუნდუას, წულაიას და დგებუაძეს შეთანხმებულად გაუჩენიათ ცეცხლი „ზაკპოგრუზ"-ის კანტორაში საბუთების გასანადგურებლად, მაგრამ მათ ბოროტმოქმედების კვალის დაფარვა ვერ შესძლეს. ორგანიზაციის ინიციატორები დანაშაულში გამოტყდნენ. მათთან ერთად პასუხისგებაში არის მიცემული ფოთის საავადმყოფოს მთავარი ექიმი აბრამ ბუხმინდერი, რომელიც ზერელედ ეკიდებოდა თავის მოვალეობას, ხელს აწერდა ყველაფერს, რასაც კი მიუტანდა ფერშალი დგებუაძე. ბუხმინდერს ხელი მოწერილი აქვს 100-მდე ყალბ ბიულეტენზე.

პასუხისგებაში არის მიცემული აგრეთვე 15-მდე მუშა, რომელნიც ხელს უწყობდნენ ამ ბნელი ორგანიზაციის მუშაობას.

საქმეს 10 მაისს გაარჩევს საქართველოს უზენაეს სასამართლოს სესია, რომელიც ამ დღეებში მიემგზავრება ფოთში.

გერ.

ა.-კ. საგეგმო კომისიაში

კრედიტები მეჯამეთლობის კოლმეურნეობებს

ამიერ-კავკასიის საგეგმო კომისიამ შეიმუშავა და ა.-კ. სახკომსაბჭოს წარუდგინა დასამტკიცებლად ღარიბთა ფონდის რესპუბლიკებს შორის განაწილების პროექტი. ამ ფონდში შედის ერთი მილიონი მანეთი და იგი განაწილებული იქნება ღარიბ მიწამუშთათვის და მეჯამეთლობის კოლმეურნეობათათვის კრედიტების მისაწოდებლად. ამ თანხიდან კოლექტიური მეურნეობანი მიიღებენ 168.000 მანეთს და ღარიბთა მეურნეობანი 832.000 მან. ამ თანხით დახმარება გაეწევა 39.660 ღარიბ მეურნეობას.

მიწის განოყიერება მეჯამეთლობის რაიონებში

ა.-კ. საგეგმო კომისიამ განიხილა და ა.-კ. სახკომსაბჭოს წარუდგინა დასამტკიცებლად მეჯამეთლობის რაიონებში მიწის განოყიერების გეგმა 1930 წლისათვის. სასუქების გავრცელება ამიერ-კავკასიის მეჯამეთლობის რაიონებში იწარმოებს შემდეგი წესით: 1929—30 წელში აზერბეიჯანში განოყიერებული იქნება 40.000 ჰექტარი, სომხეთში—6.000 ჰექტარი, საქართველოში—3.600 ჰექტ. სულ კი მთელ ამიერ-კავკასიაში—49.600 ჰექტარი.

გეგმა ითვალისწინებს კაპტონის ხარჯვის შემცირებას მეჯამეთლობის რაიონებში 40 პროცენტით; კაპტონი უნდა შეიცვალოს ქიმიური მარილებით. 1930 წლისათვის საჭირო სასუქის მიღება დაიწყება ივნისიდან.

შემთხვევები

ავტომობილის კატასტროფა

გუშინწინ, რუსთაველის პროსპექტზე (განათლების კომისარიატის შენობის პირდაპირ) თბილისის სისხლის სამართლის მილიციის ავტომობილს, რომელსაც მართავდა შოფერი ვ. ლეჟავა, მარცხი შეემთხვა. ავტომობილს მოულოდნელად მოძვრა წინა ბორბალი. ავტომობილმა ინერციით განაგრძო გზა და განზე გადაწვა. ავტომობილში მჯდომმა პირებმა მოასწრეს გადმოხტომა და ამრიგათ კატასტროფას მსხვერპლი არ მოჰყოლია. ავტომობილი სერიოზულად დაზიანდა.

თავის დაჭრა

მცირე-წლოვან ქეთო ივანეს ასულს გაბარაშვილს (მცხ. იურევის ქ. № 85) უცაბედათ გაუვარდა რევოლვერი და დაიჭრა ფეხში.

უბედური შემთხვევა

გუშინწინ საბჭოთა ქუჩაზე ჩამოინგრა სახლი № 7-ს აივანი.

აივნის ჩამონგრევის დროს დაშავდა ბარბალე დიმიტრის ასული მიქელაძე, რომელიც გადაგზავნეს ქალაქის მეორე საავადმყოფოში.

ქურდობა

პელაგია ვალდიაის ბინიდან (საბჭოთა ქ. № 143), მოიპარეს სხვადასხვა ნივთები.— გაქურდეს „ხლებოპროდუქტ"-ის საწყობი (დიდუბე); წაიღეს 30 ცალი ცარიელი ტომარა. — ბოქლომის აგლეჯის საშუალებით გაქურდეს ნესტორ ჩიხლაძის ბინა (გოგოლის ქ. № 64), წაიღეს 135 მანეთის ტანსაცმელი. — ალექსი მათეოზოვის ბინიდან (კალინინის ქ. № 11) მოიპარეს სხვადასხვა ნივთები.

ქალის გატაცება

სოფ. ძველ - საკრავულში (თბილისის მაზრა) დიმო გუზაშვილს ბინაზე თავს დაესხა სამი შეიარაღებული პირი, რომლებმაც მოინდომეს მისი ქალიშვილის გატაცება, მაგრამ ვერ მოახერხეს. ორი თავდამსხმელი იქვე დააპატიმრეს. ისინი აღმოჩნდნენ: მიხა დავითური და იასონ ხოსროშვილი (სოფ. ზაგაში მცხოვრებნი).

ამა წლის 2 მაისს, ვიღაც ბოროტმოქმედნი კვლავ დაესხნენ გუზაშვილს ბინაზე და გაიტაცეს მისი ქალიშვილი დარიკო. გამოძიება სწარმოებს.

კლდის ჩამონგრევა

მცხეთის სამილიციო უბანში ჩამოინგრა კლდე, რომლის ქვეშ მოჰყვნენ: ისმაილ ახმედ - ოღლი და ისა ისმაილ - ოღლი. ორთავე მძიმედ დაშავდა. მათ აღმოუჩინეს სასწრაფო საექიმო დახმარება და გადაგზავნეს საავადმყოფოში.

ჩაის ახალი ფაბრიკა

საზ-ბა „საქართველოს ჩაი"-ს საპერსპექტივო გეგმით, ხუთი წლის განმავლობაში გათვალისწინებულია ჩაის ახალი მუდმივი ფაბრიკის აგება ზუგდიდში; ხოლო ამ მუდმივი ფაბრიკის აშენებამდე, საზ-ბის გამგეობამ დაადგინა აგებულ იქნას უახლოეს დროში ზუგდიდში ჩაის მსუბუქი ტიპის დროებითი ფაბრიკა, რომელიც გადაამუშავებს ზუგდიდის და გალის მაზრების ახალ პლანტაციებში მოკრეფილ ჩაის მწვანე ფოთოლს, რომელსაც წელს მოელიან 25.000 კლგრ., 1930 წ. კი— 180.000 კლგრ. ზუგდიდში ჩაის მსუბუქი ტიპის დროებითი ფაბრიკის ასაგებად „საქართველოს ჩაიმ" გადასდო 22.000 მან. საზოგადოებამ შეადგინა კომისია, რომელმაც უნდა ამოარჩიოს როგორც დროებით ქარხნის, ისე მუდმივი, საპერსპექტივო გეგმით გათვალისწინებულ ქარხნის ასაგებათ შესაფერი ადგილი.

ექსკური

უკრაინელი კომკავშირელები თბილისში

თბილისში ჩამოსულმა
კავშირელებმა გუშინ დაა
ნიკური ბაღი, ფუნიკული
ზეუმები და ქალაქის სხვ
ადგილები.
დელეგაცია თბილისში
დღე.

ბაქოს და ერევნის კომ... გამგზავ...

ბაქოს და ერევნის
ახალგაზრდობის დელეგ
ჩამოსული იყვნენ თბილ
დღესასწაულებში მონა
უკვე გაემგზავრნენ თბი

ბაქოს ნავთის სარ... ექსპ...

გუშინ ბაქოდან თბი
ნავთის ზოგიერთი სარ
სკურსიით ჯგუფი. მუ
ლისში დარჩებიან ერთ

რკინი...

დამატები...

ბათომის მიმართულ
ბის გაძლიერების გა
სვლის ახალი საზაფხ
ბამდე თბილის-ბათო
რაში ერთხელ და
რებელი № 9—10.
მატარებელი ივლ
ლისიდან გავა შაბ
45 წუთზე, ხოლო
ორშაბათობით დი
—ადგილობრივ

მატარე...

დღეს თბილისი
ლამატებითი სახა
ბელი თბილისიდა
20 წუთზე. უკან
4.500 მან. ქლ
ხაზებზე რკინ
თებლად თბილის
დო 4.500 მანეთ

საზ...

აქამდე ორჯ
ზაფხულობით კ
ლოს ცის ქვეშ.
გარეთ მოუხერხ
შენობაში კი მიბ
იყო.
ამის გამო თ
გადასწყვიტა ქ
აშენება.
ფარდულის
16.000 მანეთი.

ფქ...

3 მაისს, ღამ
ლიაკიდან საქ
ბის დროს მთ
რომ ორ ვაგონ
შემდეგ, ლ
მიმავალ მატარ
მი კილომეტრ
ჩნიეს რამდენ
მარა.
ამის შესახ
ნაც ტომრებ
გაემგზავრებ
მცველი რაზმ
ნაჩვენებ აქ
ტომრები აღ
ფქვილისა და
რაზმელები
ჩენად გაყვნენ

...ზე ხელმძღვანე-
...ავენ აწუხებდა
...კი საქართველოში
...ებიდან მზო-
...ქვს შეძლებით
...დელეგაციის პირველი
...ვეპოვება სპეცია-
...გლეხკორთა მოძ-
...ურ ენებზე, დღემ-
...კორთა სპეციალუ-
...ერთ რედაქციებ-
...რესაც არ არსებობს
...ყოფილებები, არ
...ლეხკორებისა და
...იებისათვის მა-
...ს აღრიცხვა, მცი-
...გარდა არ იწვევოდა
...და სარაიონო თათ-
...სიც კი არ ვიცით, თუ
...საზაფხო გამოდის საქართვე-
...თებზე რედაქციების
...ხელმძღვანელობის გა-
...ლაპარაკი.
...მუშ-გლეხკორთა თათ-
...ბაში აღინიშნა, რომ სა-
...7 ათასი მუშ-გლეხკო-
...გრამ სინამდვილეში ჩვენ
...მოწესრიგებული გვქონ-
...რიცხვს მივიღებდით.
...დაქცია მხოლოდ მიმდი-
...აპრილიდან აწარმოებს
...რილების აღრიცხვას. ერ-
...აში აღრიცხვის მიხედვით
...რილი მიიღო მუშა და
...ტებისაგან, რაც ნათლად
...ოგორი სწრაფი ტემპით
...მუშ-გლეხკორთა მოძრაობა.
...ლობის უქონლობის გამო
...არა აქვს ორგანიზა-
...სახე. ჯერ კიდევ
...მუშკორის, ან გლეხკორის
...გაზეთების სარედაქციო კო-
...ქიულ და პროფესიონალურ
...მიერ დანიშვნის, წერილებზე
...რის დაწესების და სხვა. რე-
...ზმირად მოსდის პარტუჯრე-
...პიროვნების მუშკორად გა-
...და ასეთი მდგომარეობა
...საც, როდესაც როგორც სა-
...ქართველოს მუშ-გლეხკორთა
...დადგენილებები მუშ-
...ელგვარი არჩევისა და გამო-
...ენ. ადგილობრივი პარტორ-
...შ-გლეხკორთა და კედლის გა-
...ხელმძღვანელობის საკითხს სასწრაფო-
...სთვლიან. მათ უმრავლესობას
...ებული და შესწავლილი პარ-
...ბი და მუშ-გლეხკორთა თათ-
...ლებანი, თუ როგორი ხელმ-
...და გაუწიონ ადგილებზე მუშ-
...რაობას. ეს ორგანიზაციამდა-
...საქმეებ შე...

სიტყვის

მუშ-გლეხკორთა შორის მუშა...

მუშ-გლეხკორთა შემადგენლობა

გაზ. „კომუნისტი"-ს გარშემო ამჟამად გაერთიანებულია 631 მუშა და გლეხი კორესპონდენტი. ამ რიცხვიდან თბილისში არის 129 მუშკორი, პროვინციის ფაბრიკა-ქარხნებში—81, დანარჩენ 421-ში შედიან საშუალო და ღარიბი გლეხები, ნაწილობრივად მოჯამაგირენი, სოფლის მასწავლებლები, აგრონომები, მოსამსახურენი და ახალგაზრდობა. მუშ-გლეხკორთა სოციალური შემადგენლობა საერთოდ დამაკმაყოფილებლად უნდა ჩაითვალოს.

მუშ-გლეხკორთა შორის ქალთა რიცხვი ჯერ-ჯერობით მცირეა; აღრიცხვაზე აყვანილ ქალ-კორესპონდენტების რიცხვი უდრის 27-ს. ეს გარემოება ერთი მხრივ აიხსნება ქალთა მასების კულტურულ ჩამორჩენილობით მამაკაცებთან შედარებით, ხოლო მეორე მხრივ მუშ-გლეხკორთა მოძრაობაზე სუსტი ხელმძღვანელობით როგორც პარტორგანიზაციების, ისე გაზეთების რედაქციების მხრივ.

მუშაობა თბილისის მუშკორთა შორის

თბილისის მუშკორთა შორის მუშაობა უმთავრესად წარმოებდა რედაქციის ბინაზე, სადაც ვიწვევდით მუშკორთა საერთო კრებებს. აქ პასუხისმგებელი ამხანაგები მოხსენებებს აკეთებდნენ საჭირბოროტო საკითხებზე, პარტიის და ხელისუფლების მიერ დასახულ ამოცანებზე და სხვ. ასეთი მოხსენებების შემდეგ მუშკორებს ეძლეოდათ დავალება, თუ რა საკითხებისათვის უნდა მიექციათ მათ მეტი ყურადღება.

ბოლო დროს მუშკორთა შორის მუშაობა და მათზე ხელმძღვანელობა გადადის ადგილებზედაც. ფაბრიკა-ქარხნებში ვაკეთებთ მოხსენებებს იმ საკითხებზე, რომლებიც დაკავშირებულია მუშკორთა მოძრაობასთან, და ყოველ საკითხის შესახებ ვაძლევთ მუშკორებს მითითებებს, თუ რაზე და როგორ უნდა სწერონ ბეჭდვითი ორგანოებში და კედლის გაზეთებში, ჩავატარეთ თბილისის წარმოება-დაწესებულებებში არსებული კედლის გაზეთების ნაწილობრივი აღრიცხვა და დროგამოშვებით

შერაზადიშვილმა განიზრახა
ლა იგივე გობეჩიშვილი, რომ
ვით გადარჩა. რედაქციამ მიიღ
მები გლეხკორ გობეჩიშვილი
საყვარელი გლეხი ვ. სვანიძე
სახურში — მუხიანის კოოპე
ბის თავმჯდომარე ბოქორიშ
იგი იყო მუშკორი. რედაქცია
გა მუშკორს; 4) ქნის აგურ
ნიდან მოხსნეს გლეხკორი
რომელმაც საქმეში რედაქც
დეგ უკლებლივ მიიღო ვა
ხელფასი და იგი ადგილზე
ლი; 5) მუშკორ ვაჩეიშვილ
დასხმისათვის, რომელიც ზ
ძემ და ბახტაძემ 28 წ. 30
სის მუშკორთა მოთხოვნით
ხელმძღვანელობით მოწყო
ლი გასამართლება, სასამ
მელები (ათანადოდ დასჯ
ბნელმა ძალებმა მოკლეს
ზოვი. აგრეთვე ჩვენ გვა
თის მაზრიდანაც მუშ-გლ
შესახებ.
მუშ-გლეხკორთა ყოველ
აღმდეგ რედაქცია იღებს
მებს..
მუშკორთა დევნასთან
დახმარების გაწევა შეუძ
და სასამართლოს, ისინი
თიდ ჯეროვნად ასრულ
მთხვევები, როდესაც ს
თა მოძრაობას და მის
ალოლს. ზოგიერთ პირ
ხებ შენიშვნა დაწერი
სასამართლოს ზოგიერთ
შეყავთ და უკანასკნე
საჩივრებს, რომლებიც
სასამართლოში, როგ
ლება ფსევდონიმით ხე

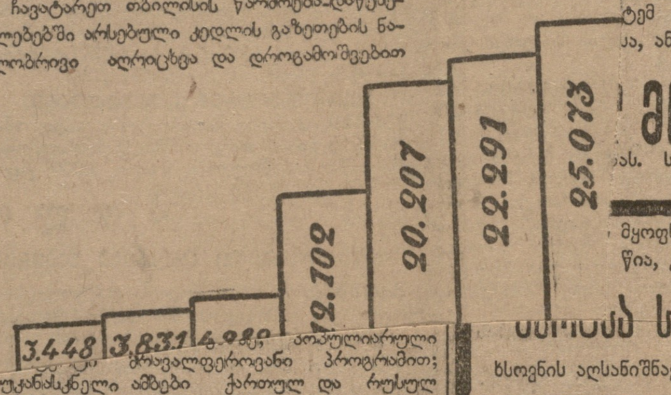

...კოოპერატიული ... მრავალფეროვანი პროგრამით; უკანასკნელი ამბები ქართულ და რუსულ ენებზე.

...იის (ბ) აჭარისტანის საოლქო კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს—
პარტიის წევრებს
...ერგო გუბელის
...ნ მეძმარიაშვილის, კორძაძის)
...ძალვა მოხდება ქ. თბილისში 5 მაისს, დილის 11 საათზე გამო-
... საავადმყოფოდან ძმათა სასაფლაოზე, ყოფ. ხუდადოვის ტყეში.

...იის (ბ) თბილისის კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს—კომუნისტური
პარტიის წევრებს
...ერგო გუბელის
...ერაპიონ მეძმარიაშვილის)
...სვენება კვირას, 5 მაისს, დილის 10 საათზე მთავარ საავადმყო-
...ნ. სამოქალაქო პანაშვიდი დღეს, საღამოს 6 საათზე იქვე. 1633

...ბოლშევიკთა საზოგადოება აუწყებს ამხანაგებს ძველ ბოლშევიკის
სერგო გუბელის
...ერაპიონ მეძმარიაშვილის)
...კრძალვა მოხდება 5 მაისს, დილის 11 საათზე. გამოსვენება ყოფ.
...ავადმყოფოდან ძმათა სასაფლაოზე, ყოფ. ხუდადოვის ტყეში.

...სამუშა-მოსამსახურეები მწუხარებით აუწყებენ საზოგადოებას ერთგულ
თანამშრომლის
...გრიგოლის ას. ლელაშვილის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 5 მაისს, 4 საათზე. 1636

...ადმინისტრაცია აუწყებს საზოგადოებას ერთგულ და დაუღალავ
მუშაკის
...გრიგოლის ას. ლელაშვილის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა 5 მაისს, 4 საათზე. 1637

...ის ღვიძლი მამა დიმიტრი, დები: ნადია და ლიზა, ძმები: არსენ მეუღლი-
...პლატონ და მაქსიმე გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და
...ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ ქ. ქუთაისში გარდაიცვალა თბილისის
...სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესამე კურსის სტუდენტი
...დიმიტრის ძე ვაჩაძე
1646

...რა, მარო და ივლიტა გიუნაშვილები აცხადებენ, რომ 6 მაისს დღის 3
გადახდილ იქნება სამოქ. პანაშვიდი ვერის ახალ სასაფლაოზე
...სო გიუნაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად 1647

...ტემ სერგოსძე სულხანოვი ოჯახობით მარიამ სერგოს ასული სულხა-
...ა, ანტონი იაგორის ძე სულიევი და გასპარ ნიკოლოზის ძე კამალოვი
ცოლშვილით იუწყებიან ძვირფას სიძის ექიმ
...მიხეილის ძე ბაგინიანის
...ას. სამოქალაქო პანაშვიდი დღეს, 7 საათზე, გამოსვენება ხვალ, 1-ლ
საათზე, ბინიდან მე-2 პარალ. ქ. № 9 1639

...მყოფნი მამა სიმონი, დედა ერმონია, ძმები და დები: დავით, ნურა, კო-
წია, ქეთო აუწყებენ ნათესავებს, რომ მათთვის დაუვიწყარ
...ა სიმონის ასული ბერაიას
ხსოვნის აღსანიშნავად 7 მაისს 3 საათზე ხაშურის სასაფლაოზე გარდახდილი იქნება
სამოქალაქო პანაშვიდი ნ. 2632

გულდათუთქულნი ბიძაშვილები სოფიო კუნაძისა, მარიამ ბარბაქაძისა მეუღლეებით,
ანტონ ფანცულაია ცოლშვილით აუწყებენ ნათესავ-მეგობრებს
ლუბა კირკიტაძის
გარდაცვალებას. დაკრძალვა ქუთაისში 7 მაისს 1638

სამუდამოდ გულმოკლულნი მშობლები თამარი და გიორგი შვილებით მარგო და ვანიკოთი, ბებია ელისაბედი აუწყებენ ნათესავთ და მეგობართ, რომ უდროოდ დაკარგულ
ანიკო კვირიკაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად 6 მაისს საღამოს 5 საათზე გადახდილ იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი კუკიის სასაფლაოზე 1655

ღრმად დამწუხრებულნი მეუღლე კალისტინე, შვილები: ლადო, საშა, ედუარდი; რძლები: ოლია, ლიუბა, შვილიშვილები: თამარა, ეთერი, [illegible], იმედა, ოთარი და ნაზიკო პაპავები აუწყებენ ნაცნობ-მეგობრებს, რომ 2 მაისს გარდაიცვალა მათთვის ძვირფასი
თადეოზ პეტრეს ძე პაპავა
დაკრძალვა სამშაბათს 7 მაისს ქ. სამტრედიაში 1631

მწუხარებაში მყოფნი ქალიშვილები: ვერა, ელენა, აგრაფინა და ოლიჩკა, სიძეები: ირაკლი ბოხუა, სიმონ გეგიძე, სანდრო ხოჭოლავა, შვილიშვილები: გოგოშკა, თამარა, შოთა, მედეა, მუსკუნა აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობრებს, რომ 2 მაისს გარდაიცვალა მათთვის ძვირფასი
თადეოზ პეტრეს ძე პაპავა
1631

დამწუხრებულნი მშობლები ელენა და ლავრენტი კვიკვიძეები, ბებია ელისაბედი აუწყებენ საზოგადოებას, რომ ორშაბათს 6 მაისს, 2 საათზე, ვერის ახალ სასაფლაოზე გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ტრაგიკულად დაღუპულ
ელისოს
ხსოვნის აღსანიშნავად 1640

საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაცია აცხადებს, რომ ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა პროლეტარული პოეტი
ანტონ განჯისპარელი
დაკრძალვა მოხდება დღეს, კვირას, 5 მაისს დღის 1 საათზე სოფელ ღრმაღელეში. პოეტის პატივისმცემლები შეიკრიბებიან ხელოვანთა სასახლეში დღეს დილის 11 საათ. საიდანაც გაემგზავრებიან სოფელ. ღრმაღელეში გასვენებაზე დასასწრებლად 1653

ღრმად დამწუხრებული მეუღლე თამარი, შვილები გოგლიკო და სანდრიკო აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს, რომ ძვირფას და დაუვიწყარ ქმრის და მამის
ნიკოლოზ გრიგოლის ძე კეჩხუაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ქ. გორში, 7 მაისს 5 საათზე ძმათა სასაფლაოზე 1644

ღრმად დამწუხრებული მამა გიგო, დედა ოლღა, დიდედა თამარი, დები ვერა და თამარი, ძმები ლევანი, ლადო და არჩილი კეჩხუაშვილები აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს, რომ ტრაგიკულად დაღუპულ საყვარელ
ნიკო კეჩხუაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ქ. გორში, 7 მაისს ძმათა სასაფლაოზე 5 საათზე 1644

ღრმად დამწუხრებულნი და მარიამი და სიძე არჩილი ჩარგეიშვილები აუწყებენ ნათესავებს და მეგობრებს რომ ძვირფას ძმის, ტრაგიკულად დაღუპულ
აგრ. ნიკოლოზ კეჩხუაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ქ. გორში, 7 მაისს საღამოს 5 საათზე 1644

ა. წ. 7 მაისს საღამოს 5 საათზე ქ. გორში ძმათა სასაფლაოზე გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი ტრაგიკულად დაღუპულ გორის მაზრის ყოფ. აგრონომ
ნიკო კეჩხუაშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად, რასაც აუწყებენ მეგობრებს და ამხანაგებს: ლ. გოგოლაძე, ი. ორჯონიკიძე, ს. შარაშენიძე, ი.ედილაშვილი, გ. კარიჭაშვილი, გ. ახალკაცი, ყ. სულხანიშვილი, ვ. ციმაკურიძე, ი. ცხოვრებაშვილი, ს. წერეთელი. ბერძენიშვილი, დეკანოზიშვილი, ინასარიძე, ხუხუნაშვილი, დემუროვი, ხოჯამიროვი, ვართუმოვი, იარალოვი. 1645

დამწუხრებული დედა ანეტა, დები: მარიამი და ეპრაქსია, ბიძა კირილე წივწივაძე მეუღლით აუწყებენ ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ მათთვის ძვირფას და დაუვიწყარ
მიშა (მიშიკო) სამსონის ძე წივწივაძის
გარდაცვალებას. გამოსვენება მოხდება სამშაბათს 7 მაისს, ნაშუადღევის 4 საათზე (ჯაფარიძის ქ.) დაკრძალვა საფიჩხიის სასაფლაოზე ნ. 2642

დამწუხრებული მეუღლე ელენე ზაალიშვილისა აუწყებს საზოგადოებას, რომ 6 მაისს 1-ლ საათზე ვერის ახალ სასაფლაოზე გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი
ვასილ ზურაბის ძე ზაალიშვილის
ხსოვნის აღსანიშნავად 1641

ამერკომის პრა-კურვის სკოლის მოწაფეები და მასწავლებლები ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ამხანაგებს და მეგობრებს, იშვიათი ამხანაგის და საუკეთესო მოწაფის
მარო დუნდუას
უდროოდ გარდაცვალებას. გამოსვენება ბინიდან, ყორღანოვის ქ. № 28. 5 მაისს 3 საათზე, დაკრძალვა ვერის ახალ სასაფლაოზე. 1648

ღრმად დამწუხრებულნი: მეუღლე კატო, ქალიშვილი მარიკო, ძმები: ანტონი და პეტრე ცოლშვილით და მალაქია აუწყებენ ნათესავთ და მეგობართ, რომ ა. წ. 6 მაისს მათთვის ძვირფასი და დაუვიწყარი
მინა მეთოდეს ძე ბრეგაძის
ხსოვნის აღსანიშნავად კუკიის სასაფლაოზე დღის 1-ლ საათზე გადახდილი იქნება სამოქალაქო პანაშვიდი 1652

დამწუხრებულნი: ეკატერინე, მიხეილი და ნინო თუხარელები შვილებით და მაშო გუგუტიშვილი ქმარშვილით აუწყებენ ნათესავთ და მეგობრებს, რომ გარდაიცვალა მათთვის საყვარელი დისშვილი
დოდო ფალავანდიშვილი--ბურჭულაძე
1649

თინათინ, გრიგოლ და თამარ ბურჭულაძეები აუწყებენ მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ გარდაიცვალა მათი უძვირფასი რძალი
დოდო (ანნა) ფალავანდიშვილი-ბურჭულაძე
1657

მირიან გრიგოლის ძე ბურჭულაძე და ნინო სიმონის ასული ფალავანდიშვილი აუწყებენ მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ მათ 4 მაისს დაეკარგეს, პირველმა მეგობარი, თანაზიარი-მეუღლე, მეორემ კი და
დოდო (ანნა) ფალავანდიშვილი-ბურჭულაძე
დაკრძალვა ვერის ახალ სასაფლაოზე, ორშაბათს 6 მაისს, გამოსვენება საღამოს 4 ნახ. საათზე ბინიდან, ლენინგრადის ქ. № 10, სამოქალაქო პანაშვიდი კვირას საღამოს 7 საათზე. 1657

უსაზღვრო მწუხარებაში მყოფნი მეუღლე თებრონე და ქალიშვილი პოლია ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს, რომ ა. წ. 4 მაისს დღის 3 საათზე ქ. თბილისში რესპ. მთავარ (ყოფ. მიხეილის) საავადმყოფოში ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა პირველის მეუღლე და მეორეს მამა
პლატონ გიჭიას ძე ნადარეიშვილი
რომლის გამოსვენება საავადმყოფოდან და სადგურში წასვენება მოხდება ა. წ. 7 მაისს, საღამოს 4 საათზე დასაფლავება სოფელ ონტოფოში (სენაკის მაზრა). (ე)

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

სახელმწიფო პოლიტეხნიკურ ინსტიტუტის ბიურო - კოლექტივი აცხადებს, რომ დღეს, დილის 10 საათზე, ინსტიტუტის შენობაში შესდგება პარტიისა და კომკავშირის ყველა უჯრედების გაერთიანებული კრება, რომელსაც უნდა დაესწრონ პარტიისა და კომკავშირის ყველა წევრები და კანდიდატები.

გამოცხადება სავალდებულოა დაუგვიანებლივ.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ა. ლ. კ. კ. ბიურო-კოლექტივი აცხადებს, რომ 6 მაისს, ნაშუადღევის 3 საათზე მოწვეულია აგროფაკის მე-5 უჯრედის ბიუროს სხდომა, რომელსაც აუცილებლათ უნდა დაესწრონ ბიუროს ყველა წევრები და კანდიდატები. ბიუროს სხდომაზე სავალდებულოა აგრეთვე ქვემოთ ჩამოთვლილი ამხანაგების დასწრება:

მიხეილ ჯალაღანია, შალვა ასათიანი, გრიგოლ რამიშვილი, ბიძინა მიქელაძე, სტეფანე დარჯანია, ქრისტოფორე თუთბერიძე, მიხეილ მიმინოშვილი, კუპრაძე, აკაკი ეორეოლიანი, ალექს. მოწერელია, თოდრია, ნიკოლოზ გურგენიძე, ნიკოლოზ ჯუბისაშვილი, შალვა ჯალაღანია და გალაქტიონ ცინცაძე.

კრებაზე უნდა გამოცხადდნენ აგრეთვე ის ამხანაგები, რომელთაც შემოტანილი აქვთ განცხადებები კომკავშირში მიღებისა და პარტიაში გადარიცხვის შესახებ.

ორშაბათს, 6 მაისს, საღამოს 7 საათზე, შესდგება სახელმწიფო უნივერსიტეტის აგრონომიული ფაკულტეტის ა. ლ. კ. კ. მე-5 უჯრედის მორიგი კრება. წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა დაუგვიანებლივ.

ოთხშაბათს, 8 მაისს, საღამოს სრულ 6 საათზე, პლეხანოვის სახელობის კლუბში შესდგება ლენინის რაიონის მთლიან პოლიტსკოლების მსმენელთა კონფერენცია. მთლიანი პოლიტსკოლების მსმენელების, ხელმძღვანელების და უჯრედების აგიტპროპების დასწრება სავალდებულოა დაუგვიანებლივ.

საქართველოს კომპარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი აუწყებს ამხანაგებს—კომუნისტური პარტიის წევრებს
ამხ. სერგო გუბელის
(სერაპიონ მეძმარიაშვილის)
გარდაცვალებას. დაკრძალვა მოხდება 5 მაისს დილის 11 საათზე. გამოსვენება ყოფ. მიხეილის საავადმყოფოდან ძმათა სასაფლაოზე, ყოფ. ხუდადოვის ტყეში.

საქართველოს კომპარტიის (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ქალაქის რაიკომი მწუხარებით იუწყება, რომ გარდაიცვალა ძველი ბოლშევიკი, რაიკომის ყოფილი მდივანი
ამხ. სერგო გუბელი (მეძმარიაშვილი)
გამოსვენება ა. წ. 5 მაისს, დღის 10 საათ. რესპუბლიკის მთავარ საავადმყოფოდან 2646

რუსთაველის თეატრი
2—2 ნ. 2634
კვირას, 5 მაისს ღია წარმოდგენა საზოგადოებისათვის
„საქმის კაცი" ?! ვ. ჰაზენკლევერის
კომ. 8 სურათად თარგ. ტიც. ტაბიძისა
დადგმა: შ. ალსაბაძის, მხატვარი: ირ. გამრეკელი
მთავ. რეჟისორი და სამხატვ. ნაწილის დირექტორი ალ. ახმეტელი
დასაწყისი სრულ 8 ნახ. საათზე
დარჩენილი ბილეთები იყიდება თეატრის და მუშ. ზოლის სალაროებში

სახ. აკ. ოპერის თეატრი
კვირას 5 მაისს
ქუთაის-ბათომის სახელმწ. დრამის თეატრი
კოტე მარჯანიშვილის ხელმძღვანელობით გასტროლები თბილისში
ურიელ აკოსტა
პიესა კ. გუცკოვის, თარგმ. ვ. გაფრინდაშვილის
დადგმა გ. სულიაშვილის მხატვარი პ. ოცხელი.
ბილეთების ნაწილი დატოვებულია თეატრის სალაროში პროფკავშირების წევრთათვის 50 პროც. შეღავათით
დასაწყისი საღ. 8 ნახ. საათზე. ნ. 2643

სახ. აკ. ოპერის თეატრი
კვირას 5 მაისს
თბილისის სატირის თეატრის წარმოდგენა
დილით **„ნალექი"** ვ. სიხარულიძის
მუსიკალური სატირა 4 მოქ.
დადგმა ნ. კახიძის. თეატრის ხელმძღვანელი გ. ბუხნიკაშვილი
დასაწყისი სრულ 12 ნახ. საათ. ბილეთების ფასი 25 კაპ—დან—1 მ. 50 კაპ-მდე

იჩქარეთ ნახვა
სამხეცე რჩება უკანასკნელ 5 დღეს
რათა ყველას მიეცეს საშუალება ნახოს
სუმატრის ვეფხვები და სხვა **მხეცები**
უკანასკნელი 5 დღე დაკლებული ფასებით
სრულ ასაკოვანი 75 კაპ. ნაცვლად იხდიან მხოლოდ **50** კაპ.
ბავშვები და მოწაფეები 50 კ. ნაცვლად იხდიან მხოლოდ 28 კაპ.
ისარგებლეთ შემთხვევით, რომ დაკლებულ ფასებში ნახოთ ვეფხვები
სამხეცე მიდის
იჩქარეთ ნახვა

საქ. ს. მ. უ. ს ტყავტრესტის ფეხსაცმელების ფაბრიკის დირექცია
ამით აცხადებს ყველა სასწავლებლების, დაწესებულებების და ორგანიზაციების საყურადღებოდ, რომ ექსკურსიები ფაბრიკაში და შვებული იქნებიან მხოლოდ ორშაბათობით 11 საათიდან 13 საათამდე, საჭიროა წინდაწინვე შეთანხმება ტელეფონით № 18—93. 1643

ექიმი—ვენეროლოგი
ნინო მირიანაშვილი
იღებს კანის და ვენერიულ ავადმყოფებს (ქალებს და ბავშვებს)
საღამოს 5—7 საათამდე მოსკოვის ქუჩ. № 4 ყოფ. ზემელის აფთიაქთან, ტელ. 14—23. 25—1

სახკინმრეწვის კინოები

განთიადი	სამეცნიერო მხატვრული სურათი **მალარია**
არფასტო	6 მაისიდან პატი ზღვაში
სოლეი	**ცრუ ატორნეი** 6 მაისიდან ტყის კაცი
აპოლო	**ჩიკაგო** 6 მაისიდან დადგმა მეორე კვირა
მინიონი	**აზიის გული** (ავღანისტანი) 6 მაისიდან მორალი
პალასი	**ქარიშხალი** 6 მაისიდან შვილიშვილი
დარბაზი	**გრაფი მონტე-კრისტო** 5 და 6 სერია 6 მაისიდან ცრუ ატორნეი
პროლეტარი	**გრაფი მონტე-კრისტო** 1 და 2 სერია

დღეს დილით კინო სოლეიში გოგი რატიანი

სახკინმრეწვი. ГОСКИНПРОМ
საბა

დღეს 5 მაისს
დოლი
ნ. 2644 დასაწყისი 1 საათ.

ხონის უბნის სახ. სასამართლოს აღმასრულებელი პ. ბ. ერისთავი
ამით აცხადებს, რომ მის მიერ 14 მაისს 1929 წ. დღის 1 საათზე ქ. ხონში მე-3 უბანში დანიშნულია **საჯარო ვაჭრობა** გაიყიდება მოქალაქე სერაფიონ ანტონის ძე მამარდაშვილის ქონება სახელდობრ: ერთი ოდა აგურის საცხოვრებელი სახლი, ოთხი განყოფილებით, კრამიტით დახურული, წინ აივნით, ზევით და ქვევით ჰერით და იატაკით, ექვსი წყვილი კარებით, ცხრა წყვილი ფანჯრებით, აღნიშნული ქონება შეფასებულია შვიდას მან. და იყიდება მოქალ. ნიკოლოზ იოსების ძე სოსელიას ვალის დასაკმაყოფილებლად. თანახმად ბრძანებითი ფურცლისა სოხუმის 1 უბნის სახ. სასამ. 23 ივლისის 1927 წ. № 1512. ყველა იმ პირმა, ვისაც სურს მონაწილეობა მიიღოს საჯარო ვაჭრობაში უნდა წარმოადგინოს ცნობები აღნიშნული 311 და 312 მუხ. სამ. საპ. კოდექ. ვაჭრობა დაიწყება შეფასებულ თანხიდან ქონების დათვალიერება შეიძლებ ვაჭრობის დროს. ნ. 2645

მათემატიკის მასწავლებელი ივ. მაჩაიძე
ამზადებს მათემატიკასა და რუსულ ენაში
უმაღლეს სასწავ., 10 წლედის მოწმობაზე, სამხედრო აკადემიაში და ყველა საგნებში შვიდწლედის ყველა ჯგუფ., მუშფაკ., სპეც. ტეხნიკ., 8 ჯგუფში შესავალი საკონკურსო გამოცდებისათვის და ასწორებს სუსტსა და ჩამორჩენილ მოწაფეებს.
პლეხანოვის ქ. და ჩერნიშევის ქუჩ. კუთხე 25 | 5.
ნახვა 9—12 ს. საღ. 2—6 საათ. 1183 3—1

თმის მკურნალობა ვ. ი. დანილევსკაიას
საექიმო კოსმეტიკა
ლადო დუმბაძის ქ. (ყოფ. ველიამინოვის) № 18 პირისახის ყოველგვარი დეფექტის რადიკალური მკურნალობა. უცხოეთის უკანასკნელი მეთოდები. პირისახის და ხელების ყოველგვარი მასაჟი, აბაზანი, ნიღაბი. ყოველგვარი ელექტრიზაცია. რადიო-მოკს. მსურველთა მიღება ნაშუადღევის 1 ნახ. დან 3 საათამდე და საღამოს 5-დან—8-მდე. 25—1

ჰრა-კურვის გაკვეთილები
ქართულ და რუსულ ენებზე
გოლგარსკაია
კალინინის ქუჩ., № 83, მოწაფეების ჩაწერა საღამოს 4 საათიდან 7 საათ
24—11 94

ექ. დ. ლ. თევზაძე
ყელის, ყურის და ცხვირის სნეულებანი და მოშლილობანი ხმის და მეტყველებისა
აქვე სპეციალურად არის მოწყობილი ფიზიო-თერაპიული მეთოდებით მკურნალობა
კონცაძის ქ. № 9 (ყ. გუდოვიჩისა)
მიღება: საღამოს 7—8 საათ. გარდა კვირა დღეებისა.
ტელ. №25—73 25—6 1240

ექიმი
გიორგი ნიკოლოზის-ძე ონანოვი
სიფილისი, ვენერიული და კანის ავადმყოფობანი. სქესობრივი უძლურების მკურნალობა.
ავადმყოფთა მიღება დილით 9—12 საათ. და საღამოს 5—8 საათ.
კლარა ცეტკინის (ყოფ. ელისაბედის) ქ., № 3. 25—1

ექიმი
ქ. ს. ფონ-ირტელი
სპეციალურად მკურნალობს საშარდე, სქესობრივ (სქესობრივი უძლურება) ვენერიულ(ტრიპერი)ავადმყოფობას, სიფილსს და მის შედეგებს, კანისა და ქირურგიულ ავადმყოფობას (სიმსივნე. ბუასილი) ელექტრომკურნალობა და ოპერაციები. ავადმყოფების მიღება დილ. 8 ს. დღის 12 საათამდე და საღ. 4 ნახ. საათ.—7 საათამდე. ქალების მიღება დღის 10—12 საათამდე. პლეხანოვის პროსპ. № 10

ლოგოპედი
ა. ა. კაიშაური
ყოფილი გამგე მოსკოვის მეორე უნივერსიტეტთან არსებულ ლოგოპედიის კაბინეტისა ასწორებს ლოგოპათებს: ენაბლუებს, ენაჩლუნგებს, აფატიკებს და მეტყველების ყოველგვარ დეფექტებს
იღებს: საღამოს, 5—7 საათ. კლარა ცეტკინის ქ., (ყოფ. ელისაბედის) № 132. ტელ. 26—01.

ანა ვასილის ასული
მიქაბერიძე
პარიზში 1923 წელს დაამთავრა „სილამაზის ინსტიტუტი"
მასაჟი სახის, კისრის, ხელების და თმის მკურნალობა ელექტ. ორთქლის ვანები და ახალი ელექტროაპარატები კანის სილამაზის დასაცავათ.
ძნელაძის ქუჩა (ყოფ. საპიორის) 19 იღებს დილით 10-დან 3-მდე და საღამოს 5—8-დე შესასვლელი შესახვევიდან. 495 2—5

ი. ი. ბერიშვილი
ვენერიული, საშარდე—სასქესო ორგანოების, სიფილისი და კანის ავადმყოფობა
დილით 9—1 საათ. საღამოს 5—8 ს ქალებისათვის ცალკე შესავალი, სასტუმრო „ევროპას" (ყოფ. „ნოეს)" პირდაპირ ჩოდრიშვილის და პლეხანოვის შესახვევი № 8. ნ. 10. 25—1

თმის მკურნალობა და სამკურნალო კოსმეტიკა
ექიმ
ნ. გ. კონტოროვიჩისა
ფრეილინის ქ. № 1. სოლოლაკის ქ. კუთხე. თმის, ფერის მჭამელას, ჭორფლის, მეჭეჭის, ნაოჭის და სხვ. მკურნალობა
ელექტრონის შუქით სამკურნალო უახლესი აპარატებისა და საშუალებების გამოყენება
მიღება 11-დან 3-მდე და საღამოს 6-დან 8 საათამდე. 25—11

ექიმი
ს. ი. ანდრეევისა
დაბრუნდა და განაახლა ავადმყოფების მიღება სპეციალურად ძვლების, ჯირკვლების, ტუბერკულოზის მკურნალობა
მიღება 5—7 საათამდე. ელბაქიძის დაღმართი (ყოფ. ვერის) № 29 ელმსენი—11—78.

ექიმი
ი. ი. ქეიშვილი
სიფილისი (შემხ. „914" გერმანული პრეპ.) ვენერიული (მწვავე და ქრონიკ. ტრიპერი) და კანის ავადმყოფობანი
მიღება: დილ. 7—9 საათ. ნაშუადღ. 4—5 საათ. საღ. 7—8 ნახ. საათ.
კამოს ქ. № 72 (ყოფ. დიდი-მთავრის ქუჩა) ქალ. მეორე საავადმყოფოს მახლობლად 1274—25—1

ქ. ქუთაისი
ექიმი
თ. ვ. აკოფაშვილი
შინაგანი სნეულება — სპეციალურად ფილტვების ავადმყოფობა. ბროსეს ქ. № 7 (მესამე საბჭოთა აფთიაქის გვერდით).

ექიმი
დ. ი. ჯაფარიძე
დაბრუნდა და განაახლა ავადმყოფების მიღება:
ყურის, ცხვირის, ყელის სნეულებანი და მათი ქირურგია
მიღება 5—7 საათ. საღამოს
მისამართი: ჯულაშვილის ქუჩა (ყოფილი რტიშჩევის) № 14
ტელეფონი 20—10

დაიკარგა: კოოპერატივის საწევრო წიგნაკი № 633 გაცემული ქუთაისის მუშკოოპის მიერ კატო ბესარიონის ასული ავალიანის სახელზე, ჩ. გ. ნ. 2642

დაიკარგა: შვიდწლედის მოწმობა № 869 გაცემული თბილისის მე-33 შრომის სკოლის მიერ მარიამ დიმიტრის ასული მერკვილაშვილის სახელზე, ჩ. გ. ნ. 2642

დაიკარგა: საკრედიტო ამხანაგობიდან მიღებული საწევრო წიგნაკი № 264 ზაქარია ქიტაძის სახელზე, ჩ. გ. 1656

დაიკარგა: პირადობის წიგნაკი № 10 სევასტი სურმავას სახელზე ჩ. გ. 1656

დაიკარგა: წითელი არმიელის წიგნაკი მოცემული სამტრედიის სამხედრო მაგიდის მიერ გიორგი ბესარიონისძე კალიაშვილის სახელზე, ჩ. გ. 1650

დაიკარგა: უმუშევრობის წიგნაკი № 12522 და კომ. მეურ. მუშაკთა კავშირის წიგნაკი № 5456 მარიამ იოსების ას. ფანიაშვილის სახელზე ჩ. გ. 1646

დაიკარგა: პასპორტი № 423 იოსებ ქობელაშვილის სახელზე, ჩ. გ. 1647

ტირაჟი—41.318

პოლიგრაფტრესტის მე-5 სტამბა, ცამოს ქუჩა № 68.

მთავლიტი № 904.